

คำอธิบาย ประมวลรัษฎากร

ภาค 1

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ
ประมวลรัษฎากร

โดย สุเทพ พงษ์พิทักษ์

คำอธิบาย ประมวลรัษฎากร

ภาค 1

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ
ประมวลรัษฎากร

คำอธิบายประมวลรัชฎาภร ภาค 1

“ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประมวลรัชฎาภร”

โดย สุเทพ พงษ์พิทักษ์

พิมพ์ครั้งที่ 4 : เมษายน 2569

เจ้าของ	:	บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด
ที่ปรึกษา	:	ดารารัตน์ พีชมงคล, ญัฐชยาน์ ชมกลีน
กองบรรณาธิการ	:	ศศิพินท์ อุษณีย์มาศ, ปรัชญา กำลังแพทย์
พิสูจน์อักษร	:	จันทร์จิรา ซื่อพร้อม, ประนอม เพ็ชรสมัย
จัดรูปเล่ม	:	ปิติพัฒน์ อรุณวรวิวัฒน์
ประสานงาน	:	ทิพสุคนธ์ วงษ์เมือง

(ได้รับอนุญาตจัดพิมพ์จากเจ้าของลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ห้ามลอกเลียนแบบ ไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ รวมทั้งการจัดเก็บ ถ่ายทอด ไม่ว่าจะรูปแบบหรือวิธีใดๆ ด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ การถ่ายภาพ การบันทึก หรือวิธีการอื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาต มิฉะนั้น จะถือว่ามีความผิดตามกฎหมาย)

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

สุเทพ พงษ์พิทักษ์.

คำอธิบายประมวลรัชฎาภร ภาค 1 “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประมวลรัชฎาภร”.

-- พิมพ์ครั้งที่ 4.-- กรุงเทพฯ : ธรรมนิติ เพรส, 2569.

946 หน้า.

1. รัชฎาภร. I. ชื่อเรื่อง.

336.02

ISBN 978-616-302-570-8

จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย

บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด

178 อาคารธรรมนิติ ชั้น 4 ซอยเพิ่มทรัพย์ (ประชาชื่น 20) ถนนประชาชื่น

แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800

โทรศัพท์ (02) 555-0713 โทรสาร (02) 555-0728

คำนำพิมพ์ครั้งที่ 4

การพิมพ์คำอธิบายประมวลรัชฎาภร ภาค 1 “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประมวลรัชฎาภร” ในครั้งที่ 4 นี้ เนื่องจากการพิมพ์ครั้งก่อนจำนวน 800 เล่ม ได้จำหน่ายหมดลงอย่างรวดเร็ว บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด จึงได้ดำริจัดพิมพ์ครั้งที่ 4 ขึ้นอีกครั้งหนึ่ง โดยได้ปรับปรุงสารบัญให้ละเอียดขึ้น พร้อมด้วยบรรณานุกรมตามหลักหนังสือตำราวิชาการทั่วไป กับปรับปรุงแก้ไขคำผิด และเพิ่มเติมเนื้อหาในส่วนที่ขาด และภาคผนวก “บทบัญญัติแห่งประมวลรัชฎาภรกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง” รวมทั้งประวัติผู้เขียนโดยสังเขป

ขอขอบคุณที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด ที่เข้มแข็งขันจัดทำรายละเอียดสารบัญให้พร้อมและสะดวกในอันที่จะศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม และน้องแซนด์ - แสนดี “นางสาว พิมพ์พากานต์ พงษ์พิทักษ์” นักศึกษาปริญญาโท คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขากฎหมายภาษาอากร ที่ช่วยสอบทานเนื้อหาให้สมบูรณ์

ความดีที่เกิดจากการจัดพิมพ์หนังสือนี้ ขออุทิศแต่บิดา มารดา ครูบาอาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่านที่หล่อหลอมให้เป็นสุเทพ พงษ์พิทักษ์ ในวันนี้

สุเทพ พงษ์พิทักษ์

เมษายน 2569

คำนำพิมพ์ครั้งที่ 3

คำอธิบายประมวลรัษฎากร ภาค 1 “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประมวลรัษฎากร” เป็นคำอธิบายรายมาตราในบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ตามลักษณะ 1 ข้อความเบื้องต้น ตั้งแต่มาตรา 1 ถึง มาตรา 4 ทศ รวม 30 มาตรา และลักษณะ 2 ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร เฉพาะ 3 หมวดแรก คือ หมวด 1 บทเบ็ดเสร็จทั่วไป ตั้งแต่ มาตรา 5 ถึง มาตรา 13 รวม 14 มาตรา หมวด 1 ทวิ คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร ตั้งแต่ มาตรา 13 ทวิ ถึง มาตรา 13 อัฐ รวม 7 มาตรา และ หมวด 2 วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน ตั้งแต่ มาตรา 14 ถึง มาตรา 37 ตริ รวม 33 มาตรา รวมทั้งสิ้น 84 มาตรา ผิดแต่ว่ามาตรา 37 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร ไม่มีผลใช้บังคับแล้วเนื่องจากขัดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงคงเหลือ 83 มาตรา ซึ่งเป็นภาคแรกของคำอธิบายประมวลรัษฎากร ที่ผู้เขียนกำหนดไว้เป็นไตรภาคหรือสามภาค คือ

ภาค 1 ว่าด้วย “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประมวลรัษฎากร”

ภาค 2 ว่าด้วย “ภาษีเงินได้” ประกอบด้วย ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีการรับมรดก ซึ่งจัดว่าเป็นภาษีเงินได้ประเภทหนึ่ง และ

ภาค 3 ว่าด้วย “ภาษีการบริโภคตามประมวลรัษฎากร” ประกอบด้วย ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต และอากรแสตมป์

คำอธิบายประมวลรัษฎากร ภาค 1 ดังกล่าว มีวัตถุประสงค์ให้ผู้สนใจศึกษาประมวลรัษฎากร ได้เข้าถึงความในส่วนตัวนของบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งเป็นส่วนที่มีความสำคัญ และเป็นพื้นฐานในการศึกษาภาษีสรรพากร ในภาค 2 และภาค 3 ต่อไป โดยเฉพาะเจตนารมณ์ในการตราบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร

ในการจัดพิมพ์ครั้งนี้ เป็นการรวบรวมบทความที่ได้เคยตีพิมพ์ในเอกสารภาษีอากรของบริษัท สำนักพัฒนาการบริหารธรรมนิติ จำกัด ต่อเนื่องยาวนาน นอกจากปรับปรุงเพิ่มเติมเนื้อหาตามประมวลรัษฎากรที่แก้ไขเพิ่มเติมให้เป็นปัจจุบันแล้ว ได้เพิ่มเติมบทที่ 2 หลักและทฤษฎี ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และในส่วนสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ในบทที่ 13 ถึงบทที่ 18 ได้ปรับปรุงโครงสร้างภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร อันเป็นการสรุปเนื้อหาของภาษีอากรแต่ละประเภทและเพิ่มโครงสร้างภาษีการรับมรดกอีกหนึ่งบท เพื่อเป็นพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีอากรที่กรมสรรพากรจัดเก็บในโอกาสต่อไป ดังนี้

บทที่ 13 โครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

บทที่ 14 โครงสร้างภาษีเงินได้นิติบุคคล

บทที่ 15 โครงสร้างภาษีมูลค่าเพิ่ม

บทที่ 16 โครงสร้างภาษีธุรกิจเฉพาะ

บทที่ 17 โครงสร้างอากรแสตมป์

บทที่ 18 โครงสร้างภาษีการรับมรดก

ในการพิมพ์ครั้งนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ บริษัท สำนักพัฒนาการบริหาร
ธรรมเนียม จำกัด ทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดพิมพ์คำอธิบายประมวลรัษฎากร ภาค 1
ฉบับนี้ และขาดเสียมิได้ลูกสาว “น้อง” ทั้งสอง นางสาวพิมพ์ภาคนต์ พงษ์พิทักษ์
และนางสาวนัฐชสรณ์ พงษ์พิทักษ์ ที่ช่วยเหลือคุณพ่อในการค้นคว้าเพิ่มเติมในเนื้อหา
บางส่วน การจัดพิมพ์ต้นฉบับ และเป็นกำลังใจให้ตลอดมา

สุเทพ พงษ์พิทักษ์

พฤศจิกายน 2568

คำนำพิมพ์ครั้งที่ 2

ในการพิมพ์หนังสือคำอธิบายประมวลรัษฎากร ภาค 1 ว่าด้วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประมวลรัษฎากร ครั้งที่ 2 นี้ มิได้ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเนื้อหาสาระแต่อย่างใด เป็นแต่เพียงจำนวนในการพิมพ์ครั้งที่ 1 น้อยเกินไป ไม่สนองต่อความต้องการของผู้ที่มีความสนใจเริ่มต้นศึกษาประมวลรัษฎากรอย่างจริงจังและเป็นระบบ เนื่องจากหนังสือคำอธิบายประมวลรัษฎากร ว่าด้วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประมวลรัษฎากร ที่มีเนื้อหาอธิบายตั้งแต่พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร จำนวน 6 มาตรา รวมทั้งเจตนารมณ์ในการบัญญัติประมวลรัษฎากรขึ้นเพื่อปรับปรุงการรัษฎากรที่เดิมเป็นกฎหมายเดี่ยวแต่ละฉบับ ให้เป็น “ชุดกฎหมาย” ในรูปของประมวลรัษฎากร โดยรวบรวมกฎหมายภาษีอากรบรรดาที่จัดเก็บจากราษฎกรหรือประชาชน มาบัญญัติไว้ในกฎหมายเดียวกันไปจนถึงบทบัญญัติในลักษณะ 1 ข้อความเบื้องต้น จำนวน 26 มาตรา และบทบัญญัติในลักษณะ 2 ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร ใน 3 หมวดแรก คือ หมวด 1 บทเบ็ดเสร็จทั่วไป จำนวน 14 มาตรา หมวด 1 ทวิ คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร จำนวน 7 มาตรา และ หมวด 2 วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน จำนวน 31 มาตรา รวมบทบัญญัติตั้งแต่พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร จนถึงส่วน 3 หมวด 2 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากรที่ได้นำมาจัดทำเป็นคำอธิบายนี้ทั้งสิ้นจำนวน 58 มาตรา ผนวกกับโครงสร้างภาษีอากรที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากรทั้งห้าประเภทเพื่อเป็นหลักการเบื้องต้นในการศึกษาบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรตั้งแต่หมวด 3 ภาษีเงินได้หมวด 4 ภาษีมูลค่าเพิ่ม หมวด 5 ภาษีธุรกิจเฉพาะ และหมวด 6 อากรแสตมป์ ต่อไป

ในการพิมพ์ครั้งที่ 2 นี้ ผู้เขียนขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการจัดทำคำอธิบายประมวลรัษฎากรฉบับนี้ โดยเฉพาะ คุณติง (สถิตพงศ์ จันทรพลพันธ์) คุณเล็ก (วิมลรัตน์ จิตรพันธ์) คุณหม่อม (วราวรรณ กิจวิชา) คุณแจ้ง (สุจินต์ เมธาวิรุฬห์) คุณแอน (พุดตาล สุ่มงคล) คุณเก๋ (พงารัตน์ จินดาพล) และคุณอึ้ง (นลินรัตน์ กิตติโชติธนรัชต์) มา ณ โอกาสนี้

สุเทพ พงษ์พิทักษ์
28 กุมภาพันธ์ 2554

คำนำ

คำอธิบายประมวลรัษฎากร ภาค 1 ว่าด้วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประมวลรัษฎากร เล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของชุดตำราที่ใช้ประกอบการศึกษาหลักสูตรกฎหมายภาษีอากรชั้นสูงของข้าราชการระดับชำนาญการ ถึงระดับชำนาญการพิเศษ ต่อจากประมวลรัษฎากร ส่วนเล่มที่ต่อจากคำอธิบายประมวลรัษฎากร ภาค 1 จะเข้าสู่คำอธิบายรายละเอียดภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร อาทิ คำอธิบายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คำอธิบายภาษีเงินได้นิติบุคคล คำอธิบายภาษีมูลค่าเพิ่ม คำอธิบายภาษีธุรกิจเฉพาะ คำอธิบายอากรแสตมป์ และคำอธิบายภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย นอกจากนี้ในหลักสูตรยังมีคำอธิบายข้อตกลงว่าด้วยการจัดเก็บภาษีซ้ำซ้อนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ คำอธิบายภาษีศุลกากร คำอธิบายภาษีสรรพสามิต คำอธิบายภาษีส่วนท้องถิ่น

ในส่วนของคำอธิบายประมวลรัษฎากร ภาค 1 ว่าด้วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประมวลรัษฎากร ได้นำบทบัญญัติในส่วนต้นของประมวลรัษฎากร ประกอบด้วย พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2481 คำว่าโครงสร้างบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร บทบัญญัติในลักษณะ 1 ข้อความเบื้องต้น และบทบัญญัติในลักษณะ 2 ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร จำนวน 3 หมวดแรก คือ หมวด 1 บทเบ็ดเสร็จทั่วไป หมวด 1 ทวิ คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร หมวด 2 วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการศึกษาและทำความเข้าใจ บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรให้กระจ่างชัดขึ้นอีกระดับหนึ่ง โดยมุ่งอธิบายเป็นรายมาตราของบทบัญญัติที่อ้างถึงดังกล่าว เว้นแต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอื่นๆ ที่มีเนื้อความเป็นจำนวนมากก็จะแยกออกมาอธิบายอีกบทหนึ่งต่างหาก อาทิ บทที่ 5 การตรวจสอบและรับรองบัญชีตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากรบทที่ 6 ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เตรส แห่งประมวลรัษฎากร บทที่ 9 อัตราแลกเปลี่ยนเพื่อการปฏิบัติการทางภาษีอากร และบทที่ 12 เจ้าพนักงานประเมินและอำนาจเจ้าพนักงานประเมิน สำหรับในห้าบทหลังได้นำโครงสร้างกฎหมายภาษีอากรตามหมวด 3 ภาษีเงินได้ทั้งในส่วนของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และภาษีเงินได้นิติบุคคล โครงสร้างกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่มตามหมวด 4 โครงสร้างกฎหมายภาษีธุรกิจเฉพาะตามหมวด 5 และโครงสร้างกฎหมายอากรแสตมป์ตามหมวด 6 มาเสริมไว้ เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษากฎหมายภาษีอากรแต่ละประเภทต่อไป

เนื่องจากเนื้อหาของแต่ละบทมีรายละเอียดแตกต่างกันไป จึงทำให้ไม่มีความสม่ำเสมอของความสั้นความยาวของแต่ละบท ขึ้นอยู่กับปริมาณและรายละเอียดของเนื้อหาในแต่ละบทนั้น ซึ่งในการจัดทำสารบัญได้แยกหัวข้อย่อยของแต่ละบทออกไป เพื่อให้สะดวกในการศึกษา

ทำความเข้าใจ และเลือกศึกษาในหัวข้อที่สนใจ บางหัวข้อได้พยายามนำรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง มาใส่ไว้ให้เห็นความเป็นมาของบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ในอันที่จะสะท้อนให้เห็นภูมิปัญญา ของผู้ร่างบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่มีความเป็นระบบ แบบแผนอันดีงาม ซึ่งเป็นประโยชน์ ต่อผู้ตามศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

ในการพิมพ์ครั้งที่ 1 นี้ ผู้เขียนขอขอบคุณท่านอธิบดีกรมสรรพากร นายวินัย วิทวัสการเวช ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล นายวสันต์ วัฒนศิริ ที่สนับสนุนให้มีการจัดทำ คำอธิบายประมวลรัษฎากรนี้ เพื่อใช้ในหลักสูตร “กฎหมายภาษีอากรชั้นสูง” และกัลยาณมิตร ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำคำอธิบายประมวลรัษฎากรฉบับนี้ โดยเฉพาะ คุณวิโรจน์ ตั้งสถาพรพงษ์ คุณสถิตพงศ์ จันทรพลพันธ์ คุณวิมลรัตน์ จิตรพันธ์ คุณวราวรรณ กิจวิชาคุณสุจินต์ เมธาวิรุฬห์ คุณพุดตาล สุมงคล คุณพวงรัตน์ จินดาพล และคุณนลินรัตน์ กิตติโชติธนรัชต์มา ณ โอกาสนี้

สุเทพ พงษ์พิทักษ์
28 กรกฎาคม 2553

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ความนำ

1. ทำไมนักบัญชีต้องสนใจศึกษาเล่าเรียน “ประมวลรัษฎากร”

1.1 การภาษีอากร (Taxation)

1.1.1 นิยามหรือความหมายของคำว่า ภาษีอากร (Tax and Duty)

1.1.2 วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีอากรของรัฐ

1.1.3 ประเภทภาษีอากร

1.1.4 ลักษณะภาษีอากรที่ดี

1.1.5 โครงสร้างกฎหมายภาษีอากร

1.1.6 หลักการหรืออำนาจในการจัดเก็บภาษีอากรของรัฐ

1.1.7 ประเภทภาษีอากรที่มีการจัดเก็บในประเทศไทย

1.2 การบัญชีภาษีอากร (Tax Accounting)

1.2.1 ความแตกต่างของบัญชีการเงิน และบัญชีภาษีอากร

1.2.2 บัญชีที่ต้องจัดทำตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี

1.2.3 บัญชีที่ต้องจัดทำตามประมวลรัษฎากร

1.2.4 การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1.2.5 การคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล

1.2.6 การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีหัก ณ ที่จ่าย

1.2.7 การคำนวณและการลงรายการบัญชีภาษีมูลค่าเพิ่ม

1.2.8 การคำนวณและการลงรายการบัญชีธุรกิจเฉพาะ

1.3 การวางแผนภาษีอากร (Tax Planning)

1.3.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการวางแผนภาษีอากร

1.3.2 ขั้นตอนในการวางแผนภาษีอากร

1.3.3 การตัดสินใจเลือกรูปแบบในการประกอบธุรกิจ ด้วยปัจจัยทางภาษีอากร

1.3.4 การวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1.3.5 การวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล

1.3.6 การวางแผนภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

1.3.7 การวางแผนภาษีมูลค่าเพิ่ม

1.3.8 การวางแผนภาษีธุรกิจเฉพาะ

1.3.9 การวางแผนอากรแสตมป์

1.3.10 การวางแผนภาษีอากรประเภทอื่น

สารบัญ

หน้า

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาเล่าเรียน “ประมวลรัษฎากร”	3
2.1 เพื่อเสริมสร้างวิชาชีพแห่งตนให้มีความมั่นคง แข็งแกร่ง เพิ่มขึ้น	4
2.2 เพื่อความเข้าใจกฎหมายอย่างเป็นระบบ	4
2.3 เพื่อการประยุกต์ใช้กฎหมายได้อย่างถูกต้อง	4
2.4 เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษากฎหมายภาษีอากรทั้งระบบ	4
2.5 เพื่อการติดตามอัปเดตหรือก้าวทันการแก้ไขกฎหมายภาษีอากรให้เป็นปัจจุบัน	4
2.6 เพื่อสร้างความเชื่อมั่นทางภาษีอากร (Confidential Tax)	4
2.7 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนภาษีอากร	4
3. การใช้ประมวลรัษฎากร ต้องมีเทคนิคด้วยหรือ	4
3.1 โมเดล “ขนมชั้นห่อใบตอง”	4
3.1.1 ใบตองที่ห่อหุ้ม และ ขนมชั้น	5
3.1.2 เนื้อขนมชั้นแรก	5
3.1.3 ประมวลรัษฎากรแยกออกเป็นชั้น ๆ	6
3.1.4 อนุบัญญัติหรือกฎหมายลูก	8
3.2 “กฎหมายทั่วไป” และ “กฎหมายพิเศษ”	8
3.2.1 กฎหมายทั่วไป	8
3.2.2 กฎหมายพิเศษ	8
3.3 การศึกษากฎหมายภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	8
3.3.1 การศึกษาโครงสร้างกฎหมายภาษีอากร	8
3.3.2 ศึกษาผ่านตัวบทที่บัญญัติไว้โดยตรงในแต่ละประเภทภาษีอากร	8
3.4 การศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประมวลรัษฎากร	9
3.4.1 พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2481	9
3.4.2 โครงสร้างของประมวลรัษฎากร	9
3.5 ภาพรวมของกฎหมายภาษีอากรแต่ละประเภท	9
3.5.1 หลักการทั่วไปของกฎหมายภาษีอากร	9
3.5.2 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร	9
3.5.3 วิธีการคำนวณภาษีอากร	9
3.5.4 วิธีการเสียภาษีอากร	9
3.5.5 การยกเว้นภาษีอากร	10
3.5.6 การขอคืนภาษีอากร	10
3.5.7 หน้าที่อื่นทางภาษีอากร	10
3.5.8 วิธีการขจัดข้อโต้แย้งทางภาษีอากร	10
3.5.9 บทกำหนดโทษทางภาษีอากร	10

สารบัญ

	หน้า
4. ผู้เริ่มต้นศึกษาประมวลรัชฎาการ	10
4.1 ศึกษาประมวลรัชฎาการฉบับกระดาษให้เชี่ยวชาญก่อน	10
4.1.1 ต้องมีประมวลรัชฎาการฉบับกระดาษที่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง	10
4.1.2 มีใจพร้อมที่จะเรียน - ศึกษาประมวลรัชฎาการ	11
4.1.3 คิดเห็นทุกเรื่องเป็นภาษีอาการ	11
4.1.4 การอ่านคำถามคำตอบทางภาษีอาการ	11
4.1.5 การอ่านบทความทางภาษีอาการอย่างมีหลักเกณฑ์	11
4.2 เขียนบทความทางภาษีอาการ	11
4.3 การสอนภาษีอาการ	11
5. บทสรุป	11
บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประมวลรัชฎาการ	13
1. วิเคราะห์ศัพท์ คำว่า “ประมวลรัชฎาการ”	13
2. ประมวลรัชฎาการเป็นกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ	14
3. เจตนารมณ์ในการตรา “ประมวลรัชฎาการ”	15
3.1 หลักความเป็นธรรมแก่สังคม	15
3.1.1 เป็นธรรม (Equity)	15
3.1.2 แน่นนอน (Certainty & Clarify)	15
3.1.3 สะดวก (Convenience)	15
3.1.4 ประหยัด (Economy)	15
3.1.5 อำนวยรายได้ (Productivity)	15
3.1.6 เป็นกลางทางเศรษฐกิจ (Neutrality)	15
3.1.7 ยืดหยุ่น (Flexible)	15
3.2 การตีความการบังคับใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัชฎาการ	15
3.3 เป็นไปเพื่อให้ได้เห็นได้เข้าใจอย่างแท้จริงแห่งเจตนารมณ์	16
4. รูปแบบของกฎหมายที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตราขึ้น	16
4.1 “รัฐธรรมนูญการปกครองแผ่นดิน”	16
4.1.1 กรณีมาตรา 57 ตรี และ มาตรา 57 เบญจ แห่งประมวลรัชฎาการ ขัดรัฐธรรมนูญฯ	16
4.1.2 กรณีมาตรา 37 ตรี แห่งประมวลรัชฎาการ ขัดรัฐธรรมนูญฯ	16

สารบัญ

	หน้า
4.2 พระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนด ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บท	16
4.2.1 พระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากรตามมาตรา 3 มาตรา 39 มาตรา 42 ตี มาตรา 43 มาตรา 44 มาตรา 45 มาตรา 46 มาตรา 48 (4) มาตรา 65 ทวิ (2) มาตรา 79/1 มาตรา 79/7 มาตรา 80 มาตรา 80/2 มาตรา 81 (1) (น) มาตรา 81/1 มาตรา 84 มาตรา 91/2 (6) และ (8) มาตรา 91/2 (7) มาตรา 91/4 มาตรา 91/8 (8) แห่งประมวลรัษฎากร	16
4.2.2 กฎกระทรวง ตาม มาตรา 4 ประกอบ มาตรา 3 ตี มาตรา 3 เทรส มาตรา 4 ทศ มาตรา 42 (17) มาตรา 65 ทวิ (9) มาตรา 65 ตี (4) มาตรา 78/3 มาตรา 103 แห่งประมวลรัษฎากร	17
4.2.3 ประกาศกระทรวงการคลังและระเบียบกระทรวงการคลังตามมาตรา 3 สัตต มาตรา 3 อัญฐ มาตรา 4 มาตรา 9 มาตรา 10 ทวิ มาตรา 16 มาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร	17
4.2.4 คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรตามมาตรา 13 สัตต (3) แห่งประมวลรัษฎากร	17
4.2.5 คำสั่งกรมสรรพากรตามมาตรา 3 จัตวา มาตรา 3 อัญฐ มาตรา 3 เทรส มาตรา 27 ทวิ มาตรา 65 วรรคสาม มาตรา 89/2 มาตรา 91/21 (5) แห่งประมวลรัษฎากร	17
4.2.6 ระเบียบกรมสรรพากรตามมาตรา 3 สัตต มาตรา 12 แห่งประมวลรัษฎากร	17
4.2.7 ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรตามมาตรา 3 สัตต มาตรา 3 เอกาทศ มาตรา 11 มาตรา 17 มาตรา 39 มาตรา 42 (8) (ค) แห่งประมวลรัษฎากร	17
4.3 มีคำว่า “พระราช” นำหน้าชื่อกฎหมาย	17
4.4 ท้ายชื่อกฎหมาย ระบุปีพุทธศักราชที่ทรงตรากฎหมายนั้น	17
4.5 ผู้ที่ลงพระนาม	17
4.6 เจตนารมณ์ในการตรากฎหมาย	18
4.7 มาตราแรกของกฎหมาย	18
4.8 การระบุวันที่กฎหมายใช้บังคับ	18
4.9 มีผู้สนองพระบรมราชโองการ	18
5. โครงสร้างพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2481	18
5.1 เจตนารมณ์ในการตราบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร	18
5.2 โครงสร้างพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2481	18
6. เกี่ยวกับพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2481	20
6.1 ประเด็นสำคัญของการตราบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร	20

สารบัญ

	หน้า
6.2 รูปแบบของกฎหมายที่ตราขึ้นโดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองแผ่นดิน (วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475)	22
6.2.1 พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2481	22
6.2.2 การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร	23
6.2.3 อนุบัญญัติที่ออกตามความในประมวลรัษฎากร	23
7. ประวัติศาสตร์กฎหมายภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	23
7.1 ยกเลิกกฎหมายภาษีอากรต่าง ๆ	24
7.1.1 ยกเลิกพระราชบัญญัติเงินรัชชูปการ พุทธศักราช 2468	24
7.1.2 ยกเลิกกฎหมายอื่น ๆ	24
7.1.3 ยกเลิกพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ พุทธศักราช 2475 พระราชบัญญัติภาษีการค้า พุทธศักราช 2475 พระราชบัญญัติภาษีการธนาคารและการประกันภัย พุทธศักราช 2476 รวมทั้งบรรดาพิกัตอัตรา ข้อบังคับ กฎ ประกาศ และบทกฎหมายอื่น ซึ่งออกเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมหรือดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้น และพระราชบัญญัติอากรแสตมป์ พ.ศ. 2475	25
7.2 การตราประมวลรัษฎากรขึ้นใช้บังคับ	25
8. ประเภทภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรเพื่อการบริหารการจัดเก็บ	25
8.1 ภาษีอากรประเมิน	26
8.1.1 ภาษีอากรประเมินตามประมวลรัษฎากร	26
8.1.2 การจัดประเภทภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ให้เป็นประเภทภาษีอากรประเมิน	26
8.2 ภาษีอากรที่มีใช้ภาษีอากรประเมิน	28
9. ประเภทภาษีอากรที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร	28
9.1 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	28
9.1.1 ภาษีทางตรง	28
9.1.2 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจัดเก็บภาษีเงินได้จากบุคคลธรรมดา	28
9.1.3 การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	28
9.2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล	29
9.2.1 ภาษีทางตรง	29
9.2.2 ฐานภาษี	29
9.2.3 การคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากร ตามหลักถิ่นที่อยู่ (Resident Rule) และหลักแหล่งเงินได้ (Source Rule)	29
9.2.4 การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล กำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเสียภาษีโดย...	30

สารบัญ

	หน้า
9.3 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	30
9.3.1 หลักการทั่วไปเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม	30
9.3.2 หน้าที่ของผู้ประกอบการในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม	31
9.3.3 โทษทั้งทางแพ่งและทางอาญา	31
9.4 ภาษีธุรกิจเฉพาะ	31
9.4.1 หลักการทั่วไปเกี่ยวกับภาษีธุรกิจเฉพาะ	31
9.4.2 หน้าที่ของผู้ประกอบกิจการในระบบภาษีธุรกิจเฉพาะ	32
9.4.3 โทษทั้งทางแพ่งและทางอาญา	32
9.5 อากรแสตมป์	32
9.5.1 จัดเก็บจากการกระทำตราสาร 28 ลักษณะ	32
9.5.2 วิธีการเสียอากรแสตมป์	32
9.5.3 ตราสารใดมิได้ปิดอากรแสตมป์บริบูรณ์	32
10. ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประมวลรัษฎากร	33
10.1 เข้าถึงเจตนารมณ์ของการบัญญัติแห่งบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร	33
10.2 เข้าใจประวัติศาสตร์การจัดเก็บภาษีอากรของประเทศไทย	33
10.3 รู้ประเภทภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	33
10.4 รู้ขอบเขตของบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร	33
10.5 จำแนกลำดับศักดิ์ของกฎหมายตามประมวลรัษฎากร	33
10.6 รู้ความหมายของคำว่า “ประมวลรัษฎากร”	33
10.7 เห็นความแตกต่างของกฎหมาย	33
11. บทสรุป	33
บทที่ 2 หลักและทฤษฎีภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	35
1. ลักษณะภาษีอากรที่ดี	36
1.1 หลักความเป็นธรรม (Equity)	36
1.2 หลักความแน่นอน (ความชัดเจน) (Certainty & Clarify)	36
1.3 หลักสะดวก (Convenience)	36
1.4 หลักประหยัด (Economy)	36
1.5 หลักอำนาจรายได้ (Productivity)	36
1.6 หลักความเป็นกลางทางเศรษฐกิจ (Neutrality)	36
1.7 หลักความยืดหยุ่น (Flexible)	36

สารบัญ

	หน้า
2. หลักการจำแนก “ภาษี” กับ “อากร”	37
2.1 “ภาษี”	37
2.1.1 ฐานรายได้	37
2.1.2 ฐานการใช้จ่ายใช้สอย หรือ ฐานการบริโภค	37
2.1.3 ฐานทรัพย์สิน	37
2.2 “อากร”	37
2.2.1 อากรแสตมป์	37
2.2.2 อากรรังนกอีแอ่น	37
2.2.3 อากรศุลกากร	37
2.2.4 อากรสรรพสามิต	37
2.2.5 อากรประมง	37
2.2.6 ค่าภาคหลวงแร่	37
2.2.7 ค่าธรรมเนียมขัง ตวง วัด	37
2.2.8 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตต่างๆ	37
3. หลักการผลัดภาระภาษี (Tax Shifting)	38
3.1 ภาษีทางตรง (Direct Tax)	38
3.2 ภาษีทางอ้อม (Indirect Tax)	38
4. หลักผลประโยชน์ตอบแทน	38
5. หลัก “กฎหมายพิเศษ” และ “กฎหมายทั่วไป”	39
5.1 ความหมาย	39
5.1.1 กฎหมายทั่วไป (Jus Generale)	39
5.1.2 กฎหมายพิเศษ (Jus Speciale)	39
5.2 ที่มาของกฎหมายทั่วไป และกฎหมายพิเศษ	39
5.2.1 ความขัดแย้งกันของบทบัญญัติแห่งกฎหมายอันเป็นกฎหมายในระดับเดียวกัน	39
5.2.2 ความขัดแย้งกันของบทบัญญัติในกฎหมายเดียวกัน	39
5.3 การพิจารณากฎหมายทั่วไป และกฎหมายพิเศษ	39
5.3.1 ในระหว่างกฎหมายด้วยกัน	39
5.3.2 ในกฎหมายฉบับเดียวกัน	40
5.3.3 ในกรณีที่มีบทบัญญัติเรื่องเดียวกันซ้ำกัน แต่มีเนื้อความแสดงให้เห็นเป็นพิเศษหรือบัญญัติไว้แตกต่างกันจากบทบัญญัติทั่วไป	40
5.3.4 การใช้บังคับกฎหมายทั่วไป และกฎหมายพิเศษ	40
5.3.5 ข้อสังเกตบทบัญญัติกฎหมายทั่วไปตามประมวลรัษฎากร	40

สารบัญ

หน้า

6. หลัก “กฎหมายเอกชน” และ “กฎหมายมหาชน”	41
6.1 พิจารณาจาก “จำนวนภาษีอากรที่รัฐจัดเก็บ”	41
6.2 พิจารณาจาก “บทกำหนดโทษ” ทางอาญา	41
7. หลักกรอบระยะเวลา และหลักความสม่ำเสมอ	41
7.1 หลักกรอบระยะเวลา	41
7.2 หลักความสม่ำเสมอ	41
7.2.1 ความสม่ำเสมอกรณีทั่วไป	41
7.2.2 หลักความสม่ำเสมอ กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล	42
7.2.3 หลักความสม่ำเสมอ กรณีภาษีธุรกิจเฉพาะ	42
8. หลักการใช้หน่วยเงินตราไทยในการคำนวณภาษีอากร	42
9. หลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่อกัน (Reciprocal)	43
10. หลักกฎหมายปิดปาก	44
11. หลักเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ	44
12. หลักผู้ใดกล่าวอ้าง ผู้นั้นนำสืบ	44
13. หลัก “แหล่งเงินได้” และ “ถิ่นที่อยู่” (หลักสัญชาติ)	45
13.1 กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (มาตรา 41 แห่งประมวลรัษฎากร)	45
13.1.1 หลักแหล่งเงินได้ตามมาตรา 41 วรรคแรก แห่งประมวลรัษฎากร	45
13.1.2 หลักถิ่นที่อยู่ตามมาตรา 41 วรรคสอง และวรรคสาม แห่งประมวลรัษฎากร	45
13.2 กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล (มาตรา 66 แห่งประมวลรัษฎากร)	45
13.2.1 หลักแหล่งเงินได้ (Source Rule)	45
13.2.2 หลักถิ่นที่อยู่ (Resident Rule) ตามมาตรา 66 วรรคแรก แห่งประมวลรัษฎากร	46
14. หลัก “ความสามารถในการเสียภาษี” และ “ความมั่งคั่ง”	46
14.1 หลักความสามารถในการเสียภาษี (Ability to Pay Principle)	46
14.1.1 กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	46
14.1.2 กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล	46
14.2 หลักความมั่งคั่ง (Wealth Principle)	47
14.2.1 กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	47
14.2.2 กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล	47
15. หลักความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บภาษีอากร	47
15.1 ภาษีซ้อนเชิงเศรษฐกิจ (Economic Taxation)	47
15.2 ภาษีซ้อนเชิงอำนาจรัฐ (Juridical Double Taxation)	47

สารบัญ

	หน้า
16. หลักการจำกัดความซ้ำซ้อนในการเสียภาษีอากร	47
16.1 การแก้ไขจำกัดความซ้ำซ้อนเชิงอำนาจรัฐในการจัดเก็บภาษี	47
16.1.1 การยกเว้นภาษีเงินได้ในประเทศที่เป็นแหล่งเงินได้	48
16.1.2 ให้เครดิตภาษีเงินได้ที่ได้เสียให้แก่ประเทศแหล่งเงินได้ในประเทศที่เป็นถิ่นที่อยู่	48
16.2 การแก้ไขจำกัดความซ้ำซ้อนเชิงเศรษฐกิจในการจัดเก็บภาษีเงินได้ในของแต่ละรัฐ	48
16.2.1 การยกเว้นภาษีเงินได้	48
16.2.2 ให้เครดิตภาษีเงินได้ให้แก่ผู้มีเงินได้	48
17. หลักภาษีเบ็ดเสร็จเด็ดขาด (Final Tax) หรือการเลือกเสียภาษี	49
17.1 การบัญญัติไว้ตามมาตรา 70 แห่งประมวลรัษฎากร	49
17.2 การบัญญัติมาตรา 48 (3) (4) และ (5) มาตรา 57 ฉ แห่งประมวลรัษฎากร รวมทั้งพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 262) พ.ศ. 2536 และฉบับอื่น ๆ	49
17.2.1 การเลือกเสียภาษี PIT ตามมาตรา 48 (3) แห่งประมวลรัษฎากร	49
17.2.2 การเลือกเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา 48 (4) แห่งประมวลรัษฎากร	50
17.2.3 การเลือกเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา 48 (5) แห่งประมวลรัษฎากร	50
17.2.4 การเลือกเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา 57 ฉ แห่งประมวลรัษฎากร	50
17.2.5 การเลือกเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 689) พ.ศ. 2562	50
17.2.6 การเลือกเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา 5 จตุพศ แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2500	50
17.2.7 การเลือกเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 405) พ.ศ. 2545	50
17.2.8 การเลือกเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 409) พ.ศ. 2545	50
17.2.9 การเลือกเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 618) พ.ศ. 2559	51
17.2.10 การเลือกเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 533) พ.ศ. 2555	51
18. หลักการยกเว้นและลดหย่อน	51
18.1 การยกเว้นภาษีอากร	51
18.1.1 กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	51
18.1.2 กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล	52
18.1.3 กรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม	52
18.1.4 กรณีภาษีธุรกิจเฉพาะ	52
18.1.5 กรณีอากรแสตมป์	52

สารบัญ

	หน้า
18.2 การหักลดหย่อน (Allowances)	53
19. หลักการยกเว้นภาษีอากร หากจัดเก็บได้ยาก	53
19.1 กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	53
19.1.1 เงินได้จากการขายสิ่งหามิทรัพย์สินอันเป็นมรดก หรือสิ่งหามิทรัพย์สินที่ได้มาโดยมิได้มุ่งในทางการค้าหรือหากำไรตามมาตรา 42 (9) แห่งประมวลรัษฎากร	53
19.1.2 เงินได้ที่ได้รับการอุปการะหรือจากการให้โดยเสนหาจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือคู่สมรสตามมาตรา 42 (27) แห่งประมวลรัษฎากร	53
19.1.3 เงินได้ที่ได้รับการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยาหรือจากการให้โดยเสนหาเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี ทั้งนี้ จากบุคคลซึ่งมิใช่บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือคู่สมรสตามมาตรา 42 (28) แห่งประมวลรัษฎากร	53
19.1.4 เงินได้ที่ได้รับการให้โดยเสนหาที่ผู้ให้แสดงเจตนาหรือเห็นได้ว่ามีความประสงค์ให้ใช้เพื่อประโยชน์ในกิจการศาสนา กิจการศึกษา หรือกิจการสาธารณประโยชน์ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ 311 (พ.ศ. 2559) ทั้งนี้ ตามมาตรา 42 (29) แห่งประมวลรัษฎากร	53
19.1.5 เงินได้จากการรับมรดกที่มีใช้ทรัพย์สินมรดก	53
19.2 กรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม	54
19.2.1 การขายพืชผลทางการเกษตร	54
19.2.2 การขายสัตว์	54
19.2.3 การขายสินค้าหรือให้บริการโดยผู้ที่มีผู้ประกอบการ	54
20. หลักการบริโภค	54
21. หลักการจ่ายของฝ่ายหนึ่งต้องเป็นรายได้ของอีกฝ่ายหนึ่ง	54
22. หลักการแยกรายการส่วนตัวกับกิจการ	54
23. หลักความระมัดระวัง (Conservatism Assumption)	55
24. หลักการรับรู้รายได้ - รายจ่าย/ค่าใช้จ่าย	56
24.1 ในทางบัญชี	56
24.2 ในทางภาษีอากร	56
24.2.1 กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	56
24.2.2 กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล	56
24.2.3 กรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม	56
24.2.4 กรณีภาษีธุรกิจเฉพาะ	56
25. หลักการถือเป็นรายได้ตามที่กฎหมายกำหนด (Deemed Income)	57

สารบัญ

	หน้า
26. หลักการเสียภาษีอากรแทนกัน	57
26.1 กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	58
26.2 กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล	58
27. หลัก “PAYE : Pay as You Earn” และภาษีหัก ณ ที่จ่าย	58
27.1 การประดิษฐ์คิดค้นวิธีการจัดเก็บภาษีจากบรรดาลูกจ้างหรือ “มนุษย์เงินเดือน”	58
27.2 ระบบภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (Withholding Tax)	59
28. หลักการผ่อนชำระ	59
28.1 วัตถุประสงค์	59
28.2 กรณีที่ยอมให้ผ่อนชำระภาษีเงินได้	59
28.3 เกณฑ์การผ่อนชำระ	60
29. หลักการจัดข้อโต้แย้งทางภาษีอากร	60
29.1 วัตถุประสงค์	61
29.2 องค์คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์	61
29.2.1 ถ้าเจ้าพนักงานประเมินผู้ทำการประเมินมีสำนักงานอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร	61
29.2.2 ถ้าเจ้าพนักงานประเมินผู้ทำการประเมินมีสำนักงานอยู่ในเขตจังหวัดอื่น	61
29.3 การอุทธรณ์การประเมินหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานประเมินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่	61
29.4 กำหนดเวลาการอุทธรณ์	61
29.5 การอุทธรณ์คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์	62
29.6 กรณีห้ามอุทธรณ์ (หลักกฎหมายปิดปาก)	62
30. หลักการเยียวยาให้กลับคืนสภาพเดิม	62
30.1 การคืนภาษีอากรที่ต้องเสียภาษีอากรหรือผู้นำส่งได้ชำระหรือนำส่งไว้เกินไป	62
30.1.1 กรณีภาษีเงินได้	62
30.1.2 กรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม	62
30.1.3 กรณีภาษีธุรกิจเฉพาะ	62
30.1.4 กรณีอากรแสตมป์	62
30.2 การให้ดอกเบี้ยแก่ผู้ได้รับคืนภาษีอากร	62
30.3 ค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิด เงินที่ได้จากการประกันภัย หรือการมาปนกิจสงเคราะห์	62
30.4 ตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 527) พ.ศ. 2554	62
30.4.1 ผู้ประสบอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติอื่นที่เกิดขึ้นในประเทศไทย	62
30.4.2 เงินได้ที่เป็นค่าสินไหมทดแทนซึ่งได้รับจากบริษัทที่ประกอบธุรกิจประกันภัย เพื่อชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นเนื่องจากอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติอื่นที่เกิดขึ้นในประเทศไทย	63

สารบัญ

หน้า

30.4.3 การบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย วาดภัย อัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติอื่น ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย	63
30.4.4 ผู้ประกอบการเฉพาะการบริจาคสินค้าเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย วาดภัย อัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติอื่นที่เกิดขึ้นในประเทศไทย	63
31. หลักการป้องกันการถ่ายโอนกำไรโดยกลไกราคา (Transfer Pricing)	64
31.1 ตามมาตรา 65 ทวิ (4) แห่งประมวลรัษฎากร	64
31.2 ตามมาตรา 65 ทวิ (7) แห่งประมวลรัษฎากร	64
31.3 จากบทบัญญัติตามมาตรา 71 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 47) พ.ศ. 2561	64
31.3.1 กำหนดให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจปรับปรุงรายได้และรายจ่ายของบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กัน	64
31.3.2 ความหมายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กัน	64
31.3.3 ในกรณีที่เจ้าพนักงานประเมินได้ปรับปรุงรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันตามวรรคหนึ่ง	65
31.3.4 จัดทำรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กัน และมูลค่ารวมของธุรกรรมระหว่างกันในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามแบบ ที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด (DF : Disclosure Form)	65
31.3.5 การยื่นเอกสารหรือหลักฐานแสดงข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อกำหนด ของธุรกรรมระหว่างบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กัน	65
32. หลักภาษีอากรประเมิน	66
32.1 ความหมาย	66
32.2 วัตถุประสงค์	66
32.3 ภาษีอากรที่จัดอยู่ในประเภทภาษีอากรประเมิน	67
32.4 วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน	67
32.4.1 การยื่นรายการประเมินตนเองโดยผู้ต้องเสียหรือนำส่งภาษีอากร	67
32.4.2 เจ้าพนักงานประเมิน	67
32.4.3 อำนาจเจ้าพนักงานประเมิน	67
32.4.4 การขอคืนภาษีอากร	67
32.4.5 หน้าที่อื่นของผู้ต้องเสียหรือนำส่งภาษีอากร	67
32.4.6 การอุทธรณ์การประเมิน	67
32.4.7 บทกำหนดโทษ (ทางอาญา)	67

สารบัญ

	หน้า
33. หลักสภาพบังคับ (Sanction)	67
33.1 บทกำหนดโทษทางแพ่ง	67
33.1.1 เบี้ยปรับ	67
33.1.2 เงินเพิ่ม	69
33.2 บทกำหนดโทษทางอาญา	70
33.2.1 กรณีทั่วไป	70
33.2.2 เกี่ยวกับวิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน	70
33.2.3 กรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม	71
33.2.4 กรณีภาษีธุรกิจเฉพาะ	71
33.2.5 กรณีอากรแสตมป์	71
34. บทสรุป	72
บทที่ 3 โครงสร้างกฎหมายภาษีอากร	73
1. หลักการจัดเก็บภาษีอากร	73
1.1 อำนาจหน้าที่และการควบคุมการจัดเก็บ	73
1.1.1 สำนักงานที่ดิน กรมที่ดิน ช่วยจัดเก็บ	73
1.1.2 กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง	74
1.1.3 กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง	74
1.1.4 สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล	75
1.1.5 กรมการขนส่งทางบก กรมเจ้าท่า และกรมการbinพลเรือน	75
1.1.6 กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	75
1.2 ภาษีอากรที่จัดเก็บจัดอยู่ในประเภทภาษีทางตรงหรือภาษีทางอ้อม	75
1.3 เพื่อการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	75
1.4 หลักการจัดเก็บภาษีอากรแต่ละประเภทตามประมวลรัษฎากร	76
1.4.1 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา 41 แห่งประมวลรัษฎากร	76
1.4.2 ภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา 66 แห่งประมวลรัษฎากร	76
1.4.3 ภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 77/2 แห่งประมวลรัษฎากร	76
1.4.4 ภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/2 แห่งประมวลรัษฎากร	76
1.4.5 อากรแสตมป์ตามมาตรา 104 แห่งประมวลรัษฎากร	76
1.5 กำหนดเวลาในการจัดเก็บภาษีอากร	76
1.5.1 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	76
1.5.2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล	76

สารบัญ

	หน้า
1.5.3 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	76
1.5.4 ภาษีธุรกิจเฉพาะ	76
1.5.5 อากรแสตมป์	76
2. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรและผู้รับภาระภาษีอากร	76
2.1 การจำแนกผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรตามฐานะบุคคลตามกฎหมาย	76
2.1.1 บุคคลธรรมดา	76
2.1.2 ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล	76
2.1.3 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	76
2.1.4 นิติบุคคลอื่น	76
2.2 การจำแนกผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรตามถิ่นที่อยู่และภูมิลำเนา	77
2.3 การจำแนกผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร ตามวิธีอื่น	77
3. วิธีการคำนวณภาษี	77
3.1 ฐานภาษี	77
3.1.1 ฐานรายได้	77
3.1.2 ฐานรายจ่าย	77
3.1.3 ฐานทรัพย์สิน	77
3.1.4 ฐานอื่น ๆ	77
3.2 อัตราภาษี	77
3.2.1 อัตราคงที่ (Flat Rate)	77
3.2.2 อัตราก้าวหน้า (Progressive Rate)	78
3.3 การคำนวณภาษี	78
3.3.1 วิธีการคำนวณภาษีโดยทั่วไป	78
3.3.2 วิธีการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม	78
4. วิธีการชำระภาษี	78
4.1 การเสียภาษีโดยการยื่นรายการประเมินตนเอง (Self-assessment)	78
4.1.1 การประเมินตนเองโดยผู้นำส่งภาษีอากร	78
4.1.2 การประเมินตนเองโดยผู้ต้องเสียภาษีอากรก่อนเวลาที่กฎหมายกำหนด	78
4.1.3 การประเมินตนเองโดยผู้ต้องเสียภาษีอากรตามกำหนดเวลา	78
4.2 การเสียภาษีโดยเจ้าพนักงานประเมินเรียกเก็บ (Authoritative Assessment)	79
4.2.1 การประเมินก่อนถึงกำหนดเวลายื่นรายการ	79
4.2.2 การประเมินตามผลการตรวจสอบ (Tax Investigation)	79
4.2.3 การประเมินกรณีพิเศษอื่น ๆ	79
4.3 การเสียภาษีโดยวิธีอื่น	79

สารบัญ

	หน้า
5. การยกเว้นภาษี	79
5.1 การกำหนดยกเว้นภาษีอากรให้แก่บุคคล	79
5.2 การกำหนดยกเว้นภาษีอากรสำหรับการกระทำกิจกรรมหรือรายได้	79
5.2.1 การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้พึงประเมินบางประเภท	79
5.2.2 การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเงินได้ที่เงินปันผล หรือเงินส่วนแบ่งของกำไรที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย	79
5.2.3 การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการขายสินค้า การให้บริการ การนำเข้า การส่งออก	79
5.2.4 การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้ประกอบการที่มีขนาดของมูลค่าของฐานภาษีจากการขายสินค้าหรือการให้บริการต่อปีไม่เกิน 1,800,000 บาท	80
5.2.5 การยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับการขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ฯ	80
5.2.6 การยกเว้นรายได้สำหรับรายจ่ายในการฝึกอบรมและพัฒนาลูกจ้างพนักงานของตน	80
5.2.7 การยกเว้นรายได้สำหรับรายจ่ายในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม	80
5.3 การกำหนดยกเว้นภาษีอากรสำหรับจำนวนเงินภาษี	80
5.3.1 การยกเว้นเศษของบาทในการคำนวณภาษี	80
5.3.2 การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ประเมินแล้วมีจำนวนต่ำกว่า 5 บาท	80
5.3.3 การยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะในเดือนภาษีใดที่มีจำนวนไม่ถึง 100 บาท	80
5.4 การให้เครดิตภาษี	80
5.4.1 เงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไรที่ได้จากบริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย	80
5.4.2 ข้อตกลงว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ	80
5.4.3 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่จ่ายให้แก่รัฐบาลต่างประเทศ	81
5.5 การกำหนดยกเว้นภาษีอากรกรณีอื่น	81
5.5.1 การหักลดหย่อนตามมาตรา 47 แห่งประมวลรัษฎากร	81
5.5.2 การเพิ่มจำนวนค่าใช้จ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	81
5.5.3 การยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับรายจ่ายทางภาษีอากรอีกร้อยละ 100 หรือร้อยละ 200 ของจำนวนค่าเช่าจ่ายที่ได้จ่ายไป	81
6. การขอคืนภาษีอากร	82
6.1 การขอคืนภาษีเงินได้ตามมาตรา 27 ตีร แห่งประมวลรัษฎากร	82
6.2 การขอคืนภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 63 แห่งประมวลรัษฎากร	82
6.3 การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 84 ถึง มาตรา 84/4 แห่งประมวลรัษฎากร	82

สารบัญ

	หน้า
6.4 การขอคืนภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/11 แห่งประมวลรัษฎากร	82
6.5 การขอคืนอากรแสตมป์ตามมาตรา 122 แห่งประมวลรัษฎากร	82
6.6 การขอคืนภาษีอากรที่ไม่มีหน้าที่ต้องชำระตามมาตรา 193/30 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	82
7. หน้าที่อื่นทางภาษีอากร	82
7.1 การมีและใช้เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรตามมาตรา 3 เอกาพศ แห่งประมวลรัษฎากร	82
7.2 การจดทะเบียน	82
7.2.1 การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	82
7.2.2 การจดทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะ	82
7.3 การจัดทำเอกสารหลักฐาน	82
7.3.1 การทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี	82
7.3.2 การจัดทำใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ และใบลดหนี้	82
7.3.3 การจัดทำใบรับและใบส่งของ	83
7.4 การแจ้งรายการ	83
7.5 การจัดทำบัญชีพิเศษ	83
7.6 การจัดทำบัญชีงบดุล บัญชีทำการ บัญชีกำไรขาดทุน	83
7.7 การจัดทำรายงานภาษี	83
7.7.1 รายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม	83
7.7.2 รายงานภาษีธุรกิจเฉพาะ	83
7.8 การเก็บรักษารายงานและหลักฐานเอกสารภาษีมูลค่าเพิ่ม	83
7.9 การเก็บรักษารายงานและหลักฐานเอกสารภาษีธุรกิจเฉพาะ	83
8. วิธีขจัดข้อโต้แย้งทางภาษีอากร	83
8.1 การวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามประมวลรัษฎากร	83
8.2 การพิจารณาคดีภาษีอากรของศาล	84
8.2.1 การพิจารณาคดีภาษีอากรของศาลภาษีอากร	84
8.2.2 การพิจารณาคดีภาษีอากรของศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ	84
8.2.3 การพิจารณาคดีภาษีอากรของศาลฎีกา เฉพาะที่ศาลฎีกาอนุญาตให้ฎีกาได้	84
8.2.4 การพิจารณาคดีเกี่ยวกับคำสั่งทางปกครอง ของศาลปกครอง และศาลปกครองสูงสุด	84
8.3 การพิจารณาคดีของศาลปกครอง	84
9. บทกำหนดโทษ (Punishment)	84
9.1 บทกำหนดโทษทางแพ่ง	84

สารบัญ

	หน้า
9.1.1 เบี้ยปรับ (Penalty)	84
9.1.2 เงินเพิ่ม (Surcharge)	84
9.2 บทกำหนดโทษทางอาญา	84
9.2.1 โทษจำคุก (Imprison)	84
9.2.2 โทษปรับ (Fine)	85
10. บทสรุป	85
10.1 “หลักการทั่วไปภาชีอากรประเภทนั้น”	85
10.2 “ผู้มีหน้าที่เสียภาชีอากร”	85
10.3 “วิธีการคำนวณภาชีอากร”	85
10.4 “วิธีการเสียภาชีอากร”	85
10.5 “การยกเว้นภาชีอากร”	85
10.6 “การขอคืนภาชีอากร”	85
10.7 “หน้าที่อื่นทางภาชีอากร”	85
10.8 “การจัดข้อโต้แย้งทางภาชีอากร” และท้ายสุด	85
10.9 “บทกำหนดโทษ”	85
บทที่ 4 คำอธิบายบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ว่าด้วยลักษณะ 1	87
ข้อความเบื้องต้น	
1. ความเบื้องต้น	87
1.1 บทบัญญัติในลักษณะ 1	87
1.2 โครงสร้างของบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรในลักษณะ 1 ข้อความเบื้องต้น	87
1.2.1 บทบัญญัติหลัก	87
1.2.2 บทเบ็ดเตล็ดในลักษณะ 1 ข้อความทั่วไป แห่งประมวลรัษฎากร	88
1.3 โครงสร้างบทบัญญัติในลักษณะ 1 ข้อความเบื้องต้น	88
2. มาตรา 1 ชื่อกฎหมาย	89
2.1 ผลของบทบัญญัติมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2481	90
2.2 ชื่อกฎหมาย “ประมวลรัษฎากร”	90
2.3 การทำความเข้าใจประมวลรัษฎากรต้องเข้าใจภาพรวมและคิดอย่างเป็นระบบ	90

สารบัญ

	หน้า
3. บทนิยามศัพท์ตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร	91
3.1 คำว่า “รัฐมนตรี”	91
3.2 คำว่า “อธิบดี”	91
3.3 คำว่า “ผู้ว่าราชการจังหวัด”	92
3.3.1 มาตรา 3 ทวิ (1) แห่งประมวลรัษฎากร	92
3.3.2 มาตรา 3 เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร	92
3.3.3 มาตรา 4 เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร	92
3.3.4 มาตรา 12 วรรคสาม แห่งประมวลรัษฎากร	92
3.3.5 มาตรา 30 และมาตรา 32 แห่งประมวลรัษฎากร	92
3.4 คำว่า “อำเภอ” “นายอำเภอ” และ “ที่ว่าการอำเภอ”	93
3.5 คำว่า “องค์การของรัฐบาล”	93
3.5.1 จำแนกรายละเอียดของคำว่า “องค์การของรัฐบาล”	93
3.5.2 คำว่า “องค์การของรัฐบาล”	93
3.6 คำว่า “ประเทศไทย” หรือ “ราชอาณาจักร”	93
3.6.1 “ประเทศไทย” หรือ “ราชอาณาจักร” ตามประมวลรัษฎากร	94
3.6.2 เขตพื้นที่ที่พัฒนาร่วมไทย - มาเลเซีย	94
3.6.3 หลักการจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	94
4. มาตรา 3 แห่งประมวลรัษฎากร การตราพระราชกฤษฎีกา เพื่อการลดอัตราหรือยกเว้นรัษฎากร	95
4.1 เป็นไปตามหลักความยืดหยุ่น (Flexible)	95
4.1.1 ลดอัตรา หรือยกเว้นรัษฎากรเพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ กิจการหรือสภาพของท้องที่บางแห่งหรือทั่วไป	95
4.1.2 ยกเว้นแก่บุคคลหรือองค์การระหว่างประเทศ ตามข้อผูกพันที่ประเทศไทยมีอยู่	96
4.1.3 ยกเว้นแก่รัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล องค์การศาสนาหรือองค์การการกุศลสาธารณะ	96
4.2 การตราพระราชกฤษฎีกาฯ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 3 (1) หรือ (2) แห่งประมวลรัษฎากร	96
4.2.1 ชื่อพระราชกฤษฎีกา	96
4.2.2 เป็นพระราชโองการแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงครองราชย์ในขณะนั้น	96
4.2.3 ที่วรรคสามของพระราชกฤษฎีกาฯ ต้องอ้างอำนาจตามความในมาตรา 3 (1) หรือ (2) หรือ (3) แห่งประมวลรัษฎากร	96
4.2.4 ที่มาตราสุดท้าย ระบุให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาฉบับนั้น ๆ	96

สารบัญ

	หน้า
4.2.5 มีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้สนองพระบรมราชโองการ	96
4.2.6 ที่ทำพระราชกฤษฎีกาฯ มีหมายเหตุที่แสดงเจตนารมณ์แห่งการตราฯ	96
5. มาตรา 4 แห่งประมวลรัษฎากร รัฐมนตรีผู้รักษาการตามประมวลรัษฎากร	97
5.1 รัฐมนตรีผู้รักษาการตามประมวลรัษฎากร	97
5.2 อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตามมาตรา 4 แห่งประมวลรัษฎากร	97
5.2.1 อำนาจออกกฎกระทรวง	97
5.2.2 อำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานประเมินและเจ้าพนักงานอื่นโดยประกาศใน รจ.	98
6. มาตรา 3 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร การเปรียบเทียบโดยกำหนดค่าปรับแต่สถานเดียว	98
6.1 มาตรา 3 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร มุ่งที่จะให้มีการเปรียบเทียบ โดยกำหนดค่าปรับแต่เพียงสถานเดียว ตาม “หลักประหยัด” ในลักษณะภาษีอากรที่ดี	98
6.2 ขอบเขตอำนาจหน้าที่ในการเปรียบเทียบ	99
6.2.1 สำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือทั้งปรับทั้งจำซึ่งโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน	99
6.2.2 สำหรับความผิดที่มีโทษปรับหรือโทษจำคุกเกิน 6 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี หรือทั้งปรับ ทั้งจำ ซึ่งโทษจำคุกเกิน 6 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี	99
6.3 การคุ้มครองผู้ต้องหาที่ใช้ค่าปรับตามที่เปรียบเทียบ	99
6.4 การเสียสิทธิความคุ้มครอง	99
6.4.1 กรณีผู้มีอำนาจเปรียบเทียบตามข้อ 6.2.1 เห็นว่าไม่ควรใช้อำนาจเปรียบเทียบ	99
6.4.2 เมื่อเปรียบเทียบแล้ว ผู้ต้องหาไม่ยอมชำระภาษีอากรตามกำหนดเวลาที่เปรียบเทียบ	99
6.4.3 ผู้ต้องหายอมตามที่เปรียบเทียบแล้ว แต่ไม่ชำระค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนด	99
7. มาตรา 3 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร การลดเงินเพิ่มอากรแสดมภ์	99
7.1 บทบัญญัติมาตรา 3 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร	100
7.2 กฎกระทรวง ฉบับที่ 129 (พ.ศ. 2512)ฯ	100
7.2.1 การชำระเงินเพิ่มอากร	100
7.2.2 คำร้องเป็นหนังสือชี้แจงแสดงเหตุผลที่มีได้ปฏิบัติตามกฎหมายโดยสุจริต	100
8. มาตรา 3 จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร	100
8.1 อำนาจรัฐมนตรีในการกำหนดให้ไปเสียภาษีอากร ณ สำนักงานแห่งอื่น	101
8.2 อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรตามมาตรา 11 แห่งประมวลรัษฎากร	101

สารบัญ

	หน้า
8.3 ข้อเปรียบเทียบมาตรา 3 จัตวา และ มาตรา 11 แห่งประมวลรัษฎากร	101
8.3.1 มาตรา 3 จัตวา เป็นบทบัญญัติกฎหมายทั่วไป และมาตรา 11 เป็นกฎหมายพิเศษ	101
8.3.2 การใช้บังคับบทบัญญัติมาตรา 3 จัตวา และมาตรา 11 แห่งประมวลรัษฎากร	101
8.3.3 ความสูญเสียเปล่าของอำนาจตามมาตรา 3 จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร	102
9. มาตรา 3 เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร	102
9.1 การตรวจค้น ยึด หรืออายัดบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวกับ หรือสันนิษฐานว่าเกี่ยวกับภาษีอากรที่จะต้องเสียของผู้ต้องเสียภาษีอากร	103
9.2 ผู้มีอำนาจในการตรวจค้น ยึด หรืออายัด บัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่น ๆ	103
9.2.1 อำนาจในการตรวจค้น ยึด หรืออายัด	103
9.2.2 ขอบเขตอำนาจในการตรวจค้น ยึด อายัด	103
9.2.3 กระทำในสถานที่หรือยานพาหนะตามที่กำหนด	103
9.3 เวลาที่กระทำการตรวจค้น ยึด หรืออายัด	103
9.4 การพิจารณาระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการตรวจสอบภาษี	104
9.5 ขั้นตอนการตรวจค้น ยึด หรืออายัด บัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่น ๆ	104
9.6 ข้อพึงระวังในการตรวจค้น ยึด หรืออายัด บัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่น ๆ	104
9.6.1 ต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง	104
9.6.2 ต้องกระทำด้วยความลับ	104
9.6.3 ต้องกระทำด้วยความสุภาพ เรียบร้อย	104
9.7 บทกำหนดโทษกรณีฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 3 เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร	104
10. มาตรา 3 ฉ แห่งประมวลรัษฎากร การแปลเป็นภาษาไทย	104
10.1 บัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ที่ต้องจัดทำตามประมวลรัษฎากร	105
10.1.1 บัญชีที่ต้องจัดทำตามประมวลรัษฎากร	105
10.1.2 เอกสารและหลักฐานที่ต้องจัดทำตามประมวลรัษฎากร	106
10.2 อำนาจสั่งให้แปลเอกสารภาษาต่างประเทศ เป็นภาษาไทย	107
10.3 โทษ ตามมาตรา 3 ทศ แห่งประมวลรัษฎากร	107
11. มาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร การตรวจสอบและรับรองบัญชี	108
เพื่อประโยชน์แห่งการจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	
11.1 การตรวจสอบและรับรองบัญชีขบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุน	108
ต้องจัดทำและยื่นต่อเจ้าพนักงานประเมินพร้อมกับแบบ ภ.ง.ด.50	
11.2 ผู้ตรวจสอบและแสดงความเห็นเกี่ยวกับงบการเงินตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้บัญญัติให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA)	109

สารบัญ

	หน้า
11.3 ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่อง กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการตรวจสอบ และรับรองบัญชีตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร	109
11.3.1 คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 98/2544ฯ	109
11.3.2 คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 122/2545ฯ	109
11.3.3 คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 123/2545ฯ	110
11.4 ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรองบัญชี	110
11.4.1 การอบรมทางด้านกฎหมายภาษีอากรของผู้สอบบัญชี	110
11.4.2 องค์กรวิชาชีพบัญชีหรือหน่วยงานที่อธิบดีให้ความเห็นชอบในการจัดอบรม ทางด้านกฎหมายภาษีอากรแก่ผู้สอบบัญชี	110
11.4.3 กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการทดสอบเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร	110
11.4.4 กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการอบรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	110
11.4.5 หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นแบบคำขอ/แบบแจ้งเกี่ยวกับ การตรวจสอบและรับรองบัญชี	110
11.4.6 หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการขอขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การขอออกใบแทนใบอนุญาต และการขอแก้ไข ทะเบียนของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	110
12. การขยายกำหนดเวลาตามมาตรา 3 อัญญา แห่งประมวลรัษฎากร	110
12.1 การขยายกำหนดเวลาตามประมวลรัษฎากร	111
12.2 กำหนดเวลาที่มีอำนาจขยาย	111
12.2.1 กรณีอำนาจอธิบดีกรมสรรพากรอธิบดีกรมสรรพากรในการขยายกำหนดเวลา	111
12.2.2 กรณีอำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในการขยายกำหนดเวลา	112
12.3 มูลเหตุในการขยายกำหนดเวลา	114
12.3.1 กรณีอำนาจอธิบดีกรมสรรพากรในการขยายกำหนดเวลา	114
12.3.2 กรณีอำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในการขยายกำหนดเวลา	115
12.4 ผลของการได้รับการขยายกำหนดเวลา	116
12.4.1 บทกำหนดโทษทางอาญา	116
12.4.2 เบี้ยปรับทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	116
12.4.3 เงินเพิ่มภาษีอากร	116
12.4.4 การขยายเวลาตามมาตรา 3 อัญญา แห่งประมวลรัษฎากร	117
12.4.5 ขยายเวลาการขอคืนภาษีตามมาตรา 27 ตรี (1) แห่งประมวลรัษฎากร	117
12.4.6 ขยายเวลาการผ่อนชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา 64 แห่งประมวลรัษฎากร	117

สารบัญ

	หน้า
12.4.7 กรณีกำหนดเวลาวันสุดท้ายที่ขยายออกไปนั้นตรงกับวันหยุดทำการของทางราชการ ให้นับวันที่เริ่มทำการใหม่ต่อจากวันที่หยุดทำการนั้นเป็นวันสุดท้ายของระยะเวลาตามมาตรา 193/8 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	117
13. มาตรา 3 เอกาทศ แห่งประมวลรัษฎากร การมีและใช้เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร	118
13.1 วัตถุประสงค์ของการมีและใช้เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร	119
13.2 ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่อง กำหนดให้มีและใช้เลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร	119
13.2.1 ผู้ต้องมีและใช้เลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร	119
13.2.2 วิธีการปฏิบัติในการยื่นคำร้องตาม 13.2.1	121
13.2.3 หน่วยงานที่ออกเลขและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร	121
13.2.4 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีรายหนึ่ง มีเลขประจำตัว 1 หมายเลข	121
13.2.5 การแจ้งเลขประจำตัวฯ ในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร	121
13.2.6 การขอให้ออกบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรใหม่	121
13.2.7 การแจ้งและคืนบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร	122
13.2.8 อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เป็นอย่างอื่น	122
13.3 ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีสิทธิยื่นคำร้องขอมีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร	122
13.4 กรณีฝ่าฝืนบทบัญญัติเกี่ยวกับเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรตามมาตรา 3 เอกาทศ แห่งประมวลรัษฎากร	123
14. มาตรา 3 เตรส แห่งประมวลรัษฎากร ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	123
14.1 หลักการเกี่ยวกับการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เตรส แห่งประมวลรัษฎากร	124
14.1.1 เจตนารมณ์ในการตราบทบัญญัติมาตรา 3 เตรส แห่งประมวลรัษฎากร	124
14.1.2 ส่วนประกอบของภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เตรส แห่งประมวลรัษฎากร	124
14.1.3 แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เตรส แห่งประมวลรัษฎากร	124
14.2 ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เตรส แห่งประมวลรัษฎากร	126
14.2.1 มาตรา 52 แห่งประมวลรัษฎากร	126
14.2.2 มาตรา 53 แห่งประมวลรัษฎากร	126
14.2.3 มาตรา 54 แห่งประมวลรัษฎากร	126

สารบัญ

	หน้า
14.2.4 มาตรา 55 แห่งประมวลรัษฎากร	126
14.2.5 มาตรา 58 แห่งประมวลรัษฎากร	126
14.2.6 มาตรา 59 แห่งประมวลรัษฎากร	127
14.2.7 มาตรา 60 แห่งประมวลรัษฎากร	127
14.2.8 มาตรา 63 แห่งประมวลรัษฎากร	127
14.3 มาตรา 3 จตุศก แห่งประมวลรัษฎากร	127
15. ใบผ่านภาษีอากรตามมาตรา 4 ทวิ ถึง มาตรา 4 นว แห่งประมวลรัษฎากร	127
15.1 หลักการทั่วไปเกี่ยวกับใบผ่านภาษีอากรสำหรับคนต่างด้าว	127
15.1.1 ป้องกันความเสียหายทางภาษีอากร กรณีคนต่างด้าวที่มีหน้าที่เสียภาษีอากรของตนเองหรือต้องกระทำการแทนบุคคลอื่นได้เดินทางออกจากประเทศไทย	127
15.1.2 คนต่างด้าวผู้ใดจะเดินทางออกจากประเทศไทยต้องเสียภาษีอากรที่ค้างชำระและ/หรือที่จะต้องชำระหรือจัดหาประกันเงินภาษีอากรให้เสร็จสิ้นก่อนเดินทางออกจากประเทศไทยตามมาตรา 4 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	128
15.2 การยื่นคำร้องเพื่อขอรับใบผ่านภาษีอากรตามมาตรา 4 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร	128
15.2.1 กำหนดเวลาการยื่นคำร้องตามแบบที่อธิบดีกำหนดเพื่อขอรับใบผ่านภาษีอากร	128
15.2.2 เงินเพิ่มกรณีคนต่างด้าวออกเดินทางพยายามเดินทางออกจากประเทศ โดยไม่ยื่นคำร้องขอรับใบผ่านภาษีอากร หรือยื่นคำร้องแล้ว แต่ยังไม่ได้รับใบผ่านภาษีอากร	128
15.3 คนต่างด้าวที่ต้องขอรับใบผ่านภาษีอากรตามมาตรา 4 จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร	128
15.3.1 คนต่างด้าวที่ไม่ต้องขอรับใบผ่านภาษีอากร	128
15.3.2 อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรตามมาตรา 4 จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร	129
15.4 การออกใบผ่านภาษีอากร	129
15.4.1 อำนาจตรวจสอบว่าผู้ยื่นคำร้องมีภาษีอากรที่จะต้องเสียตามมาตรา 4 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรหรือไม่	129
15.4.2 การออกใบผ่านภาษีอากรแก่ผู้ยื่นคำร้องผู้ยื่นคำร้องมีเหตุผลสมควรจะต้องเดินทางออกจากประเทศไทยเป็นการรีบด่วนและชั่วคราว และผู้ยื่นคำร้องมีหลักประกันหรือหลักทรัพย์อยู่ในประเทศไทยพอคุ้มค่าภาษีอากรที่ค้างหรือที่ต้องชำระ	130
15.5 อายุใบผ่านภาษีอากร	130
15.5.1 ใบผ่านภาษีอากรให้มีอายุใช้ได้ 15 วัน นับแต่วันออกถ้ามีการขอต่ออายุใบผ่านภาษีอากรก่อนสิ้นอายุ ได้อีก 15 วัน ตามมาตรา 4 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร	130
15.5.2 การออกใบผ่านภาษีอากรให้ใช้เป็นประจำ สำหรับคนต่างด้าว ซึ่งมีความจำเป็นต้องเดินทางเข้าออกประเทศไทยเป็นปกติธุระเกี่ยวกับ การประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ	130

สารบัญ

	หน้า
15.6 บทกำหนดโทษเกี่ยวกับใบผ่านภาษีอากร	130
15.6.1 กรณีคนต่างด้าวผู้ใดเดินทางออกจากประเทศไทยโดยไม่มีใบผ่านภาษีอากร	130
15.6.2 กรณีคนต่างด้าวผู้ใดพยายามเดินทางออกจากประเทศไทยโดยไม่มีใบผ่านภาษีอากร	130
16. ดอกเบี้ยจากการได้รับคืนเงินภาษีอากรตามมาตรา 4 ทศ แห่งประมวลรัษฎากร	130
16.1 หลักการในการคิดดอกเบี้ยให้แก่ผู้ได้รับคืนเงินภาษีอากร	131
16.1.1 เพื่อเป็นการบรรเทาภาระความเสียหาย และให้ประโยชน์ตอบแทนแก่ผู้ได้รับคืนเงินภาษีอากร	131
16.1.2 กรณีผู้ต้องเสียภาษีอากรได้ชำระภาษีอากรไว้เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดผู้ได้รับคืนเงินภาษีอากรจึงสมควรได้รับดอกเบี้ย	131
16.2 วิธีการคิดดอกเบี้ยที่จะให้แก่ผู้ได้รับคืนเงินภาษีอากร	131
16.2.1 ดอกเบี้ยที่จะให้แก่ผู้ได้รับคืนเงินอากร	131
16.2.2 การคิดดอกเบี้ยให้ต่อเมื่อได้มีการยื่นแบบแสดงรายการหรือคำร้องขอคืนเงินภาษีอากรภายในกำหนดเวลา	132
16.3 ดอกเบี้ยที่ได้รับถือเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (4) (ก) แห่งประมวลรัษฎากร	132
16.3.1 การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา 42 (19) แห่งประมวลรัษฎากร	132
16.3.2 กรณีผู้ได้รับคืนภาษีที่ได้รับดอกเบี้ยเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจึงต้องคำนวณหักภาษีเงินได้นิติบุคคล ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อยละ 1.0 ตามมาตรา 69 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	132
17. บทสรุป	133
บทที่ 5 คำอธิบายมาตรา 3 เตรส แห่งประมวลรัษฎากร	136
ว่าด้วยภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	
1. หลักการเกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เตรส แห่งประมวลรัษฎากร	153
1.1 บทบัญญัติภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เตรส แห่งประมวลรัษฎากร	153
1.2 ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เตรส แห่งประมวลรัษฎากร	153
1.2.1 กรณีการจ่ายเงินได้พึงประเมินให้แก่ผู้รับที่เป็นบุคคลธรรมดา	154
1.2.2 กรณีการจ่ายเงินได้พึงประเมินให้แก่ผู้รับที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	154
1.3 ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เตรส แห่งประมวลรัษฎากร เป็นวิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน	154
1.4 ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย หักภาษี ณ ที่จ่ายและนำส่งก่อน ไม่ว่าการจ่ายเงินนั้นจะเกิดขึ้นจากคำสั่งหรือคำบังคับของศาลหรือตามกฎหมายหรือเหตุอื่นใดก็ตาม ตามมาตรา 3 จตุทศ แห่งประมวลรัษฎากร	154

สารบัญ

	หน้า
2. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้จากการรับทำงานให้ตามมาตรา 40 (2)	154
   แห่งประมวลรัษฎากร	
2.1 ผู้จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย	155
2.1.1 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร	155
2.1.2 นิติบุคคลอื่นที่มีใช้รัฐบาลหรือองค์การของรัฐบาลตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร	155
2.2 เงินได้ที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย	155
2.2.1 ค่าตอบแทนจากการเป็นนายหน้าหรือตัวแทน	155
2.2.2 ค่าธรรมเนียมในการจัดหาเงินกู้ ค่าธรรมเนียมในการดูแล และจัดการเงินกู้	155
2.2.3 ค่าจ้างหรือค่าป่วยการในการดำเนินการติดต่อขอรับบัตรชดเชยค่าภาษีอากร จากกรมศุลกากรแทนผู้ส่งออก	155
2.3 ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย	155
2.3.1 กรณีผู้มีเงินได้ที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้ผู้จ่ายมีหน้าที่ต้องคำนวณ หักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่งในอัตราร้อยละ 3.0 ของยอดเงินได้	155
2.3.2 กรณีผู้มีเงินได้ที่ผู้จ่ายต้องคำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่งในอัตรา ร้อยละ 10.0 ของยอดเงินได้	156
3. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้ค่าลิขสิทธิ์ สิทธิอย่างอื่นตามมาตรา 40 (3)	156
   แห่งประมวลรัษฎากร	
3.1 ผู้จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย	156
3.1.1 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร	156
3.1.2 นิติบุคคลอื่นที่มีใช้รัฐบาลหรือองค์การของรัฐบาลตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร	156
3.2 เงินได้ที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย	156
3.2.1 ค่าตอบแทนเพื่อการใช้หรือสิทธิในการใช้ลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรม ศิลปะหรือ วิทยาศาสตร์ รวมทั้งฟิล์มภาพยนตร์หรือฟิล์มหรือเทปที่ใช้สำหรับการกระจายเสียง ทางวิทยุ หรือโทรทัศน์ ลิขธิบัตร เครื่องหมายการค้า แบบหรือหุ่นจำลอง ผัง สูตรลับ หรือกรรมวิธีลับ หรือเพื่อการใช้ หรือสิทธิในการใช้อุปกรณ์ หรือเพื่อข้อสนเทศเกี่ยวกับประสบการณ์ทางอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือทางวิทยาศาสตร์	156
3.2.2 ค่าตอบแทนจากการถ่ายทอดความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	157
3.2.3 ค่าตอบแทนการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	157
3.2.4 ค่าตอบแทนจากการใช้สิทธิบัตร Know-how และความรู้ทางเทคนิค ในการผลิตสินค้า การใช้เครื่องหมายการค้า	157

สารบัญ

หน้า

3.2.5	ค่าออกแบบสนามกอล์ฟโดยบริษัทผู้ออกแบบตกลงที่จะทำแผนผังรายละเอียด และงานเขียนแบบ สำหรับใช้ในการก่อสร้างสนามกอล์ฟโดยบริษัทผู้ออกแบบ ยังคงเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในงานเขียนแบบก่อสร้าง	157
3.2.6	ค่าตอบแทนการใช้สิทธิตามสัญญาการค้าและบริการ พร้อมสิทธิการใช้ชื่อ รูปแบบเครื่องหมายการค้า (Franchise Agreement)	157
3.2.7	ค่าตอบแทนจากการให้บุคคลอื่นใช้ลิขสิทธิ์ในงานเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ รับจ้างโดย อนุญาตให้พิมพ์จำหน่ายงานสิ่งพิมพ์ที่นิพนธ์ขึ้น	157
3.3	ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย	157
3.3.1	กรณีผู้มีเงินได้ที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้ผู้จ่ายมีหน้าที่ต้องคำนวณ หักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่งในอัตราร้อยละ 3.0 ของยอดเงินได้	157
3.3.2	กรณีผู้มีเงินได้ที่ผู้จ่ายต้องคำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่งในอัตราร้อยละ 10.0 ของยอดเงินได้	158
4.	ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้ดอกเบี้ยตามมาตรา 40 (4) (ก)	158
	แห่งประมวลรัษฎากร	
4.1	กรณีผู้จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย เป็นธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์	159
4.1.1	เงินได้ที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ได้แก่ เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (4) (ก) แห่งประมวลรัษฎากร	159
4.1.2	ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย	159
4.2	กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้จ่ายเงินได้ ตามมาตรา 40 (4) (ก) แห่งประมวลรัษฎากร ให้แก่ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงิน	159
4.2.1	เงินได้ที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ได้แก่ เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (4) (ก) แห่งประมวลรัษฎากร เฉพาะที่เป็นดอกเบี้ยพันธบัตรและดอกเบี้ยหุ้นกู้	159
4.2.2	ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ และเครดิตฟองซิเอร์ หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อยละ 1.0	160
4.3	กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้จ่ายเงินได้ ตามมาตรา 40 (4) (ก) แห่งประมวลรัษฎากร ให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน และมูลนิธิหรือสมาคม	160
4.3.1	เงินได้ที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ได้แก่ เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (4) (ก) แห่งประมวลรัษฎากร	160
4.3.2	ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย	160

สารบัญ

	หน้า
5. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไร	161
ตามมาตรา 40 (4) (ข) แห่งประมวลรัษฎากร	
5.1 ผู้จ่ายเงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไรที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย	161
5.1.1 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย	161
5.1.2 กองทุนรวมตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร	161
5.1.3 สถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะของประเทศไทยจัดตั้งขึ้น สำหรับให้กู้ยืม เพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรืออุตสาหกรรม	161
5.2 ผู้จ่ายเงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไรที่ไม่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย	161
5.2.1 กิจการร่วมค้า	161
5.2.2 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่จ่ายเงินปันผลหรือ เงินส่วนแบ่งของกำไรให้แก่บริษัทจดทะเบียน	161
5.2.3 บริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่จ่ายเงินปันผลให้แก่บริษัทที่ตั้งขึ้น ตามกฎหมายไทยที่ถือหุ้นในบริษัทผู้จ่ายเงินปันผลไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงในบริษัทผู้จ่ายเงินปันผล (Holding Company) โดยบริษัทผู้จ่ายเงินปันผลไม่ได้ถือหุ้นในบริษัทผู้จ่ายเงินปันผล ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม	162
5.3 ผู้มีเงินได้ที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย และอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย	162
5.3.1 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศและประกอบกิจการในประเทศไทย	162
5.3.2 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่มีใช้บริษัทจดทะเบียน	162
5.3.3 มูลนิธิหรือสมาคมฯ แต่ไม่รวมถึงมูลนิธิหรือสมาคมที่รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดให้เป็นองค์กรหรือสถานสาธารณกุศลฯ	162
6. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้ค่าเช่าทรัพย์สินตามมาตรา 40 (5) (ก)	162
แห่งประมวลรัษฎากร	
6.1 ผู้จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย	163
6.1.1 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร	163
6.1.2 นิติบุคคลอื่นที่มีใช้รัฐบาลหรือองค์กรของรัฐบาลตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร	163
6.2 เงินได้จากการให้เช่าทรัพย์สิน	163
6.2.1 การให้เช่าทรัพย์สิน	163
6.2.2 ประโยชน์ที่ได้เนื่องจากการให้เช่าทรัพย์สิน	164
6.2.3 การให้เช่าทรัพย์สินแบบลีสซิง	164

สารบัญ

	หน้า
6.3 ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย	164
6.3.1 กรณีที่ผู้จ่ายต้องคำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่งในอัตราร้อยละ 5.0 ของยอดเงินได้	164
6.3.2 กรณีที่ผู้จ่ายต้องคำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่งในอัตราร้อยละ 1.0 ของยอดเงินได้	165
6.3.3 กรณีที่ผู้จ่ายต้องคำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่งในอัตราร้อยละ 10.0 ของยอดเงินได้	165
7. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้จากวิชาชีพอิสระตามมาตรา 40 (6)	165
แห่งประมวลรัษฎากร	
7.1 ผู้จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย	166
7.1.1 “บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล” ตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร	166
7.1.2 นิติบุคคลอื่นที่มีไซร้รัฐบาล หรือองค์การของรัฐบาล ตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร	166
7.2 ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย	166
7.2.1 กรณีผู้มีเงินได้ที่ผู้จ่ายต้องคำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่งในอัตราร้อยละ 3.0 ของยอดเงินได้	166
7.2.2 กรณีผู้มีเงินได้ที่ผู้จ่ายต้องคำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่งในอัตราร้อยละ 10.0 ของยอดเงินได้	166
8. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้จากจ้างทำของตามมาตรา 40 (7) หรือ (8)	166
แห่งประมวลรัษฎากร	
8.1 ผู้จ่ายเงินได้ค่าจ้างทำของที่มีหน้าที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย	167
8.1.1 กรณีที่ผู้ว่าจ้างจะต้องคำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่งในอัตราร้อยละ 3.0 ของยอดเงินค่าจ้างที่จ่าย	167
8.1.2 กรณีที่ผู้ว่าจ้างจะต้องคำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่งในอัตราร้อยละ 5.0 ของยอดเงินค่าจ้างที่จ่าย	167
8.2 ค่าจ้างทำของที่อยู่ในข่ายที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย	168
8.2.1 ลักษณะของค่าจ้างทำของ	168
8.2.2 ค่าจ้างทำของที่ถือเป็นบริการโดยแท้	168
8.2.3 ค่าบริการจ้างทำของทั่วไป	168
8.3 ผู้มีเงินได้ค่าจ้างทำของที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย	169
8.3.1 กรณีที่ผู้ว่าจ้างจะต้องคำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่งในอัตราร้อยละ 3.0 ของยอดเงินค่าจ้างที่จ่าย	169
8.3.2 กรณีที่ผู้ว่าจ้างจะต้องคำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่งในอัตราร้อยละ 5.0 ของยอดเงินค่าจ้างที่จ่าย	169

สารบัญ

	หน้า
8.4 กรณีไม่อยู่ในข่ายที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	170
8.4.1 กรณีการขายสินค้ารวมค่าบริการ	170
8.4.2 กรณีถือเป็นการขายสินค้า	171
9. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้ค่าซื้อพืชผลทางการเกษตรตามมาตรา 40 (8)	171
   แห่งประมวลรัษฎากร	
9.1 ผู้จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย	172
9.1.1 “บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล” ตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร	172
9.1.2 นิติบุคคลอื่นที่มีใช้รัฐบาล หรือองค์การของรัฐบาล	172
ตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร	
9.2 เงินได้ค่าซื้อพืชผลทางการเกษตรที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย	172
9.2.1 ยางแผ่น หรือยางชนิดอื่นอันผลิตขึ้น หรือได้มาจากส่วนใด ๆ ของต้นยางพารา	172
9.2.2 มันสำปะหลัง	172
9.2.3 ปอ	172
9.2.4 ข้าวโพด เฉพาะกรณีผู้ซื้อเป็นผู้ส่งออก หรือผู้ผลิตน้ำมันพืช หรืออาหารสัตว์ทุกชนิด	172
9.2.5 อ้อย เฉพาะกรณีผู้ซื้อเป็นผู้ผลิตน้ำตาลทุกชนิด	172
9.2.6 เมล็ดกาแฟ	172
9.2.7 ผลปาล์มน้ำมัน	172
9.3 ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย	172
9.3.1 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย	172
9.3.2 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศและประกอบกิจการในประเทศไทย	172
9.4 อัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ร้อยละ 0.75	173
10. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้ค่าซื้อข้าวตามมาตรา 40 (8)	173
   แห่งประมวลรัษฎากร	
10.1 ผู้จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย	173
10.1.1 “บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล” ตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร	173
ที่ เป็นผู้ส่งออกข้าว	
10.1.2 นิติบุคคลอื่นที่มีใช้รัฐบาล หรือองค์การของรัฐบาล	173
ตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร	
10.2 เงินได้ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ได้แก่ ค่าซื้อข้าว	173
10.3 ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย	173
10.3.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	173
10.3.2 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย	174
ตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 เป็นต้นมา	

สารบัญ

หน้า

10.3.3 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศและประกอบกิจการในประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 เป็นต้นมา	174
10.4 อัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ร้อยละ 0.50 ของเงินได้	174
11. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้ค่าซื้อสัตว์น้ำ ตามมาตรา 40 (8)	174
แห่งประมวลรัษฎากร	
11.1 ผู้จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย	174
11.1.1 บุคคลธรรมดา	174
11.1.2 ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล	174
11.1.3 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร	174
11.1.4 นิติบุคคลอื่นที่มีใช้รัฐบาล หรือองค์การของรัฐบาลตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร	174
11.2 ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย	175
11.2.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	175
11.2.2 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย	175
11.2.3 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศและประกอบกิจการในประเทศไทย	175
11.3 อัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย ร้อยละ 1.0	175
12. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้ค่าโฆษณา ตามมาตรา 40 (8)	175
แห่งประมวลรัษฎากร	
12.1 ผู้จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ได้แก่	175
12.1.1 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร	175
12.1.2 นิติบุคคลอื่นที่มีใช้รัฐบาล หรือองค์การของรัฐบาล ตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร	175
12.2 จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย	175
12.3 ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย	176
12.3.1 ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย	176
12.3.2 อัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ร้อยละ 2.0	176
13. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้รางวัลจากการประกวดแข่งขันชิงโชค ตามมาตรา 40 (8) แห่งประมวลรัษฎากร	176
13.1 ผู้จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย	176
13.1.1 บุคคลธรรมดา	176
13.1.2 ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล	176
13.1.3 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร	176
13.1.4 นิติบุคคลอื่นที่มีใช้รัฐบาล หรือองค์การของรัฐบาล ตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร	177

สารบัญ

	หน้า
13.2 เงินได้พึงประเมินที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ได้แก่ ค่าโฆษณา	177
13.3 ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และอัตราภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	177
13.3.1 ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย	177
13.3.2 อัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ร้อยละ 5.0	177
14. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้ค่าแสดงของนักแสดงสาธารณะ	177
ตามมาตรา 40 (8) แห่งประมวลรัษฎากร	
14.1 ผู้จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย	178
14.1.1 บุคคลธรรมดา	178
14.1.2 ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล	178
14.1.3 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร	178
14.1.4 นิติบุคคลอื่นที่มีใช้รัฐบาลหรือองค์การของรัฐบาล	178
ตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร	
14.2 ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย	178
14.2.1 กรณีผู้มีเงินได้มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย ให้ผู้จ่ายคำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่งในอัตราร้อยละ 5.0 ของยอดเงินได้พึงประเมินที่จ่าย	178
14.2.2 กรณีผู้มีเงินได้เป็นนักแสดงสาธารณะที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างประเทศ	178
ให้คำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย	
15. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้ค่าบริการอื่นใดตามมาตรา 40 (8)	179
แห่งประมวลรัษฎากร	
15.1 ผู้จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย	179
15.1.1 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร	179
15.1.2 นิติบุคคลอื่นที่มีใช้รัฐบาลหรือองค์การของรัฐบาล	179
ตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร	
15.2 เงินได้พึงประเมินที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	180
15.2.1 การรับฝากทรัพย์สินคลังสินค้า	180
15.2.2 การบริการที่จอดรถ	180
15.2.3 ค่าบริการใช้สถานที่ โดยไม่มีการส่งมอบการครอบครอง	180
15.2.4 ค่าบริการท่าเทียบเรือ ค่าบริการเช่าหลักผูกเรือ ค่าธรรมเนียมผ่านท่า	181
ค่าบริการซังน้ำหนัก	
15.2.5 ค่าบำรุงสมาชิกในการเป็นสมาชิก เพื่อใช้บริการในสโมสรกีฬา (Sport Club)	181
สนามกอล์ฟ หรือสโมสรเพื่อการพักผ่อนหรือสันทนาการ	
15.2.6 ค่าธรรมเนียมการเรียกเก็บเงินตามใบบันทึกค่าสินค้าหรือค่าบริการ	181
ด้วยบัตรเครดิต	

สารบัญ

	หน้า
15.2.7 ค่าบริการในการให้บริการแก่เจ้าของสินค้าที่ผู้จำหน่ายสินค้าได้ให้ส่วนลดแก่ลูกค้าตามที่เจ้าของสินค้ากำหนด	181
15.2.8 ค่าธรรมเนียมการค้าประกันที่ผู้ค้าประกันเรียกเก็บจากลูกหนี้เป็นการตอบแทนที่ผู้ค้าประกันยอมผูกพันตนเป็นผู้ค้าประกันลูกหนี้	181
15.2.9 ค่าบริการใช้พื้นที่ในห้างสรรพสินค้า เพื่อประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการชั่วคราวระยะเวลาอันจำกัด โดยไม่ได้มีการส่งมอบการครอบครองพื้นที่	181
15.3 ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย	181
15.3.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	181
15.3.2 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย	181
15.3.3 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศและประกอบกิจการในประเทศไทย	181
16. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้ค่าขนส่งที่ไม่ใช่ค่าโดยสารสำหรับการขนส่ง	181
   สาระณะตามมาตรา 40 (8) แห่งประมวลรัษฎากร	
16.1 ผู้จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย	182
16.1.1 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร	182
16.1.2 นิติบุคคลอื่นที่มีใช้รัฐบาลหรือองค์การของรัฐบาลตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร	182
16.2 เงินได้พึงประเมินที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	182
16.2.1 การขนส่งสินค้าในราชอาณาจักร	182
16.2.2 การประกอบกิจการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการขนส่งโดยอากาศยานหรือโดยเรือเดินทะเล	184
16.4 ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย	184
16.4.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	184
16.4.2 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย	184
16.4.3 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศและประกอบกิจการในประเทศไทย	184
16.5 การประกอบกิจการขายสินค้าที่ไม่ได้ประกอบกิจการขนส่งเป็นปกติธุระเมื่อได้ขายสินค้าให้แก่ลูกค้า โดยส่งสินค้าให้แก่ลูกค้าด้วย และเรียกเก็บค่าขนส่งเพิ่มจากค่าสินค้า ผู้จ่ายเงินค่าสินค้าไม่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	185
17. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้รางวัล ส่วนลด หรือประโยชน์ใด ๆ	185
   เนื่องจากการส่งเสริมการขาย ตามมาตรา 40 (8) แห่งประมวลรัษฎากร	
17.1 ผู้จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย	185
17.1.1 “บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล” ตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร	185
17.1.2 นิติบุคคลอื่นที่มีใช้รัฐบาลหรือองค์การของรัฐบาลตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร	185

สารบัญ

	หน้า
17.2 เงินได้พึงประเมินที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	186
17.2.1 เงินส่วนลด หรือรางวัลที่เจ้าของสินค้ากำหนดจ่ายเมื่อตัวแทนจำหน่ายสินค้า หรือ ผู้ซื้อสินค้าจากเจ้าของสินค้าเพื่อนำไปขายต่อ ซื้อสินค้าจากเจ้าของสินค้าได้ตามเป้า	186
17.2.2 รางวัลหรือประโยชน์ใด ๆ เนื่องจากการส่งเสริมการขาย	186
17.3 ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย	186
17.3.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	187
17.3.2 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย	187
17.3.3 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศและประกอบกิจการในประเทศไทย	187
17.4 ในกรณีที่ผู้ได้รับเงินได้พึงประเมินที่เป็นรางวัล ส่วนลด หรือประโยชน์ใด ๆ เนื่องจากการส่งเสริมการขายที่ผู้จ่ายเงินได้ไม่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	187
17.4.1 ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการซึ่งเป็นผู้ผลิตที่นำสินค้าไปใช้ในการผลิตสินค้า	187
17.4.2 ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการซึ่งเป็นผู้ให้บริการนำสินค้าไปใช้ในการให้บริการ	187
17.4.3 ผู้ประกอบการที่นำสินค้าหรือบริการไปใช้ในการประกอบกิจการของตนเอง โดยตรง โดยมีได้มีวัตถุประสงค์ที่จะนำไปขายต่อ	187
17.4.4 ผู้บริโภค	187
17.4.5 กรณีเจ้าของสินค้าขายสินค้าโดยให้ส่วนลดหรือคาลดหย่อนภายหลังจากที่ขาย สินค้าไปแล้ว ซึ่งเป็นส่วนลดเงินสด	187
17.5 กรมสรรพากรได้วางแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	188
กรณีการจ่ายรางวัล ส่วนลด หรือประโยชน์ใด ๆ เนื่องจากการส่งเสริมการขาย	
17.5.1 กรณีขายสินค้าให้แก่ผู้ซื้อซึ่งได้ซื้อสินค้าไปโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะนำไปขายต่อ หรือตามพฤติการณ์ผู้ซื้อได้ซื้อสินค้าไปโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะนำไปขายต่อ	188
17.5.2 กรณีจ่ายรางวัล ส่วนลด หรือประโยชน์ใด ๆ เนื่องจากการส่งเสริมการขาย โดยจ่ายในลักษณะเป็นสิ่งของ	190
17.5.3 กรณีจ่ายรางวัล ส่วนลด หรือประโยชน์ใด ๆ เนื่องจากการส่งเสริมการขาย โดยจ่ายในลักษณะเป็นเงินสดหนี้	190
17.5.4 กรณีได้ขายสินค้าให้แก่ผู้ซื้อซึ่งซื้อสินค้าโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะนำไปขายต่อ โดยมีการถนอมสินค้าไปพร้อมกับสินค้าที่ขาย ซึ่งไม่มีหน้าที่ต้องหัก ภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	190
17.5.5 กรณีได้ขายสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ ซึ่งซื้อสินค้าโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะนำไปขายต่อ โดยมีข้อตกลงให้ส่วนลดหรือคาลดหย่อนภายหลังจากที่ขายสินค้าไปแล้ว ซึ่งเป็นส่วนลดเงินสด ที่ผู้จ่ายเงินไม่มีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	190
17.5.6 กรณีขายสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ ที่ผู้จ่ายเงินไม่มีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	191

สารบัญ

	หน้า
17.5.7 ให้นำความในข้อ 17.5.1 ถึงข้อ 17.5.6 มาใช้บังคับสำหรับการจ่ายรางวัลส่วนลด หรือประโยชน์ใด ๆ เนื่องจากการส่งเสริมการขาย กรณีให้บริการแก่ผู้รับบริการ ซึ่งผู้ให้บริการทราบโดยชัดแจ้งว่าผู้รับบริการนั้นมีวัตถุประสงค์ที่จะให้บริการต่อ แน่นอน	191
17.5.8 ผู้รับรางวัล ส่วนลด หรือประโยชน์ใด ๆ เนื่องจากการส่งเสริมการขาย ไม่ต้องนำ ไปรวมคำนวณมูลค่าของฐานภาษีตามมาตรา 79 แห่งประมวลรัษฎากร	191
18. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้ค่าเบี้ยประกันวินาศภัยตามมาตรา 40 (8)	192
แห่งประมวลรัษฎากร	
18.1 ผู้จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย	192
18.1.1 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร	192
18.1.2 นิติบุคคลอื่นที่มีใช้รัฐบาลหรือองค์การของรัฐบาลตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร	192
18.2 เงินได้พึงประเมินที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	192
18.2.1 ค่าเบี้ยประกันอัคคีภัย ค่าเบี้ยประกันภัยรถยนต์ ค่าเบี้ยประกันภัยในการขนส่งสินค้า	192
18.2.2 ค่าเบี้ยประกันสุขภาพ	192
18.3 ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย	193
19. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้ค่าซื้ออสังหาริมทรัพย์ตามมาตรา 40 (8)	193
แห่งประมวลรัษฎากร	
19.1 ผู้จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย	193
19.1.1 บุคคลธรรมดา	193
19.1.2 ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล	193
19.1.3 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร	193
19.1.4 นิติบุคคลอื่นที่มีใช้รัฐบาลหรือองค์การของรัฐบาลตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร	193
19.2 เงินได้พึงประเมินที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	194
19.3 ผู้มีเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย	194
20. ตัวแทนจ่ายเงินได้พึงประเมินแทนตัวการ	194
20.1 กรณีตัวแทนจ่ายเงินได้พึงประเมินแทนตัวการ	194
20.2 คำชี้แจงเกี่ยวกับการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ของตัวการตัวแทน	195
20.2.1 กรณีเจ้าของสินค้าจ่ายเงินล่วงหน้าให้กับตัวแทนเพื่อดำเนินการกระทำการ สุจริตกร เจ้าของสินค้าไม่มีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	195

สารบัญ

	หน้า
20.2.2 กรณีผู้เอาประกันจ่ายเงินค่าเบี้ยประกันวินาศภัยให้กับตัวแทนของผู้รับประกันผู้เอาประกันมีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อยละ 1.0	195
20.2.3 กรณีการจ่ายค่าขนส่งสินค้าระหว่างประเทศโดยอากาศยานหรือเรือเดินทะเล ที่ผู้จ่ายเงินมีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	195
21. การจ่ายเงินได้ให้แก่ผู้รับตามสัญญารายหนึ่ง ๆ มีจำนวนทั้งสิ้นไม่ถึง 1,000 บาท	196
21.1 ความหมายของคำว่า “สัญญารายหนึ่ง ๆ”	196
21.2 คำชี้แจงกรมสรรพากรเรื่อง การหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 101/2544ฯ	197
21.2.1 จำนวนเงินได้พึงประเมินที่จ่ายตามสัญญารายหนึ่ง ๆ ตั้งแต่ 1,000 บาทขึ้นไป แม้การจ่ายนั้นจะได้แบ่งจ่ายครั้งหนึ่ง ๆ ไม่ถึง 1,000 บาท หมายความว่า...	197
21.2.2 กรณีการจ่ายค่าบริการที่ต้องมีการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ให้กับธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ และเครดิตฟองซิเอร์ โดยเป็นการจ่ายผ่านการชำระเงินหักเงินจากบัญชีธนาคารของผู้จ่ายเงิน	198
21.2.3 กรณีการจ่ายค่าบริการที่ต้องมีการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ให้กับผู้ให้บริการ โดยผู้จ่ายเงินได้โอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของผู้ให้บริการซึ่งเป็นผู้รับเงิน	199
21.2.4 กรณีการประกอบกิจการธุรกิจแฟ็กเตอร์ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับการให้กู้เงิน ที่เป็นการประกอบกิจการโดยปกติของธนาคารพาณิชย์	199
21.2.5 กรณีเจ้าของสินค้าได้ว่าจ้างผู้ขนส่งสินค้าในต่างประเทศซึ่งเป็นประเทศ ที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศไทย เพื่อขนส่งสินค้าออกจากประเทศไทยโดยทางบก	200
21.3 แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย กรณีการจ่ายเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 40 (8) แห่งประมวลรัษฎากร เฉพาะที่เป็นการจ่ายเงินได้จากการให้บริการของธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ และเครดิตฟองซิเอร์ ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 112/2545ฯ	200
21.3.1 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่น จ่ายเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 40 (8) แห่งประมวลรัษฎากร เฉพาะที่เป็นค่าบริการให้กับธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ และเครดิตฟองซิเอร์ โดยเป็นการจ่ายค่าบริการที่ไม่เข้าลักษณะเป็นสัญญาระยะเวลา	200
21.3.2 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่น จ่ายค่าบริการให้กับธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ และเครดิตฟองซิเอร์ ซึ่งแต่ละสัญญาหรือรายการที่ให้บริการในแต่ละครั้งมีจำนวนไม่ถึง 1,000 บาท หากการจ่ายเงินหลาย ๆ สัญญาดังกล่าว รวมกันเป็นจำนวนตั้งแต่ 1,000 บาทขึ้นไป	201
21.3.3 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่น ได้ทำสัญญารายหนึ่ง ๆ หรือครั้งหนึ่ง ๆ กับธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ และเครดิตฟองซิเอร์ โดยมีการตกลงจ่ายค่าบริการตั้งแต่ 1,000 บาทขึ้นไป	202

สารบัญ

	หน้า
21.3.4 กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่น จ่ายเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 40 (8) แห่งประมวลรัษฎากร เฉพาะที่เป็นค่าบริการให้กับ ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ และเครดิตฟองซิเอร์ โดยเป็นการจ่ายค่าบริการที่เข้าลักษณะเป็นสัญญาระยะยาว	202
21.3.5 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่น จ่ายค่าบริการให้กับ ธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ และเครดิตฟองซิเอร์ ไม่ว่าจะเป็นการจ่ายผ่านระบบการหักเงินจากบัญชีธนาคารของผู้จ่ายเงิน หรือไม่ก็ตาม ผู้จ่ายเงินมีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ทุกครั้งที่มีการจ่ายเงิน	203
21.3.6 กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่น จ่ายค่าบริการ ให้กับธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ และเครดิตฟองซิเอร์ โดยเป็นการจ่ายผ่านระบบการหักเงินจากบัญชีธนาคารของผู้จ่ายเงิน และผู้จ่ายเงินประสงค์แต่งตั้งให้ผู้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย เป็นตัวแทน เพื่อดำเนินการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย แทนผู้จ่ายเงิน	203
21.3.7 หนังสือแจ้งคู่สัญญาเดิม โดยมีสาระสำคัญว่า ธนาคารหรือบริษัทผู้ถูกหัก ภาษี ณ ที่จ่าย จะเป็นผู้ดำเนินการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ให้ผู้จ่ายเงินตอบรับ ถือเป็นข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรแต่งตั้งให้ธนาคารหรือบริษัทเป็นตัวแทนแล้ว	204
22. การกำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มาใช้บังคับโดยอนุโลม	205
22.1 การนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 52 และมาตรา 53 แห่งประมวลรัษฎากร	205
22.2 การยื่นแบบแสดงรายการนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 59 แห่งประมวลรัษฎากร	205
22.3 ต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้มีเงินได้ในกรณีผู้จ่ายเงินได้มิได้หักและนำส่ง หรือได้หัก และนำส่ง แต่ไม่ครบถ้วนตามมาตรา 54 แห่งประมวลรัษฎากร	205
22.4 การเก็บเงินภาษีโดยวิธีหักไว้ ณ ที่จ่าย ไม่เป็นเหตุเสื่อมสิทธิของเจ้าพนักงานประเมิน ในการที่จะเรียกเก็บเงินภาษีนั้นโดยวิธีอื่น ตามมาตรา 55 แห่งประมวลรัษฎากร	205
22.5 เงินภาษีที่ได้หักและนำส่งเป็นเงินได้พึงประเมินที่ผู้ต้องเสียภาษีได้รับ และถือเป็นเครดิต ของผู้ต้องเสียภาษีในการคำนวณภาษีตามมาตรา 60 แห่งประมวลรัษฎากร	206
22.6 การขอคืนภาษีเงินได้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย ที่นำส่งไว้เป็นเกินกว่าจำนวนที่ควรต้องเสีย ตามมาตรา 63 แห่งประมวลรัษฎากร	206
23. บทสรุป	206
23.1 ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เทรส แห่งประมวลรัษฎากร ถือเป็นกฎหมายทั่วไป ที่ต้องใช้ควบคู่ไปกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50 และภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 69 ทวิ และมาตรา 69 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร	206

สารบัญ

	หน้า
23.2 การลดอัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เศรษฐ แห่งประมวลรัษฎากร	206
23.3 ในกรณีที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายทั้งหลาย ให้ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายหักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่งก่อน ไม่ว่าการจ่ายเงินนั้นจะเกิดขึ้นจากคำสั่งหรือคำสั่งบังคับของศาลหรือตามกฎหมายหรือเหตุอื่นใดตามมาตรา 3 จตุตศ แห่งประมวลรัษฎากร	206
23.4 ความแตกต่างของภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เศรษฐ และมาตรา 50 แห่งประมวลรัษฎากร	207
บทที่ 6 คำอธิบายบทบัญญัติว่าด้วยลักษณะ 1 ข้อความเบื้องต้น เฉพาะกรณีตามมาตรา 3 ปันรส ถึงมาตรา 3 อัญฐารส แห่งประมวลรัษฎากร	208
1. ความเบื้องต้น	208
2. มาตรา 3 ปันรส แห่งประมวลรัษฎากร การนำส่งภาษีด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์	208
2.1 กฎกระทรวง ฉบับที่ 364 (พ.ศ. 2563)	208
2.1.1 ความหมายของคำว่า “ธนาคาร”	209
2.1.2 ผู้มีหน้าที่นำส่งเงินภาษีตามประมวลรัษฎากรอาจเลือกวิธีการนำส่งเงินภาษีต่อกรมสรรพากรผ่านธนาคาร ตามมาตรา 3 ปันรส แห่งประมวลรัษฎากร	209
2.1.3 ให้ผู้มีหน้าที่นำส่งเงินภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 52 ภาษีเงินได้ตาม มาตรา 70 และมาตรา 70 ทวิ และภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 83/5 และมาตรา 83/9 แห่งประมวลรัษฎากร นำส่งเงินภาษีผ่านธนาคาร พร้อมกับการจ่ายเงินก็ได้	209
2.1.4 ให้ผู้มีหน้าที่นำส่งเงินภาษีตามข้อ 2.1.3 แจ้งรายการที่เกี่ยวข้องต่อธนาคารตามที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด	209
2.1.5 เมื่อธนาคารได้รับเงินภาษีจากผู้มีหน้าที่นำส่งเงินภาษีตามข้อ 2.1.3 แล้วให้ธนาคารออกหลักฐานเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อแสดงการรับชำระเงินภาษีดังกล่าวให้แก่ผู้มีหน้าที่นำส่งเงินภาษี และผู้รับเงินหรือผู้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย	209
2.1.6 ให้ธนาคารนำส่งเงินภาษีตามข้อ 2.1.3 และรายการตามข้อ 2.1.4 ต่อกรมสรรพากรภายในระยะเวลาที่ได้ทำความตกลงกับกรมสรรพากร	210
2.1.7 เมื่อธนาคารได้นำส่งเงินภาษีให้กรมสรรพากรแล้ว ให้กรมสรรพากรออกไปเสร็จรับเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ผู้มีหน้าที่นำส่งเงินภาษี	210
2.2 หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำ ส่ง รับและเก็บรักษาใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์หรือใบรับอิเล็กทรอนิกส์บนระบบโครงข่ายบล็อกเชน ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร (ฉบับที่ 30)ฯ	210

สารบัญ

	หน้า
2.2.1 ความหมายของคำว่า “ระบบโครงข่ายบล็อกเชน (Blockchain)” “ผู้ให้บริการ” “ใบรับอิเล็กทรอนิกส์” “ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์” “ผู้ออกใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์” “ผู้ออกใบรับอิเล็กทรอนิกส์” และ “ลงลายมือชื่อดิจิทัล”	210
2.2.2 คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขของผู้ประสงค์เป็นผู้ให้บริการ	211
2.2.3 ข้อปฏิบัติของผู้ให้บริการที่ได้รับอนุมัติแล้ว	212
2.2.4 ข้อปฏิบัติของผู้ออกใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์หรือผู้ออกใบรับอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้บริการระบบโครงข่ายบล็อกเชน (Blockchain) ของผู้ให้บริการ	213
2.2.5 หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดเก็บและรักษาใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์หรือใบรับอิเล็กทรอนิกส์	214
2.2.6 การยกเลิกใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ฉบับเดิมเพื่อออกใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ฉบับใหม่	215
2.2.7 การยกเลิกใบรับอิเล็กทรอนิกส์ฉบับเดิมเพื่อออกใบรับอิเล็กทรอนิกส์ฉบับใหม่	215
2.2.8 อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรในการสั่งยุติการเป็น “ผู้ให้บริการ”	215
3. มาตรา 3 โสฬส แห่งประมวลรัษฎากร การจัดทำเอกสารหลักฐานทางภาษีอากรด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์	215
3.1 เอกสารหลักฐานที่อาจกระทำด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์	216
3.1.1 เอกสารหลักฐานที่ต้องมี จัดทำ หรือใช้ ตามที่บัญญัติในประมวลรัษฎากร	216
3.1.2 เอกสารหลักฐานที่กรมสรรพากรต้องใช้ในการติดต่อกับผู้เสียภาษีอากรหรือบุคคลใด	216
3.1.3 เอกสารหลักฐานที่ผู้เสียภาษีอากรหรือบุคคลใดต้องใช้ในการติดต่อกับกรมสรรพากร	216
3.2 การดำเนินการเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานและทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับผู้ประกอบการที่ได้ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 377 (พ.ศ. 2564)	216
3.2.1 ความหมายของคำว่า “ผู้ประกอบการ” “ผู้ประกอบการจดทะเบียน” และ “เอกสารหลักฐาน”	216
3.2.2 วิธีจัดทำ ส่ง รับ หรือเก็บรักษาเอกสารหลักฐาน ด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์	217
3.2.3 ระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมสรรพากรตามข้อ 3.2.2	217
3.2.4 การจัดทำเอกสารหลักฐานของผู้ประกอบการหรือกรมสรรพากร	217
3.2.5 การส่งและรับเอกสารหลักฐานระหว่างผู้ประกอบการและกรมสรรพากรผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์	217

สารบัญ

	หน้า
3.2.6 การเก็บรักษาเอกสารหลักฐานของกรมสรรพากร	217
3.2.7 “ทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม” ที่ดำเนินการด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์	218
3.2.8 กำหนดเวลาในการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์	218
3.2.9 การประกาศรายชื่อผู้ประกอบการจดทะเบียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ แผนการออกใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียน	218
3.2.10 การแจ้งเปลี่ยนแปลงรายการที่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	218
3.2.11 การแจ้งการโอนกิจการทั้งหมดให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนอื่น	219
3.2.12 การแจ้งเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียน กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียน ซึ่งเป็นนิติบุคคลประสงค์จะควบเข้ากัน	219
3.2.13 การแจ้งเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียน กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียน ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาถึงแก่ความตาย	219
3.2.14 อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรในการสั่งขีดชื่อผู้ประกอบการจดทะเบียน ออกจากทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	220
3.2.15 ผู้ประกอบการจดทะเบียนยังคงต้องรับผิดชอบในฐานะเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน จนกว่าอธิบดีกรมสรรพากรจะสั่งขีดชื่อผู้ประกอบการจดทะเบียนนั้น ออกจากทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	220
3.2.16 บทเฉพาะกาลกรณีผู้ประกอบการที่ยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ก่อนวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2564	220
3.3 การดำเนินการเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานหรือหนังสือด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 384 (พ.ศ. 2565)	220
3.3.1 วันใช้บังคับกฎกระทรวง	220
3.3.2 ความหมายของคำว่า “เอกสารหลักฐานหรือหนังสือ” “แบบ” “รายงาน” “บัญชี” และ “ผู้ให้บริการจัดทำหรือนำส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์”	220
3.3.3 การดำเนินการทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมสรรพากรในการติดต่อกับ ผู้เสียภาษีอากรหรือบุคคลใด	221
3.3.4 การเก็บรักษาเอกสารหลักฐานหรือหนังสือที่ได้มีการยื่นหรือส่งให้แก่กรมสรรพากร โดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมสรรพากร	222
3.3.5 การจัดทำและการยื่นหรือส่งเอกสารหลักฐานหรือหนังสือโดยวิธีการ ทางอิเล็กทรอนิกส์หรือดำเนินการโดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมสรรพากร	222
3.3.6 การเชื่อมต่อระบบอิเล็กทรอนิกส์ของตนกับระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมสรรพากร	222
3.3.7 ยื่นคำขออนุญาตเป็นผู้ให้บริการจัดทำหรือนำส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	222
3.3.8 การจัดทำเอกสารหลักฐานหรือหนังสือตามข้อ 3.3.5 ให้กระทำในรูปแบบ ที่สามารถเข้าถึงและนำกลับมาใช้ได้โดยความหมายไม่เปลี่ยนแปลง	223

สารบัญ

	หน้า
3.3.9 ให้ถือว่ากรมสรรพากรได้รับการยื่นหรือส่งเอกสารหลักฐานหรือหนังสือ โดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมสรรพากร ตามวัน และเวลาที่เอกสาร หลักฐานหรือหนังสือได้เข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมสรรพากร	223
3.3.10 การจัดทำต้นฉบับในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือได้มีการแปลงให้อยู่ใน รูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้ดำเนินการเก็บรักษาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์	223
3.3.11 โดยทั่วไปการจัดทำ ส่ง หรือเก็บรักษาใบกำกับภาษีหรือใบรับ ให้ดำเนินการ 3.3.5 ถึง 3.3.10	223
3.3.12 การจัดทำ ส่ง หรือเก็บรักษาใบกำกับภาษีหรือใบรับโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์	223
3.3.13 การจัดทำใบกำกับภาษีหรือใบรับโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์	224
3.3.14 การลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ของผู้ได้รับมอบหมายแทน ในการดำเนินการ จัดทำใบกำกับภาษีหรือใบรับในนามของผู้ประกอบการจดทะเบียนหรือผู้มีหน้าที่ ออกใบรับ	224
3.3.15 ให้ผลของการส่งและรับใบกำกับภาษีหรือใบรับ ให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์	224
3.3.16 การแจ้งข้อมูลใบกำกับภาษีหรือใบรับที่จัดทำขึ้นตามรายการที่กำหนด ในมาตรา 86/4 มาตรา 86/9 มาตรา 86/10 หรือ มาตรา 105 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรแล้วแต่กรณี ให้แก่กรมสรรพากรโดยผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์	225
3.3.17 การยกเลิกใบกำกับภาษีหรือใบรับฉบับเดิมและออกใบกำกับภาษีหรือใบรับชิ้นใหม่ แทนใบกำกับภาษีหรือใบรับที่ได้จัดทำและส่งให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์	225
3.3.18 การใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ในการเก็บรักษาใบกำกับภาษีหรือใบรับ	225
3.3.19 บทเฉพาะกาลกรณีจัดทำหรือส่งใบกำกับภาษีหรือใบรับโดยวิธีการ ทางอิเล็กทรอนิกส์อยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ	225
3.4 หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำ ส่งมอบ และเก็บรักษาใบกำกับภาษี อิเล็กทรอนิกส์ และใบรับอิเล็กทรอนิกส์) ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร (ฉบับที่ 15)ฯ	225
3.4.1 ให้ยกเลิกระเบียบกรมสรรพากร ว่าด้วยการจัดทำ ส่งมอบ และเก็บรักษาใบกำกับภาษี อิเล็กทรอนิกส์และใบรับอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2560	226

สารบัญ

	หน้า
3.4.2 ความหมายของคำว่า “ใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์” “ใบรับอิเล็กทรอนิกส์” “ผู้ประกอบการจดทะเบียน” “ผู้มีหน้าที่ออกใบรับ” “ผู้ออกใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์” “ผู้ออกใบรับอิเล็กทรอนิกส์” “อิเล็กทรอนิกส์” “ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์” “ใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Certificate)” “ผู้ให้บริการออกใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ (Certification Authority)” “ลายมือชื่อดิจิทัล (Digital Signature)” “กุญแจส่วนตัว (Private Key)” “กุญแจสาธารณะ (Public Key)” “คู่กุญแจ (Key Pair)” “ผู้ให้บริการนำส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์” “การอัปโหลด (Upload)” “การส่งข้อมูลแบบ Host to Host” “ส่งมอบ” “แบบ บ.อ.01” และ “แบบ บ.อ.09”	226
3.4.3 การยื่นคำขอเป็นผู้จัดทำ ส่งมอบ และเก็บรักษาใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ หรือใบรับอิเล็กทรอนิกส์ ต่ออธิบดีตามแบบ บ.อ.01 โดยยื่นผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์	228
3.4.4 คุณสมบัติของผู้ประสงค์จะยื่นคำขอเป็นผู้จัดทำ ส่งมอบ และเก็บรักษา ใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์หรือใบรับอิเล็กทรอนิกส์	228
3.4.5 การยื่นคำขอต่ออธิบดีกรมสรรพากรผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่กรมสรรพากรกำหนด	228
3.4.6 สิทธิในการจัดทำ ส่งมอบ และเก็บรักษาใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์และใบรับอิเล็กทรอนิกส์ได้ เมื่อผู้ยื่นคำขอได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากร	228
3.4.7 ให้ออกใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์หรือผู้ออกใบรับอิเล็กทรอนิกส์ ตามวิธีการแบบปลอดภัยที่เชื่อถือได้	229
3.4.8 หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ แบบเต็มรูป ตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร	229
3.4.9 หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำใบกำกับภาษีอย่างย่อตามมาตรา 86/6 แห่งประมวลรัษฎากร	230
3.4.10 หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำใบเพิ่มเติมตามมาตรา 86/9 หรือใบลดหนี้ ตามมาตรา 86/10 แห่งประมวลรัษฎากร	230
3.4.11 หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำใบรับตามมาตรา 105 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	230
3.4.12 สิทธิในการเลือกที่จะดำเนินการจัดทำใบกำกับภาษีในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือในรูปแบบกระดาษสำหรับการขายสินค้าหรือให้บริการในแต่ละครั้งก็ได้	231
3.4.13 หน้าที่ส่งมอบใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ ตามมาตรา 86 แห่งประมวลรัษฎากร	231
3.4.14 หน้าที่ส่งมอบใบรับอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ผู้ซื้อ ผู้เช่าซื้อ ผู้จ่ายเงิน หรือผู้ชำระราคา ตามมาตรา 105 แห่งประมวลรัษฎากร	231

สารบัญ

	หน้า
3.4.15 หน้าที่ส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์หรือใบรับอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่กรมสรรพากรเป็นรายเดือน โดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์	231
3.4.16 การจัดทำข้อมูลให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่จำเป็นต่อธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ว่าด้วยข้อความอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการซื้อขายสินค้าและบริการ	232
3.4.17 การแจ้งให้กรมสรรพากรทราบถึงการตั้งผู้ให้บริการนำส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นตัวแทนส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์หรือใบรับอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่กรมสรรพากรกำหนด	232
3.4.18 คุณสมบัติของตัวแทนนำส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์หรือใบรับอิเล็กทรอนิกส์ และการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การแจ้งความประสงค์ต่ออธิบดีกรมสรรพากรผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์	232
3.4.19 การดำเนินการส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์หรือใบรับอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ให้บริการนำส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	232
3.4.20 การขาดคุณสมบัติของผู้ให้บริการนำส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างดำเนินการเป็นตัวแทนเพื่อนำส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	232
3.4.21 การเก็บรักษาความลับของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์หรือใบรับอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ออกใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์หรือผู้ออกใบรับอิเล็กทรอนิกส์	233
3.4.22 การยกเลิกใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์เดิมเพื่อออกใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ใหม่	233
3.4.23 การหมายเหตุการยกเลิกใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์เดิมไว้ในรายงานภาษีขายของเดือนภาษีที่จัดทำใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ใหม่	233
3.4.24 หลักเกณฑ์ และวิธีการยกเลิกใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์เดิมเพื่อออกใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ใหม่	233
3.4.25 หลักเกณฑ์ และวิธีการการยกเลิกใบรับอิเล็กทรอนิกส์เดิมเพื่อออกใบรับอิเล็กทรอนิกส์ใหม่	233
3.4.26 หลักเกณฑ์ และวิธีการเก็บรักษาใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์	233
3.4.27 หลักเกณฑ์ และวิธีการการเก็บรักษาใบรับอิเล็กทรอนิกส์	234
3.4.28 การยื่นคำขอยกเลิกจัดทำใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์หรือใบรับอิเล็กทรอนิกส์ตามแบบ บ.อ.09 ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่กรมสรรพากรกำหนด	234
3.4.29 การหมดสิทธิในการจัดทำ ส่งมอบ และเก็บรักษาใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์หรือใบรับอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อพ้นวันสุดท้ายของเดือนที่ยื่นแบบ บ.อ.09	234
3.4.30 การเป็นผู้ออกใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ หรือผู้ออกใบรับอิเล็กทรอนิกส์ตามประกาศกรมสรรพากร	234

สารบัญ

	หน้า
3.5 ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร (ฉบับที่ 30) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำ ส่ง รับ และเก็บรักษาใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ หรือใบรับอิเล็กทรอนิกส์บนระบบโครงข่ายบล็อกเชน (Blockchain)	234
3.5.1 ความหมายของคำว่า “ระบบโครงข่ายบล็อกเชน” “ผู้ให้บริการ” “ใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์” “ใบรับอิเล็กทรอนิกส์” “ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์” “ผู้ออกใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์” “ผู้ออกใบรับอิเล็กทรอนิกส์” และ “ลงลายมือชื่อดิจิทัล (Digital Signature)”	235
3.5.2 คุณสมบัติของผู้ประสงค์จะเป็นผู้ให้บริการ	236
3.5.3 ข้อปฏิบัติของผู้ให้บริการที่ได้รับอนุมัติ	237
3.5.4 ข้อปฏิบัติของผู้ออกใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ หรือผู้ออกใบรับอิเล็กทรอนิกส์ ที่ให้บริการระบบโครงข่ายบล็อกเชน (Blockchain) ของผู้ให้บริการ	238
3.5.5 หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดเก็บและรักษาใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ หรือใบรับอิเล็กทรอนิกส์	239
3.5.6 การยกเลิกใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ฉบับเดิมเพื่อออกใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ฉบับใหม่	240
3.5.7 หลักเกณฑ์ และวิธีการยกเลิกใบรับอิเล็กทรอนิกส์ฉบับเดิมเพื่อออกใบรับอิเล็กทรอนิกส์ฉบับใหม่	240
3.5.8 อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรในการสั่งยุติการเป็นผู้ให้บริการ โดยให้มีผลนับตั้งแต่ผู้ให้บริการได้รับแจ้งจากกรมสรรพากรเป็นต้นไป	240
3.6 ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 235) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการขอลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	240
3.6.1 การยื่นคำขอลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (แบบ ภ.พ.08) ตามมาตรา 85/10 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลรัษฎากร	240
3.6.2 การพิจารณาจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	241
3.6.3 ผู้มีอำนาจสั่งลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	241
3.7 หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการยื่นแบบ Disclosure Form ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 372)	241
3.7.1 วิธีการยื่นแบบ Disclosure Form รายงานข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทางเว็บไซต์ (Website) ของกรมสรรพากร www.rd.go.th	242
3.7.2 การยื่นคำขอเพื่อลงทะเบียนการใช้ระบบการยื่นแบบ Disclosure Form ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร www.rd.go.th	242

สารบัญ

	หน้า
3.7.3 การยื่นแบบ Disclosure Form ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร www.rd.go.th เสร็จสมบูรณ์เมื่อได้รับหมายเลขอ้างอิงการยื่นแบบจากระบบการยื่นแบบ Disclosure Form	242
3.7.4 ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2562 เป็นต้นไป	243
3.8 แบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขสำหรับการยื่นแบบ Disclosure Form ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร ฯ ลงวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2564	243
3.8.1 การยกเลิกประกาศอธิบดีกรมสรรพากรฉบับก่อน ๆ	243
3.8.2 การกำหนดแบบรายงานประจำปี (Disclosure Form)	243
3.8.3 การยื่นแบบรายงานประจำปี (Disclosure Form) ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร	243
3.8.4 การยื่นคำขอเพื่อลงทะเบียนการใช้ระบบการยื่นแบบรายงานประจำปี (Disclosure Form) ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกรมสรรพากร หรือระบบบริการ Tax Single Sign On ของกระทรวงการคลัง	244
3.8.5 การรับหมายเลขอ้างอิงการยื่นแบบรายงานประจำปี (Disclosure Form) จากระบบ	244
3.8.6 ให้ยื่นแบบรายงานประจำปี (Disclosure Form) ที่พิมพ์จากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร www.rd.go.th พร้อมทั้งแจ้งต่ออธิบดีกรมสรรพากรในกรณีที่มีเหตุอันสมควรจนไม่สามารถยื่นแบบรายงานประจำปี (Disclosure Form) ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากรได้	244
3.8.7 การยื่นแบบรายงานประจำปี (Disclosure Form) เป็นอันสมบูรณ์เมื่อได้รับใบรับการยื่นแบบรายงานนั้นจากกรมสรรพากร	245
3.8.8 บทเฉพาะกาลสำหรับการยื่นแบบ Disclosure Form สำหรับเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2562 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562	245
3.8.9 ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีรอบระยะเวลาบัญชี เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2563 เป็นต้นไป	245
3.9 หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเพื่อใช้เงินตราสกุลอื่นนอกจากเงินตราไทยเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน เพื่อการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 373)ฯ	245

สารบัญ

	หน้า
3.9.1 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้เงินตราสกุลอื่นนอกจากเงินตราไทยเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน เพื่อการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคล	245
3.9.2 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงการใช้เงินตราสกุลอื่นนอกจากเงินตราไทยเป็นสกุลเงินตราไทย	246
3.9.3 การยื่นแบบแจ้งเพื่อใช้เงินตราสกุลอื่นนอกจากเงินตราไทยเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน (ส.ง.1) หรือประสงค์จะเปลี่ยนแปลงสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน ต้องยื่นแบบขออนุมัติเปลี่ยนแปลงสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน (ส.ง.2) ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางเว็บไซต์ (Website) ของกรมสรรพากร	247
3.9.4 หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคำนวณค่าหรือราคาของเงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินที่เหลืออยู่ในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีเป็นเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานโดยใช้อัตราอื่นเฉพาะส่วนที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่ได้คำนวณไว้	247
3.10 วิธีการชำระอากรเป็นตัวเงินสำหรับตราสารอิเล็กทรอนิกส์ ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ 58)	248
3.10.1 ความหมายของคำว่า “ตราสารอิเล็กทรอนิกส์” “ผู้ให้บริการ” และ “รหัสรับรองการเสียอากรแสตมป์”	248
3.10.2 ตราสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องชำระอากรเป็นตัวเงินตามมาตรา 103 (3) แห่งประมวลรัษฎากร	249
3.10.3 ให้ผู้มีหน้าที่เสียอากรยื่นขอเสียอากรเป็นตัวเงินสำหรับตราสารอิเล็กทรอนิกส์ ตามแบบ อ.ส.9 ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	250
3.10.4 การยื่นขอเสียอากรเป็นตัวเงินผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตตามข้อ 3.10.3	251
3.10.5 การชำระเงินค่าอากร หรือเงินเพิ่มอากร หรือค่าปรับอาญา (ถ้ามี) โดยใช้วิธีการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของกรมสรรพากรผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์	251
3.10.6 ให้ผู้อำนวยการกองบริหารการคลังและรายได้ กรมสรรพากร เป็น “เจ้าหน้าที่รับชำระเงินภาษีอากร” เพื่อรับชำระเงินค่าอากร เงินเพิ่มอากร และค่าปรับอาญา	251
3.10.7 การถือว่าตราสารอิเล็กทรอนิกส์ ตามแบบ อ.ส.9 ได้ปิดแสตมป์บริบูรณ์แล้ว เมื่อได้ออกรหัสรับรองการเสียอากรแสตมป์ พร้อมใบเสร็จรับเงินตามจำนวนเงิน ซึ่ง “เจ้าหน้าที่รับชำระเงินภาษีอากร” ได้ลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์แล้ว	251
3.10.8 วิธีการรับรหัสรับรองการเสียอากรแสตมป์และใบเสร็จรับเงินจากกรมสรรพากร	251
3.10.9 การนำรหัสรับรองการเสียอากรแสตมป์ไปใช้อ้างอิงหรือผนวกกับตราสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อแสดงว่าตราสารอิเล็กทรอนิกส์นั้นได้ปิดแสตมป์บริบูรณ์	252
3.10.10 วันใช้บังคับ	252

สารบัญ

	หน้า
3.11 ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่อง การยื่นแบบคำขอใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการ และชำระภาษีผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผ่านกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	252
3.11.1 การยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกรมสรรพากร	252
3.11.2 เมื่อเจ้าพนักงานของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้รับแบบคำขอและตรวจสอบข้อมูล ประกอบการยื่นแบบคำขอ ถือว่าบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลได้มาแสดงตัว ต่อกรมสรรพากรแล้ว	253
3.11.3 การยื่นยื่นและยอมรับข้อตกลงในการยื่นแบบคำขอใช้บริการยื่นแบบแสดง รายการและชำระภาษีผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผ่านกรมพัฒนาธุรกิจ การการค้า	253
3.11.4 การจัดส่งชื่อผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (Password) สำหรับการใช้บริการ ยื่นแบบแสดงรายการ และชำระภาษีผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้แก่บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)	253
3.11.5 กรณีไม่ได้รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์จากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ถือว่าการยื่น แบบคำขอไม่สำเร็จ ต้องยื่นแบบคำขอใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการ และชำระภาษีผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอีกครั้ง	253
3.11.6 การเก็บรักษาชื่อผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (Password) ไว้เป็นความลับ และใช้เป็นหลักฐานการแสดงการลงลายมือชื่อและการยืนยันตัวตน ในการใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีผ่านระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต และเป็นการรับรองข้อความในข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	253
3.12 การจัดทำ ส่ง หรือเก็บรักษาใบกำกับภาษี โดยการประทับรับรองเวลา (Time Stamp) ตามประกาศกรมสรรพากร	253
3.12.1 ความหมายของคำว่า “ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์” “การประทับรับรองเวลา (Time Stamp) และ “ใบกำกับภาษี” (ที่ได้จัดทำข้อความขึ้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์)	254
3.12.2 การยื่นคำขอต่ออธิบดีผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมสรรพากร เพื่อขอให้ ประกาศรายชื่อเป็นผู้มีสิทธิจัดทำใบกำกับภาษี โดยต้องพิสูจน์และยืนยันตัวตน ตามข้อตกลง	254
3.12.3 การใช้วิธีการแบบปลอดภัยที่เชื่อถือได้ทั้งในส่วนของระบบฮาร์ดแวร์ และระบบซอฟต์แวร์ในการจัดทำใบกำกับภาษีที่ได้จัดทำข้อความขึ้นเป็นข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์	255
3.12.4 ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ได้รับการประกาศรายชื่อ อาจเลือกจัดทำใบกำกับ ภาษีที่ได้จัดทำข้อความขึ้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้	255

สารบัญ

	หน้า
3.12.5 การจัดทำใบกำกับภาษีที่ได้จัดทำข้อความขึ้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และ ส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการแล้ว ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ซึ่งได้รับการประทับรับรองเวลา (Time Stamp) ให้ถือเป็น “ใบกำกับภาษี”	255
3.12.6 กรณี “ใบกำกับภาษี” มีรายการในส่วนที่เป็นสาระสำคัญไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนนั้น จัดทำใบกำกับภาษีฉบับใหม่ที่ถูกต้อง โดยไม่จำเป็นต้องเรียกคืนใบกำกับภาษีฉบับเดิม	255
3.12.7 การส่งข้อมูลใบกำกับภาษีฉบับเดียวกันที่ได้รับจากการประทับรับรองเวลา ให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ โดยไม่ต้องออกใบแทนใบกำกับภาษี กรณีไฟล์ข้อมูลใบกำกับภาษีนั้น สูญหาย เสียหาย ถูกทำลาย หรือไม่สามารถใช้การได้โดยประการใด	256
3.12.8 การจัดทำใบเพิ่มหนี้ หรือใบลดหนี้ ขึ้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ตามรูปแบบ ขนาด และประเภทของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	256
3.12.9 การระบุข้อความดังต่อไปนี้ไว้ในชื่อเรื่องของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ที่จะส่งให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ	256
3.12.10 หลักเกณฑ์เก็บรักษาใบกำกับภาษีที่ได้จัดทำข้อความขึ้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	256
3.13 การจัดทำ ส่ง หรือเก็บรักษา ใบกำกับภาษี หรือใบรับ โดยใช้ใบรับรอง อิเล็กทรอนิกส์ในการลงลายมือชื่อ ตามประกาศกรมสรรพากร	257
3.13.1 ความหมายของคำว่า “ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์” “กุญแจส่วนตัว (Private Key)” “กุญแจสาธารณะ (Public Key)” “ใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Certificate)” “ผู้ให้บริการออกใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ (Certification Authority)” “ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Signature)” “ใบกำกับภาษี” “ใบรับ” “ผู้ให้บริการจัดทำหรือนำส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์” “การอัปโหลด (Upload)” “การส่งข้อมูลแบบ Host to Host” และ “ส่ง”	257
3.13.2 การยื่นคำขอให้ประกาศรายชื่อเป็นผู้มีสิทธิจัดทำใบกำกับภาษีหรือใบรับ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (แบบ บ.อ.01) ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของกรมสรรพากร	259
3.13.3 การใช้วิธีการแบบปลอดภัยที่เชื่อถือได้ทั้งในส่วนของระบบฮาร์ดแวร์และระบบ ซอฟต์แวร์ ในการจัดทำใบกำกับภาษีหรือใบรับโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์	259
3.13.4 การจัดทำข้อมูลใบกำกับภาษีหรือใบรับ โดยมีรายการที่เป็นสาระสำคัญ ตามมาตรา 86/4 มาตรา 86/6 มาตรา 86/9 มาตรา 86/10 และ มาตรา 105 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ขึ้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และ สร้างลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์แนบหรือรวมไปกับข้อมูลดังกล่าว	260

สารบัญ

	หน้า
3.13.5 ให้ถือว่า การส่งใบกำกับภาษีหรือใบรับโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ เป็นการส่งมอบใบกำกับภาษีหรือเป็นการออกใบรับตามกฎหมายแล้ว เว้นแต่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการไม่ประสงค์จะรับใบกำกับภาษีหรือใบรับด้วยวิธีการส่งดังกล่าว	260
3.13.6 กรณีใบกำกับภาษีหรือใบรับมีรายการในส่วนที่เป็นสาระสำคัญไม่ถูกต้อง ครบถ้วนหรือกระบวนกรที่ทำให้ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่แนบหรือรวมอยู่ในใบกำกับภาษีนั้นไม่น่าเชื่อถือ หรือด้วยเหตุอื่นใด เมื่อได้รับการร้องขอให้ยกเลิกใบกำกับภาษีหรือใบรับฉบับเดิม ให้จัดทำใบกำกับภาษีหรือใบรับฉบับใหม่ โดยไม่จำเป็นต้องเรียกคืนใบกำกับภาษีหรือใบรับฉบับเดิม	261
3.13.7 กรณีได้รับการร้องขอจากผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ ซึ่งใบกำกับภาษีหรือใบรับนั้นสูญหาย เสียหาย ถูกทำลาย หรือไม่สามารถใช้การได้โดยประการใด ให้จัดส่งใบกำกับภาษีหรือใบรับเดียวกันให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการโดยไม่ต้องออกใบแทนใบกำกับภาษี หรือใบรับ	261
3.13.8 กรณีมอบหมายให้ตัวแทนจัดทำ ส่ง หรือเก็บรักษา ใบกำกับภาษีหรือใบรับ ในนามของผู้ประกอบการจดทะเบียน ให้ระบุชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรและลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ของตัวแทนไว้ในใบกำกับภาษีหรือใบรับด้วย	261
3.13.9 กรณีมอบหมายให้ผู้ให้บริการจัดทำหรือนำส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จัดทำ และส่งใบกำกับภาษีหรือใบรับ ให้ดำเนินการแจ้งให้กรมสรรพากรทราบถึงการมอบหมายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมสรรพากร และหลักเกณฑ์การจัดทำใบกำกับภาษีหรือใบรับ	262
3.13.10 สิทธิในอันที่เลือกจัดทำใบกำกับภาษีหรือใบรับเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือในรูปแบบกระดาษก็ได้	262
3.13.11 หน้าที่ในการส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับใบกำกับภาษีหรือใบรับให้แก่กรมสรรพากรผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมสรรพากรภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป	262
3.13.12 การแจ้งให้กรมสรรพากรทราบถึงการมอบหมายให้ผู้ให้บริการจัดทำหรือนำส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นตัวแทนนำส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับใบกำกับภาษีหรือใบรับผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมสรรพากร	262
3.13.13 กรณีมีระบบอิเล็กทรอนิกส์ไม่เป็นไปตามที่กำหนด และไม่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด กรมสรรพากรอาจยกเลิกการอนุญาตให้เชื่อมต่อระบบ และลบรายชื่อออกจากบัญชีผู้ให้บริการจัดทำ หรือนำส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	262
3.13.14 การเก็บรักษาใบกำกับภาษีหรือใบรับ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด	263

สารบัญ

	หน้า
4. มาตรา 3 สัตตรส แห่งประมวลรัษฎากร รายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล ที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะในปีที่ล่วงมา และมาตรา 3 อัญจรัส บทลงโทษกรณีฝ่าฝืนมาตรา 3 สัตตรส แห่งประมวลรัษฎากร	263
4.1 การเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา 3 สัตตรส แห่งประมวลรัษฎากร	264
4.2 ผู้มีหน้าที่จัดทำรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะ	264
4.3 กฎกระทรวง ฉบับที่ 355 (พ.ศ. 2562) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการ รายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะ	264
4.3.1 ความหมายของคำว่า “ผู้มีหน้าที่รายงาน” “บัญชี” และ “รับโอนเงิน”	265
4.3.2 รายการที่ให้ผู้มีหน้าที่รายงานจัดทำรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรม ลักษณะเฉพาะซึ่งอยู่ในความครอบครองตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง วันที่ 31 ธันวาคม ของปีที่ล่วงมา	265
4.3.3 การรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะ ผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ของกรมสรรพากรตามรูปแบบการรายงานข้อมูลที่อธิบดี ประกาศกำหนด	265
4.3.4 การรายงานข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนครั้งและจำนวนเงินของการฝากหรือรับโอนเงิน ตาม ข้อ 4.3.2	265
4.3.5 การรายงานข้อมูลการฝากหรือรับโอนเงินในครั้งแรกซึ่งต้องรายงาน ภายในวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2563	266
4.4 หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรม ลักษณะเฉพาะผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมสรรพากร ตามประกาศอธิบดี กรมสรรพากร (ฉบับที่ 16)	266
4.4.1 ความหมายของคำว่า “ผู้มีหน้าที่รายงาน” “ใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Certificate)” และ “ระบบ”	266
4.4.2 การลงทะเบียนเพื่อพิสูจน์และยืนยันตัวตน พร้อมกับยืนยันคำร้องขอรับใบรับรอง อิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ	266
4.4.3 การดาวน์โหลดและติดตั้งโปรแกรมเข้ารหัสข้อมูลจากระบบ พร้อมทั้งค่าโปรแกรม	266
4.4.4 การจัดทำรายงานข้อมูลตามรูปแบบที่กำหนด โดยทำการเข้ารหัสลับ (Encryption) และสร้างลายมือชื่อดิจิทัล (Digital Signature) ผ่านโปรแกรมเข้ารหัสข้อมูล	266
4.4.5 ให้นำส่งข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะของปีที่ล่วงมาซึ่งได้ ดำเนินการเข้าสู่ระบบภายในวันที่ 31 มีนาคม ของทุกปี	267

สารบัญ

	หน้า
4.5 ให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจในอันที่จะสั่งให้ผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา 3 สัตตรส แห่งประมวลรัษฎากร ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด และมีอำนาจพิจารณา มีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองตามมาตรา 3 อัฐฐารส แห่งประมวลรัษฎากร	267
5. บทสรุป	267
บทที่ 7 คำอธิบายบทบัญญัติว่าด้วยข้อความทั่วไปในลักษณะ 2	269
ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร แห่งประมวลรัษฎากร	
1. หลักการทั่วไปของลักษณะ 2 ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร แห่งประมวลรัษฎากร	269
1.1 ความหมายของคำว่า “ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร”	269
1.2 บทบัญญัติในลักษณะ 2 เป็นกฎหมายพิเศษ (Special Law) ของบทบัญญัติในลักษณะ 1 ข้อความเบื้องต้น	270
1.3 โครงสร้างทั่วไปของบทบัญญัติในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร	270
1.3.1 บทบัญญัติกฎหมายทั่วไปที่ใช้ร่วมกันทั้งลักษณะ 2	270
1.3.2 บทบัญญัติในหมวด 2 ถึง หมวด 6	270
2. บทบัญญัติว่าด้วย บทเบ็ดเสร็จทั่วไปในหมวด 1	271
2.1 บทบัญญัติตามหมวด 1 บทเบ็ดเสร็จทั่วไป ในลักษณะ 2 ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร แห่งประมวลรัษฎากร เป็นไปตามมาตรา 5 ถึง มาตรา 13 แห่งประมวลรัษฎากร	271
2.2 หลักการทั่วไปเกี่ยวกับบทเบ็ดเสร็จทั่วไป ในหมวด 1 ลักษณะ 2	271
2.2.1 การกำหนดหน่วยงานในการบริหารจัดการเก็บภาษีอากรตามลักษณะ 2 ตามมาตรา 5 แห่งประมวลรัษฎากร	272
2.2.2 หลักความรับผิดชอบทางภาษีอากรของคณะบุคคลที่มีโชันติบุคคลตามมาตรา 6 แห่งประมวลรัษฎากร	272
2.2.3 หน้าที่ในการลงลายมือชื่อในแบบแสดงรายการ รายงาน หรือเอกสารอื่นซึ่งบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต้องทำยื่นตามมาตรา 7 แห่งประมวลรัษฎากร	272
2.2.4 วิธีการส่งหมายเรียก หนังสือแจ้งให้เสียภาษีอากร หรือหนังสืออื่น ตามประมวลรัษฎากรตามมาตรา 8 แห่งประมวลรัษฎากร	272
2.2.5 หลักเกณฑ์ทั่วไปในการคำนวณเงินตราต่างประเทศให้เป็นเงินตราไทย ตามมาตรา 9 แห่งประมวลรัษฎากร	272
2.2.6 หลักเกณฑ์ทั่วไปในการตีราคาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเป็นเงิน ตามมาตรา 9 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	272
2.2.7 หลักการปกป้องความลับของผู้เสียภาษีอากรตามมาตรา 10 และมาตรา 13 แห่งประมวลรัษฎากร	272

สารบัญ

	หน้า
2.2.8 ให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ประกอบการ ผู้เสียภาษีและผู้สอบบัญชี เพื่อประโยชน์ในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากร ฝ่ายสรรพากรตามมาตรา 10 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	272
2.2.9 ให้อธิบดีกรมสรรพากรในฐานะผู้แทนเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่ได้รับมอบหมาย ตามมาตรา 10 ทรี แห่งประมวลรัษฎากร	272
2.2.10 กำหนดสถานที่ชำระภาษีอากรทุกประเภทตามลักษณะ 2 และการขอรับใบแทน ใบเสร็จรับเงินค่าภาษีอากรตามมาตรา 11 และมาตรา 11 ทวิ แห่งประมวล รัษฎากร	272
2.2.11 หลักเกณฑ์การเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างตามมาตรา 12 มาตรา 12 ทวิ และ มาตรา 12 ทรี แห่งประมวลรัษฎากร	272
3. บทบัญญัติว่าด้วย คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรในหมวด 1 ทวิ	273
3.1 บทบัญญัติตามหมวด 1 ทวิ คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร ในลักษณะ 2 ภาษีอากร ฝ่ายสรรพากร แห่งประมวลรัษฎากร	
3.2 หลักการทั่วไปของบทบัญญัติเกี่ยวกับ “คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร” ในหมวด 1 ทวิ	
3.2.1 กำหนดองค์คณะของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรตามมาตรา 13 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	273
3.2.2 กำหนดวาระในตำแหน่งของกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของกรรมการตามมาตรา 13 ทรี และมาตรา 13 จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร	273
3.2.3 กำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรบัญญัติ และการห้าม กรรมการผู้มีส่วนได้เสียเข้าร่วมประชุมหรือลงมติตามมาตรา 13 เบญจ และมาตรา 13 อัฐ แห่งประมวลรัษฎากร	273
3.2.4 ให้กรรมการในคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรเป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญาตามมาตรา 13 ฉ แห่งประมวลรัษฎากร	273
3.2.5 อำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร ตามมาตรา 13 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร	273
4. บทบัญญัติว่าด้วยวิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมินตามหมวด 2 แห่งประมวลรัษฎากร	274
4.1 บทบัญญัติในหมวด 2 วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมินในลักษณะ 2 ภาษีอากร ฝ่ายสรรพากร แห่งประมวลรัษฎากร ตั้งแต่มาตรา 14 ถึง มาตรา 37 ทวิ	274
4.2 รายละเอียดเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักการทั่วไปของบทบัญญัติตามหมวด 2 วิธีการ เกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร ตั้งแต่มาตรา 14 ถึง มาตรา 37 ทวิ	275

สารบัญ

	หน้า
4.2.1 กำหนดความหมายของภาษีอากรประเมินตามมาตรา 14 แห่งประมวลรัษฎากร	276
4.2.2 กำหนดหลักการเกี่ยวกับวิธีการใช้บังคับวิธีการเกี่ยวกับภาษีอากรประเมิน ตามมาตรา 15 แห่งประมวลรัษฎากร	276
4.2.3 เจ้าพนักงานประเมินตามมาตรา 16 แห่งประมวลรัษฎากร	276
4.2.4 วิธีการเสียภาษีอากรประเมินโดยการยื่นรายการประเมินตนเอง ตามมาตรา 17 แห่งประมวลรัษฎากร	276
4.2.5 อำนาจเจ้าพนักงานประเมินตามมาตรา 18 มาตรา 18 ทวิ มาตรา 18 ตริ มาตรา 19 มาตรา 27 จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร (แต่ไม่รวมถึงมาตรา 27 ตริ)	276
4.2.6 การจัดทำบัญชีพิเศษ บัญชีขิงบดล หรือบัญชีอื่น ๆ การกรอกข้อความ การแสดง หรือแจ้งข้อความ เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากรตามมาตรา 17 วรรคสอง และวรรคสาม แห่งประมวลรัษฎากร	277
4.2.7 การขอคืนเงินภาษีอากรตามมาตรา 27 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร	278
4.2.8 การอุทธรณ์ตามมาตรา 28 ถึง มาตรา 34 แห่งประมวลรัษฎากร	278
4.2.9 บทกำหนดโทษกรณีต่าง ๆ ตามมาตรา 35 ถึง มาตรา 37 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร	279
5. บทบัญญัติว่าด้วยภาษีเงินได้ตามหมวด 3 ลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร	279
5.1 บทบัญญัติตามหมวด 3 ภาษีเงินได้ ในลักษณะ 2 ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร แห่งประมวลรัษฎากร ตั้งแต่มาตรา 38 ถึง มาตรา 76 สัตต	279
5.2 หลักการทั่วไปของบทบัญญัติตามหมวด 3 ภาษีเงินได้ ในลักษณะ 2	282
5.2.1 บทบัญญัติเกี่ยวกับตามหมวด 3 ภาษีเงินได้ ในลักษณะ 2 ตั้งแต่มาตรา 38 ถึง มาตรา 76 ทวิ รวม 64 มาตรา	282
5.2.2 กำหนดภาษีเงินได้เป็นภาษีอากรประเมินตามมาตรา 38 ประกอบมาตรา 14 แห่งประมวลรัษฎากร	282
5.2.3 กำหนดนิยามศัพท์เพื่อใช้กับหมวด 3 ภาษีเงินได้ตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร	282
5.3 หลักเกณฑ์การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	283
5.3.1 กำหนดหลักการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา 41 แห่งประมวลรัษฎากร	283
5.3.2 กำหนดผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	283
5.3.3 ฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา 48 แห่งประมวลรัษฎากร	283
5.3.4 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา 48 (1) และ (2) แห่งประมวลรัษฎากร และบัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	284
5.3.5 วิธีการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา 48 แห่งประมวลรัษฎากร	284
5.3.6 วิธีการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา 48 แห่งประมวลรัษฎากร	284

สารบัญ

	หน้า
5.4 หลักเกณฑ์การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล	285
5.4.1 กำหนดหลักการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา 66 แห่งประมวลรัษฎากร	285
5.4.2 กำหนดผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามบทบัญญัติตามมาตรา 39 ประกอบ มาตรา 66 มาตรา 67 มาตรา 76 ทวิ และมาตรา 70 แห่งประมวลรัษฎากร	285
5.4.3 ฐานภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา 65 มาตรา 67 มาตรา 71 มาตรา 70 และมาตรา 70 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	286
5.4.4 อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา 67 มาตรา 71 แห่งประมวลรัษฎากร และบัญชีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	286
5.4.5 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ	287
5.4.6 วิธีการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล	287
6. บทบัญญัติว่าด้วยภาษีมูลค่าเพิ่มตามหมวด 4 ในลักษณะ 2	288
6.1 บทบัญญัติตามหมวด 4 ภาษีมูลค่าเพิ่ม ในลักษณะ 2 ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร ตั้งแต่มาตรา 77 ถึง มาตรา 90/5	288
6.2 เพื่อประโยชน์ในการศึกษาอาจจำแนกภาษีมูลค่าเพิ่มออกเป็นประเด็นสำคัญได้ 4 ประเด็น	293
6.3 ประเด็นที่ 1 หลักการเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม	293
6.3.1 ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีที่มุ่งจัดเก็บจากการบริโภค (Tax on Consume)	293
6.3.2 ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีทางอ้อม (Indirect Tax)	294
6.3.3 ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บจากมูลค่าส่วนที่เพิ่มขึ้นของสินค้าหรือบริการ ในทุกขั้นตอน ของการขายสินค้าหรือการให้บริการ เฉพาะส่วนที่ยังไม่ผ่านการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม มาก่อน	294
6.3.4 ภาษีมูลค่าเพิ่มที่นำมาใช้ในประเทศไทยเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มแบบการบริโภค ภาษีมูลค่าเพิ่มจึงไม่มุ่งหมายที่จะจัดเก็บภาษีจากการลงทุนของผู้ประกอบการ	294
6.3.5 ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บตามหลักปลายทาง (Destination Principle) สำหรับการค้าระหว่างประเทศ	294
6.3.6 ภาษีมูลค่าเพิ่มให้ความสำคัญต่อระบบเอกสารหลักฐาน (Paper System)	295
6.3.7 ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีอากรประเมิน (Assessable Tax)	295
6.4 ประเด็นที่ 2 โครงสร้างภาษีมูลค่าเพิ่ม	295
6.4.1 กิจกรรมที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 77/2 แห่งประมวลรัษฎากร	295
6.4.2 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 82 ถึง มาตรา 82/2 แห่งประมวลรัษฎากร	295
6.4.3 ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 78 มาตรา 78/1 มาตรา 78/2 มาตรา 78/3 แห่งประมวลรัษฎากร และกฎกระทรวง ฉบับที่ 189	295
6.4.4 ฐานภาษีมูลค่าเพิ่มและกรณีไม่นับรวมเป็นมูลค่าของฐานภาษีตามมาตรา 79 ถึง มาตรา 79/7 แห่งประมวลรัษฎากร	295

สารบัญ

	หน้า
6.4.5 อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม มาตรา 80 ถึง มาตรา 80/2 แห่งประมวลรัษฎากร	295
6.4.6 การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม มาตรา 82/3 ถึง มาตรา 82/18 แห่งประมวลรัษฎากร	296
6.4.7 การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม มาตรา 81 ถึง มาตรา 81/3 แห่งประมวลรัษฎากร และพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 239) พ.ศ. 2539)	296
6.4.8 สิทธิของผู้ประกอบการจดทะเบียน	296
6.5 ประเด็นที่ 3 หน้าที่ของผู้ประกอบการ	296
6.5.1 หน้าที่เกี่ยวกับทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 85 ถึง มาตรา 85/19 แห่งประมวลรัษฎากร	296
6.5.2 หน้าที่ในการออกใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้ ใบแทนใบกำกับภาษี ใบแทนใบเพิ่มหนี้ ใบแทนใบลดหนี้ ใบเสร็จรับเงิน และใบส่งของตามมาตรา 86 ถึง มาตรา 86/14 แห่งประมวลรัษฎากร	296
6.5.3 หน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำรายงานตามมาตรา 87 ถึง มาตรา 87/3 แห่งประมวลรัษฎากร	296
6.5.4 หน้าที่เกี่ยวกับการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 82/3 ถึง มาตรา 82/18 แห่งประมวลรัษฎากร	296
6.5.5 หน้าที่ในการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 83 ถึง มาตรา 83/10 แห่งประมวลรัษฎากร	296
6.5.6 หน้าที่ในอันที่จะปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร	296
6.6 ประเด็นที่ 4 อำนาจเจ้าพนักงานและบทกำหนดโทษ	297
6.6.1 อำนาจเจ้าพนักงาน ตามมาตรา 88 ถึง มาตรา 88/6 แห่งประมวลรัษฎากร	297
6.6.2 บทกำหนดโทษทางแพ่ง เบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามมาตรา 89 ถึง มาตรา 89/1 แห่งประมวลรัษฎากร เป็นส่วนหนึ่งของอำนาจเจ้าพนักงานประเมิน	297
6.6.3 บทกำหนดโทษทางอาญา จำคุกและหรือปรับตามมาตรา 90 ถึง มาตรา 90/5 แห่งประมวลรัษฎากร	297
7. ภาษีธุรกิจเฉพาะตามหมวด 5 ในลักษณะ 2	297
7.1 บทบัญญัติตามหมวด 5 ภาษีธุรกิจเฉพาะ ในลักษณะ 2 ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร ตั้งแต่มาตรา 91 ถึง มาตรา 91/21	297
7.2 จำแนกหลักการทั่วไปของภาษีธุรกิจเฉพาะ	298
7.2.1 ภาษีธุรกิจเฉพาะเป็นภาษีที่จัดเก็บจากการบริโภคหรือการจับจ่ายใช้สอย	298
7.2.2 ภาษีธุรกิจเฉพาะเป็นภาษีทางอ้อม (Indirect Tax)	298
7.2.3 ภาษีธุรกิจเฉพาะเป็นภาษีอากรประเมิน	298
7.2.4 การประกอบกิจการที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ ไม่อยู่ในข่ายต้องเสีย ภาษีมูลค่าเพิ่ม	299

สารบัญ

	หน้า
7.3 โครงสร้างภาษีธุรกิจเฉพาะ	299
7.3.1 กิจการที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/2 แห่งประมวลรัษฎากร	299
7.3.2 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/7 แห่งประมวลรัษฎากร	299
7.3.3 การยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ ตามมาตรา 91/3 และมาตรา 91/17 แห่งประมวลรัษฎากร และพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 241) พ.ศ. 2534	299
7.3.4 เกณฑ์การคำนวณรายรับเพื่อเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ	299
7.3.5 ฐานภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/5 แห่งประมวลรัษฎากร	300
7.3.6 อัตราภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/6 แห่งประมวลรัษฎากร	300
7.3.7 การคำนวณภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/8 แห่งประมวลรัษฎากร	300
7.3.8 การขอคืนภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/11 แห่งประมวลรัษฎากร	300
7.4 หน้าที่ของผู้ประกอบกิจการในระบบภาษีธุรกิจเฉพาะ	300
7.4.1 หน้าที่เกี่ยวกับการจดทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/12 มาตรา 91/13 และมาตรา 91/21 แห่งประมวลรัษฎากร	300
7.4.2 หน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำรายงานตามมาตรา 91/14 และมาตรา 91/21 แห่งประมวลรัษฎากร	300
7.4.3 หน้าที่เกี่ยวกับการคำนวณภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/8 แห่งประมวลรัษฎากร	300
7.4.4 หน้าที่เกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ ตามมาตรา 91/10 และมาตรา 91/21 แห่งประมวลรัษฎากร	300
7.4.5 หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด อาทิ การให้ความร่วมมือแก่ทางราชการ	300
7.5 อำนาจเจ้าพนักงานประเมินและบทกำหนดโทษ	300
7.5.1 อำนาจเจ้าพนักงานประเมินตามมาตรา 91/15 มาตรา 91/16 และมาตรา 91/21 แห่งประมวลรัษฎากร	300
7.5.2 บทกำหนดโทษทางแพ่ง (เบี้ยปรับ - เงินเพิ่ม)	300
7.5.3 บทกำหนดโทษทางอาญาตามมาตรา 91/18 - มาตรา 91/20 และมาตรา 91/21 (7) แห่งประมวลรัษฎากร	300
8. อากรแสดตมบ้ ตามหมวด 6 ในลักษณะ 2	300
8.1 บทบัญญัติตามหมวด 6 อากรแสดตมบ้ ในลักษณะ 2 ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร ตั้งแต่มาตรา 103 ถึง มาตรา 129 แห่งประมวลรัษฎากร และบัญญัติอัตราอากรแสดตมบ้	300
8.2 จำแนกหลักการทั่วไปของอากรแสดตมบ้	302
8.2.1 โดยทั่วไปอากรแสดตมบ้เป็นภาษีทางอ้อม (Indirect Tax) ที่ผู้เสียอากรแสดตมบ้ สามารถผลัก (Shift) ภาระภาษีอากรไปยังคู่สัญญาได้	302

สารบัญ

	หน้า
8.2.2 อาคารแสดมบี้ไม่ใช่ภาชีอาคารประเมิน	302
8.2.3 อาคารแสดมบี้จัดเก็บในลักษณะค่าธรรมเนียมในการกระทำตราสาร ที่ยอมให้ใช้ ต้นฉบับ คู่ฉบับ คู่ฉีก หรือสำเนาตราสารที่ได้ปิดแสดมบี้บริบูรณ์ เป็นพยานหลักฐาน ในคดีแพ่งตามมาตรา 118 แห่งประมวลรัษฎากร	302
8.2.4 เนื่องจากอาคารแสดมบี้จัดเก็บจากการออกใบรับจึงกำหนดหน้าที่ในการออกใบรับ ค่าสินค้าหรือค่าบริการ และรูปแบบของใบรับ รวมทั้งใบส่งของให้ผู้ประกอบการ ถือปฏิบัติ	302
8.3 โครงสร้างอาคารแสดมบี้	303
8.3.1 ผู้มีหน้าที่เสียอาคารแสดมบี้	303
8.3.2 อัตราอาคารแสดมบี้	303
8.3.3 วิธีการเสียอาคารแสดมบี้	303
8.3.4 การยกเว้นอาคารแสดมบี้	303
8.3.5 การขอคืนอาคารแสดมบี้	303
8.3.6 หน้าที่อื่นของผู้ต้องเสียอาคารแสดมบี้	303
8.3.7 การจัดซื้อโต้แย้งเกี่ยวกับการเสียอาคารแสดมบี้	304
8.3.8 บทลงโทษทางอาญา	304
9. บทสรุป	304
ข้อความทั่วไปของบทบัญญัติในลักษณะ 2 ภาชีอาคารฝ่ายสรรพากร กล่าวถึงลักษณะทั่วไป ของบทบัญญัติในลักษณะ 2 เพื่อเกริ่นนำให้ทราบถึงเค้าโครงทั่วไปของกฎหมายในลักษณะนี้ อันเป็นบทบัญญัติส่วนใหญ่ของประมวลรัษฎากรที่มีจำนวนรวมทั้งสิ้นถึง 285 มาตรา โดยแบ่ง ออกเป็น 7 หมวด	304
บทที่ 8 คำอธิบายบทบัญญัติหมวด 1 บทเบ็ดเสร็จทั่วไป ในลักษณะ 2 ภาชีอาคาร ฝ่ายสรรพากร แห่งประมวลรัษฎากร	308
1. หลักการทั่วไปเกี่ยวกับบทเบ็ดเสร็จทั่วไป หมวด 1 ในลักษณะ 2 ภาชีอาคาร ฝ่ายสรรพากร	309
1.1 บทบัญญัติตามหมวด 1 บทเบ็ดเสร็จทั่วไป ในลักษณะ 2 ภาชีอาคารฝ่ายสรรพากร ตั้งแต่มาตรา 5 ถึง มาตรา 13 แห่งประมวลรัษฎากร	309
1.1.1 โดยทั่วไปให้นำบทบัญญัติในหมวด 1 ไปใช้บังคับกับหมวด 1 ทวิ ถึง หมวด 6 เว้นแต่จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น	309
1.1.2 ในกรณีที่ไม่สามารถนำบทบัญญัติในหมวด 1 ไปใช้บังคับกับหมวด 1 ทวิ ถึง หมวด 6 ได้ ให้...	309

สารบัญ

	หน้า
1.2 บทบัญญัติตามหมวด 1 บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ	309
1.2.1 หลักการทั่วไปในการบริหารจัดการเก็บภาษีอากรตามลักษณะ 2 ตามมาตรา 5	309
1.2.2 หลักความรับผิดชอบทางภาษีอากรของคณะบุคคลที่มีโชินิติบุคคล	309
1.2.3 หน้าที่ในการลงลายมือชื่อในแบบแสดงรายการ รายงาน หรือเอกสารอื่น ซึ่งบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต้องทำยื่น	309
1.2.4 วิธีการส่งหมายเรียก หนังสือแจ้งให้เสียภาษีอากร หรือหนังสืออื่น ตามประมวลรัษฎากร	310
1.2.5 หลักเกณฑ์ทั่วไปในการคำนวณเงินตราต่างประเทศให้เป็นเงินตราไทย	310
1.2.6 หลักเกณฑ์ทั่วไปในการตีราคาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเป็นเงินตามมาตรา 9 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	310
1.2.7 หลักการปกป้องความลับของผู้เสียภาษีอากร	310
1.2.8 ให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ประกอบการ ผู้เสียภาษีและผู้สอบบัญชี	310
1.2.9 ให้อธิบดีกรมสรรพากรในฐานะผู้แทนเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่ได้รับมอบหมาย ตามความตกลง	310
1.2.10 สถานที่ชำระภาษีอากร	310
1.2.11 การขอรับใบแทนใบเสร็จรับเงินค่าภาษีอากร	310
1.2.12 หลักเกณฑ์การเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้าง	310
2. มาตรา 5 อำนาจหน้าที่และการควบคุมการจัดเก็บภาษีอากรของกรมสรรพากร	310
3. มาตรา 6 แห่งประมวลรัษฎากร ผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะบุคคล ที่มีโชินิติบุคคล	322
3.1 หลักความรับผิดชอบทางภาษีสรรพากรของคณะบุคคลที่มีโชินิติบุคคล ตามมาตรา 6 แห่งประมวลรัษฎากร	322
3.1.1 ความหมายของคำว่า “คณะบุคคลที่มีโชินิติบุคคล”	322
3.2 กำหนดหน้าที่ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรทั้งปวงที่ “คณะบุคคลที่มีโชินิติบุคคล” ต้องปฏิบัติ ว่าเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของ “ผู้อำนวยการ” หรือ “ผู้จัดการคณะ”	323
3.2.1 การมีและใช้เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรตามมาตรา 3 เอกาทศ แห่งประมวลรัษฎากร	323
3.2.2 การจัดทำบัญชีพิเศษตามความในมาตรา 17 แห่งประมวลรัษฎากร	323
3.2.3 การยื่นแบบแสดงรายการ และเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	323
3.2.4 การหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย และการนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	323
3.2.5 การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 85 และมาตรา 85/19 แห่งประมวล รัษฎากร หรือภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/12 แห่งประมวลรัษฎากร	323

สารบัญ

	หน้า
3.2.6 การจัดทำและการจัดเก็บรายงาน และหลักฐานเอกสารในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา 87 และมาตรา 87/3 แห่งประมวลรัษฎากร และในระบบภาษี ธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/14 แห่งประมวลรัษฎากร	323
3.2.7 การยื่นแบบแสดงรายการและชำระหรือนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 83 และมาตรา 83/10 แห่งประมวลรัษฎากร และการยื่นแบบแสดงรายการ และชำระภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/10 แห่งประมวลรัษฎากร	323
3.2.8 การปิดสมุดบัญชีตามมาตรา 103 และมาตรา 104 แห่งประมวลรัษฎากร	323
3.2.9 ความรับผิดในจำนวนภาษีอากรที่คณะบุคคลที่มีโชินติบุคคลต้องชำระ โดยไม่จำกัดจำนวน	323
3.2.10 การให้ความร่วมมือแก่ทางราชการในกรณีซึ่งปวงเกี่ยวกับการเสียภาษีอากร	323
3.3 กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	324
3.4 กรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม	324
3.4.1 กำหนดนิยามศัพท์ตามมาตรา 77/1 (3) แห่งประมวลรัษฎากร	324
3.4.2 กำหนดหน้าที่ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 83/3 (3) แห่งประมวลรัษฎากร	324
3.4.3 ในกรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนเป็นคณะบุคคลที่มีโชินติบุคคล	324
3.5 กรณีภาษีธุรกิจเฉพาะ ได้กำหนดให้นำนิยามศัพท์คำว่า “คณะบุคคลที่มีโชินติบุคคล”	324
4. มาตรา 7 ผู้ลงลายมือชื่อในรายการ รายงาน หรือเอกสารอื่นของบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	325
4.1 กรณีบริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยมีหน้าที่ต้องจัดทำรายการ รายงาน หรือเอกสารอื่น เพื่อยื่นต่อทางราชการ ให้กรรมการเป็นผู้ลงลายมือชื่อ	325
4.2 กรณีห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยมีหน้าที่ต้องจัดทำรายการ รายงาน หรือเอกสารอื่น เพื่อยื่นต่อทางราชการ ให้กรรมการเป็นผู้ลงลายมือชื่อ	325
4.3 กรณีสาขาของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย	325
4.4 กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ และประกอบกิจการในประเทศไทยมีหน้าที่ต้องจัดทำรายการ รายงาน หรือเอกสารอื่น เพื่อยื่นต่อทางราชการ ให้ผู้จัดการเป็นผู้ลงลายมือชื่อ	325
5. มาตรา 8 วิธีการส่งหมายเรียก หนังสือแจ้งให้เสียภาษีอากร หรือหนังสืออื่น	326
5.1 ตามมาตรา 8 แห่งประมวลรัษฎากร บทบัญญัติว่าด้วยวิธีการส่งหมายเรียก หนังสือแจ้ง ให้เสียภาษีอากร หรือหนังสืออื่น ตามประมวลรัษฎากร	326
5.2 องค์ประกอบของมาตรา 8 แห่งประมวลรัษฎากร	327
5.2.1 วิธีการส่งเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด หากเป็นกรณีอื่นนอกบทบัญญัติ เจ้าพนักงาน ต้องรับผิดชอบในส่วนของพยานหลักฐาน ในอันที่จะแสดงว่าได้ส่งให้แก่ผู้รับ	327

สารบัญ

	หน้า
5.2.2 กรรมวิธีการส่งต้องเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย โดยเฉพาะการส่งโดยวิธี ปิดหมายหนังสือแจ้ง หรือหนังสืออื่น แล้วแต่กรณี หรือการโฆษณาข้อความย่อ ในหนังสือพิมพ์ที่จำหน่ายเป็นปกติในท้องถิ่นนั้น	327
5.3 บทบัญญัติมาตรา 8 แห่งประมวลรัษฎากร เป็นไปตาม “หลักรูปแบบสำคัญกว่าเนื้อหา” และ “หลักกฎหมายปิดปาก”	327
5.4 วิธีการส่ง	327
5.4.1 การส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ	327
5.4.2 การส่งโดยเจ้าพนักงานสรรพากรนำไปส่ง	327
5.4.3 กรณีไม่สามารถส่งตามวิธีในข้อ 5.4.1 และ 5.4.2 ได้	328
5.4.4 การส่งโดยวิธีโฆษณาข้อความย่อในหนังสือพิมพ์ที่จำหน่ายเป็นปกติในท้องถิ่น	328
5.5 การส่งหมายเรียก หนังสือแจ้งให้เสียภาษีอากร หรือหนังสืออื่น โดยวิธีอื่น	328
6. มาตรา 9 การคำนวณเงินตราต่างประเทศให้เป็นเงินตราไทย	328
7. มาตรา 9 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร การตีราคาทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดเป็นเงิน	329
7.1 ในกรณีจ่ายผลตอบแทนในรูปของทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้น ให้ถือราคาหรือค่าอันพึงมี ในวันที่ได้ทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นตามมาตรา 9 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	329
7.2 กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	329
7.2.1 การตีราคาทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับเป็น “เงินได้พึงประเมิน” ตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร ต้องใช้บทบัญญัติตามมาตรา 9 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	329
7.2.2 การตีราคาเครดิตภาษี เป็นเงินได้ ให้ถือปฏิบัติตามมาตรา 47 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	330
7.2.3 กรณีได้รับโอนกรรมสิทธิ์ในอาคารหรือโรงเรือนที่ปลูกสร้างนั้นให้แก่เจ้าของที่ดิน เมื่อสร้างเสร็จ ให้คำนวณค่าแห่งอาคารหรือโรงเรือนนั้นเป็นเงินได้พึงประเมินของ เจ้าของที่ดินตามจำนวนปีแห่งอายุการเช่าในอัตราร้อยละของมูลค่าอาคาร หรือโรงเรือนในวันที่ได้รับกรรมสิทธิ์ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 1/2526ฯ	331
8. มาตรา 10 แห่งประมวลรัษฎากร ห้ามเจ้าพนักงานแจ้งเรื่องที่ทราบโดยหน้าที่ แก่บุคคลอื่น	334
8.1 “เจ้าพนักงาน” ได้แก่ เจ้าพนักงานประเมิน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือนายตรวจอากร แสตมป์ หรือเจ้าพนักงานรับแบบแสดงรายการ รวมทั้งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ และคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร	334

สารบัญ

	หน้า
8.1.1 กรณีเจ้าพนักงานรับแบบแสดงรายการโดยการรับแบบแสดงรายการและรับชำระภาษีอากรของผู้ต้องเสียหรือผู้นำส่งภาษีอากร ต้องถือปฏิบัติตาม มาตรา 10 แห่งประมวลรัษฎากร	334
8.1.2 กรณีเจ้าพนักงานประเมินโดยการตรวจสอบการเสียภาษีอากรประเมินอันได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีธุรกิจเฉพาะ ต้องถือปฏิบัติตาม มาตรา 10 แห่งประมวลรัษฎากร	334
8.1.3 กรณีเจ้าพนักงานประเมินซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการอื่น ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งตาม มาตรา 16 แห่งประมวลรัษฎากร ต้องถือปฏิบัติตาม มาตรา 10 แห่งประมวลรัษฎากร	335
8.1.4 กรณีคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร ตลอดจนเลขานุการของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรในการดำเนินการเพื่อวินิจฉัยปัญหาภาษีอากร ต้องถือปฏิบัติตาม มาตรา 10 แห่งประมวลรัษฎากร	335
8.1.5 กรณีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ตลอดจนเลขานุการของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ต้องถือปฏิบัติตาม มาตรา 10 แห่งประมวลรัษฎากร	335
8.1.6 กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายตรวจอากรแสตมป์ ต้องถือปฏิบัติตาม มาตรา 10 แห่งประมวลรัษฎากร	335
8.2 บทกำหนดโทษกรณีเจ้าพนักงานผู้ไต่ฝ่าฝืนบทบัญญัติ มาตรา 10 แห่งประมวลรัษฎากรตาม มาตรา 13 แห่งประมวลรัษฎากร	335
9. มาตรา 10 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรในการเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ประกอบการ ผู้เสียภาษีและผู้สอบบัญชี	335
9.1 มาตรา 10 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 25) พ.ศ. 2525	336
9.2 มาตรา 10 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร บัญญัติขึ้นเพื่อให้ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	366
10. มาตรา 10 ตริ อำนาจแลกเปลี่ยนข้อมูลของอธิบดีกรมสรรพากรในฐานะผู้แทนเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่ได้รับมอบหมาย	338
10.1 มาตรา 10 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 54) พ.ศ. 2564	339
10.2 เจตนารมณ์หรือเหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติ มาตรา 10 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร เพื่อกำหนดอำนาจอธิบดีกรมสรรพากรในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้มาโดยหน้าที่ราชการเพื่อการปฏิบัติตามพันธกรณีฯ	339

สารบัญ

	หน้า
10.3 อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรในฐานะผู้แทนเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้รับมอบหมาย	339
10.3.1 อำนาจแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้มาโดยหน้าที่ราชการตามลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร	339
10.3.2 อำนาจแลกเปลี่ยนข้อมูลตามความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน และการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากร	339
10.3.3 อำนาจแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้มาโดยหน้าที่ราชการตามลักษณะนี้กับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอีกฝ่ายหนึ่ง ในกรณีที่รัฐบาลไทยได้เข้าผูกพันเป็นคู่สัญญาหรือภาคีตามความตกลงระหว่างประเทศ	339
10.4 การแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา 10 ทรี แห่งประมวลรัษฎากร	339
11. มาตรา 11 แห่งประมวลรัษฎากร สถานที่ชำระภาษีอากร	340
11.1 โดยทั่วไปในการชำระภาษีอากรนั้น ให้ถือว่าเป็นการสมบูรณ์ เมื่อได้รับใบเสร็จรับเงินที่นายอำเภอได้ลงลายมือชื่อรับเงินแล้ว ซึ่งสิ้นผลแล้วนับแต่ในปัจจุบันนับแต่วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา	340
11.2 อธิบดีกรมสรรพากรอำนาจออกคำสั่งกรมสรรพากรกำหนดให้ผู้ต้องเสียหรือนำส่งภาษีอากร นำเงินภาษีอากรไปชำระ ณ ที่แห่งอื่นได้ตาม มาตรา 11 แห่งประมวลรัษฎากร	340
11.2.1 คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 42/2535 เรื่อง กำหนดสถานที่ยื่นแบบแสดงรายการ และชำระเงินภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	340
11.2.2 คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 52/2537 เรื่อง กำหนดสถานที่รับแบบแสดงรายการ และรับชำระเงินภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	340
11.2.3 คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 76/2541 เรื่อง กำหนดสถานที่รับแบบแสดงรายการ และรับชำระภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	341
11.2.4 คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 112/2545 เรื่อง กำหนดสถานที่รับแบบแสดงรายการ และรับชำระเงินภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	341
11.3 อธิบดีกรมสรรพากรอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 11 แห่งประมวลรัษฎากร และ มาตราอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้การยื่นรายการข้อมูลตามแบบแสดงรายการภาษีผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร	341
11.3.1 ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 243)	342
11.3.2 ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 106)	343
11.3.3 ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 107)	344
11.3.4 ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 108)	345
11.3.5 ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 111)	345
11.3.6 ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 127)	346

สารบัญ

หน้า

11.3.7	ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 115)	347
11.3.8	ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 118)	348
11.3.9	ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีธุรกิจเฉพาะ (ฉบับที่ 6)	350
11.4	อธิบดีกรมสรรพากรโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาศัยอำนาจตาม มาตรา 11 มาตรา 103 (3) และมาตรา 123 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร กำหนดวิธีการชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดอากรแสตมป์	351
11.4.1	ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ 21)	351
11.4.2	ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ 22)	352
11.4.3	ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ 32)	353
11.4.4	ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ 33)	353
11.4.5	ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ 37)	354
12.	มาตรา 11 ทวิ การขอรับใบแทนใบเสร็จรับเงินค่าภาษีอากร	357
12.1	กรณีผู้เสียภาษีอากรที่ได้รับใบเสร็จรับเงินค่าภาษีอากรที่เจ้าพนักงานได้ออกให้ไปแล้วสูญหาย หรือชำรุดในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ มีสิทธิยื่นคำร้องเพื่อขอรับใบแทนใบเสร็จต่อเจ้าพนักงานผู้รับแบบแสดงรายการได้	357
12.2	คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 112/2545 เรื่อง กำหนดสถานที่รับแบบแสดงรายการ และรับชำระเงินภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	357
12.3	ผู้ขอรับใบแทนใบเสร็จต้องเสียค่าธรรมเนียมฉบับละ 50 สตางค์	357
13.	การเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างตามมาตรา 12 ถึง มาตรา 12 ตริแห่งประมวลรัษฎากร	357
13.1	ภาษีอากรค้าง	359
13.2	อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรในอันที่จะสั่งยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดชอบภาษีอากรหรือนำส่งภาษีอากรได้ทั่วราชอาณาจักร โดยไม่ต้องขอให้ศาลออกหมายยึดหรือสั่ง เพื่อให้ได้รับชำระภาษีอากรค้าง	359
13.3	วิธีการยึดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม	359
13.4	วิธีการอายัดให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	359
13.5	เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดดังกล่าว ให้หักค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการยึด และขายทอดตลาด และเงินภาษีอากรค้าง ถ้ามีเงินเหลือให้คืนแก่เจ้าของทรัพย์สิน	359
13.6	เมื่อมีคำสั่งยึดหรืออายัดตาม มาตรา 12 แห่งประมวลรัษฎากร	360
13.7	ให้ผู้มีอำนาจตาม มาตรา 12 แห่งประมวลรัษฎากร หรือสรรพากรจังหวัดมีอำนาจดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้าง	360

สารบัญ

	หน้า
13.7.1 ออกหมายเรียกผู้ต้องรับผิดชำระภาษีอากรค้างและบุคคลใด ๆ ที่มีเหตุสมควร เชื่อว่าจะเป็นประโยชน์แก่การจัดเก็บภาษีอากรค้างมาให้ถ้อยคำ	360
13.7.2 ส่งบุคคลที่เกี่ยวข้องให้นำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นอันจำเป็นแก่การจัดเก็บ ภาษีอากรค้างมาตรวจสอบ	360
13.7.3 ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานสรรพากรทำการตรวจค้นหรือยึดบัญชี เอกสารหรือหลักฐานอื่นของบุคคลที่เกี่ยวข้อง	360
14. การเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างตามระเบียบกรมสรรพากร	360
14.1 นิยามศัพท์คำว่า “หน่วยจัดเก็บ” “หน่วยเร่งรัด” “เจ้าพนักงาน” “ภาษีอากร” “ภาษีอากรค้าง” “ผู้ค้างภาษีอากร” “ใบแจ้งภาษีอากร” และ “การเร่งรัด”	360
14.2 การจัดตั้งส่วนงานการเร่งรัด	361
14.2.1 การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับใบแจ้งภาษีอากร และข้อมูลการเร่งรัดอื่น ๆ	361
14.2.2 การแจ้งให้หน่วยเร่งรัดทราบถึงใบแจ้งภาษีอากรฉบับใด เมื่อถึงกำหนดเวลาชำระ แล้วไม่ได้รับชำระหรือชำระไม่ครบถ้วน	361
14.2.3 การจัดทำสำเนาใบแจ้งภาษีอากรที่ถึงกำหนดเวลาชำระแล้วไม่ได้รับชำระ หรือชำระไม่ครบถ้วน	361
14.2.4 การเก็บรักษาส่วนงานการเร่งรัดภาษีอากรค้างที่เสร็จสิ้นแล้ว	361
14.2.5 อำนาจหน้าที่ควบคุมการเร่งรัดภาษีอากรค้างของสำนักงานสรรพากรภาค	361
14.3 ขั้นตอนและวิธีการเร่งรัด	362
14.3.1 การจัดทำหนังสือเตือนให้นำเงินไปชำระตามแบบ ภ.ส.12 เมื่อพ้นกำหนดชำระเงิน ตามใบแจ้งภาษีอากรแล้ว โดยเร็ว	362
14.3.2 การปฏิบัติเมื่อครบกำหนดเวลาให้นำเงินมาชำระภาษีอากรค้างตามหนังสือเตือน	362
14.3.3 การดำเนินการตามความเห็นสมควรภายในกำหนดเวลา 30 วัน นับแต่วันพ้นกำหนดให้ชำระเงินตามหนังสือเตือน	362
14.3.4 การปฏิบัติการสอบสวนเกี่ยวกับทรัพย์สิน ให้ถึงตัวผู้ค้างภาษีอากรทุกราย	363
14.3.5 อำนาจในการออกหมายเรียกผู้ต้องรับผิดชำระภาษีอากรค้างหรือบุคคล ที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ	364
14.3.6 ผู้ค้างภาษีอากรรายใดมีภาษีอากรค้างตั้งแต่ 1,000,000 บาทขึ้นไป	364
14.3.7 กรณีที่ปรากฏว่าผู้ค้างภาษีอากรมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน หรือมีสิทธิเรียกร้องต่อบุคคลใด ๆ	364
14.3.8 เมื่อได้ทำการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ได้รับอนุมัติให้ทำการยึดหรืออายัดเสร็จสิ้น	365
14.3.9 กรณีผู้ค้างภาษีอากรมีพฤติการณ์ส่อเจตนาหลีกเลี่ยงการชำระภาษีอากร	365
14.3.10 ในระหว่างการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้าง	365

สารบัญ

	หน้า
14.3.11 เมื่อจัดการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ยึดไว้และนำเงินชำระภาษีอากรค้างแล้ว หากยังมีภาษีอากรค้างอยู่อีกให้ดำเนินการเร่งรัดจัดเก็บตามระเบียบต่อไป	365
14.3.12 กรณีปรากฏว่าผู้ค้างภาษีอากรย้ายภูมิลำเนา หรือมีถิ่นที่อยู่ หรือมีทรัพย์สิน อยู่ในท้องที่ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่อื่น	366
14.3.13 การเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างระหว่างพิจารณาอุทธรณ์	366
14.3.14 การเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างจากบุคคลธรรมดา	366
14.3.15 การเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างจากห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคลที่มีใช้ นิติบุคคล หรือบริษัท ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	367
14.4 การรายงาน	369
14.4.1 การจัดทำรายงานผลการเร่งรัดภาษีอากรค้างเป็นรายเดือนส่งถึงสำนักงาน สรรพากรภาค ภายในวันที่ 5 ของเดือนถัดไป	369
14.4.2 การรวบรวมและประเมินผลการเร่งรัดภาษีอากรค้างเป็นรายหน่วย เร่งรัดส่งสำนัก มาตรฐานการจัดเก็บภาษีพร้อมทั้งรายงาน ภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป	369
14.4.3 สำหรับสำนักบริหารภาษีธุรกิจขนาดใหญ่ ให้จัดทำรายงานส่งถึงสำนักมาตรฐาน การจัดเก็บภาษี ภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป	369
15. บทสรุป	369
บทบัญญัติตามหมวด 1 บทเบ็ดเสร็จทั่วไป นำหลักเกณฑ์ทั่วไปที่ใช้ร่วมกันในลักษณะ 2 ในเชิง “ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป ” โดยแต่ละมาตราจบเบ็ดเสร็จในตัวเอง ไม่ต้องเชื่อมโยงกับมาตราอื่น ๆ มาบัญญัติรวมกัน	369
15.1 อำนาจหน้าที่และการควบคุมการจัดเก็บภาษีอากรของกรมสรรพากร	369
15.2 ผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล	369
15.3 ผู้ลงลายมือชื่อในรายการ รายงาน หรือเอกสารอื่นของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	370
15.4 วิธีการส่งหมายเรียก หนังสือแจ้งให้เสียภาษีอากร หรือหนังสืออื่น	370
15.5 หลักเกณฑ์ทั่วไปในการคำนวณเงินตราต่างประเทศให้เป็นเงินตราไทย	370
15.6 การตีราคาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเป็นเงิน	370
15.7 ห้ามเจ้าพนักงานแจ้งเรื่องที่ทราบ โดยหน้าที่ราชการแก่บุคคลอื่น	370
15.8 อำนาจอธิบดีเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ประกอบการ ผู้เสียภาษี และผู้สอบบัญชี	370
15.9 อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรในฐานะผู้แทนเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่ได้รับมอบหมาย ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน และการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากร	370
15.10 อำนาจในการกำหนดสถานที่ชำระหรือนำส่งภาษีอากร	370
15.11 การขอรับใบแทนใบเสร็จรับเงินค่าภาษีอากร	370
15.12 การเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้าง	370

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 9 คำอธิบายรายมาตราประมวลรัษฎากร ว่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยน เพื่อการปฏิบัติการทางภาษีอากร	371
1. หลักเกณฑ์การใช้อัตราแลกเปลี่ยนทางภาษีอากร	371
1.1 กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล	371
1.1.1 หลักเกณฑ์การตีราคาเงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินที่มีค่าหรือราคาเป็นเงินตรา ต่างประเทศที่รับมาหรือจ่ายไปในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี หรือคงเหลือ ในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี	371
1.1.2 การคำนวณราคาทุนของสินค้าที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	372
1.1.3 การใช้เงินตราสกุลอื่นนอกจากเงินตราไทยตามมาตรา 76 ตรี ถึง มาตรา 76 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร	373
1.1.4 การคำนวณมูลค่าขายสินค้าหรือให้บริการเป็นเงินตราต่างประเทศ	374
1.1.5 ตัวอย่างการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการคำนวณอัตราแลกเปลี่ยน ตามมาตรา 65 ทวิ (5) แห่งประมวลรัษฎากร	374
1.2 กรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม	377
1.2.1 สำหรับการส่งออก และการขายสินค้า หรือการให้บริการเป็นเงินตราต่างประเทศ	377
1.2.2 สำหรับการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ ซึ่งผ่านพิธีการทางศุลกากร	377
1.3 กรณีทั่วไป	378
2. ประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	378
2.1 การดำเนินการเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนตามบทบัญญัติมาตรา 9 แห่งประมวลรัษฎากร	378
2.1.1 ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เป็นเงินตราไทยตามมาตรา 9 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2541	379
2.1.2 ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เป็นเงินตราไทยตามมาตรา 9 แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548	379
2.2 คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 132/2548 เรื่อง การคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทย ตามมาตรา 9 มาตรา 65 ทวิ (5) มาตรา 65 ทวิ (8) และมาตรา 79/4 แห่งประมวลรัษฎากร	380
2.2.1 การตีราคา เงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินซึ่งมีค่าหรือราคาเป็นเงินตราต่างประเทศ ที่เหลืออยู่ในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี	380
2.2.2 การตีราคา เงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินซึ่งมีค่าหรือราคาเป็นเงินตราต่างประเทศ ซึ่งได้รับมาหรือจ่ายไปในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี	381
2.2.3 การคำนวณจำนวนภาษีอากรที่มีรายการเป็นหน่วยเงินตราต่างประเทศ	383
2.2.4 การออกไปกำกับภาษีตามมาตรา 86/4 มาตรา 86/5 มาตรา 86/6 และมาตรา 86/7 แห่งประมวลรัษฎากร ที่ได้ตกลงราคาสินค้าหรือค่าบริการ เป็นหน่วยเงินตราต่างประเทศ	385

สารบัญ

หน้า

2.2.5	กรณีการออกไปกำกับภาษีตามมาตรา 86/5 แห่งประมวลรัษฎากร สำหรับการขายสินค้าและการให้บริการที่มีรายการเป็นหน่วยเงินตราต่างประเทศ	389
2.2.6	กรณีการลงรายการในรายงานภาษีขายตามมาตรา 87/1 (1) แห่งประมวลรัษฎากร ที่มีรายการเป็นหน่วยเงินตราต่างประเทศ	389
2.2.7	กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ	390
2.2.8	กรณีออกไปกำกับภาษีโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมาตรา 9 แห่งประมวลรัษฎากร	391
2.2.9	กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนได้ออกใบกำกับภาษี และส่งมอบใบกำกับภาษีให้แก่ผู้ซื้อสินค้า หรือผู้รับบริการไปแล้ว ต่อมาอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยได้เปลี่ยนแปลงไปไม่ว่าได้เพิ่มขึ้นหรือลดลง	391
3.	ข้อผูกพันตามสัญญาซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	391
3.1	บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความประสงค์จะนำข้อผูกพันตามสัญญาซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้ามาบันทึกบัญชี ณ วันทำสัญญาซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศ	392
3.1.1	คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งที่ทำสัญญาซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ต้องเป็นธนาคารพาณิชย์ไม่ว่าจะมีสถานประกอบการในประเทศไทยหรือไม่	392
3.1.2	การทำสัญญาซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าต้องเกิดจากความต้องการประกันความเสี่ยงในมูลกฐนนี้	392
3.1.3	กรณีที่ทำสัญญาซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าจำนวนหลายสัญญา ต้องนำสัญญาดังกล่าวมาบันทึกบัญชีทุกสัญญา	392
3.2	การบันทึกบัญชีสำหรับข้อผูกพันตามสัญญาซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	392
3.2.1	กรณีการทำสัญญาซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า เนื่องจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีหนี้สินที่ต้องชำระให้แก่เจ้าหนี้เป็นเงินตราต่างประเทศ	392
3.2.2	กรณีการทำสัญญาขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า จะต้องบันทึกรายการทางบัญชีตามหลักการเดียวกันทุกขั้นตอน	393
3.3	กรณีที่เลือกนำข้อผูกพันตามสัญญาซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการตาม 3.2 แล้ว	393
3.3.1	การคำนวณกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราของเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ ซึ่งมีค่าหรือราคาเป็นเงินตราต่างประเทศ ที่เกิดจากการบันทึกบัญชีข้อผูกพันตามสัญญาซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	393
3.3.2	การบันทึกบัญชีข้อผูกพันตามสัญญาซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ทั้งในบัญชีของกิจการนั่นเอง และบัญชีเพื่อประโยชน์ในการคำนวณกำไรสุทธิ เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลด้วย	393

สารบัญ

	หน้า
4. การจ่ายเงินตามสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	393
4.1 สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Swap)	394
4.2 สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Cross Currency Swap)	395
4.3 สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย (Cross Currency Interest Rate Swap)	395
4.4 เงินผลต่างที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยเข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (4) (ก) แห่งประมวลรัษฎากร	396
4.5 กรณีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดผิดนัดชำระเงินผลต่าง เงินดอกเบี้ยหรือค่าปรับเข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (4) (ก) แห่งประมวลรัษฎากร	397
4.6 การจ่ายเงินผลต่างที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยเงินผลต่างไม่เข้าลักษณะเป็นเงินได้จากกรให้บริการ คู่สัญญาซึ่งจ่ายเงินผลต่างจึงไม่มีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	397
5. บทสรุป	397
5.1 การคำนวณอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยตามมาตรา 9 แห่งประมวลรัษฎากร	397
5.1.1 การหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เทรส มาตรา 50 มาตรา 69 ทวิ และมาตรา 69 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร	398
5.1.2 การหักภาษีตามมาตรา 70 แห่งประมวลรัษฎากร	398
5.1.3 การหักภาษีจากการจำหน่ายเงินกำไรตามมาตรา 70 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	398
5.1.4 การออกไปกำกับภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการที่ไม่สามารถคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมาตรา 79/4 แห่งประมวลรัษฎากร	398
5.1.5 การนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 83/6 แห่งประมวลรัษฎากร	398
5.1.6 กรณีอื่นที่มีได้มีบทบัญญัติของกฎหมายไว้โดยเฉพาะ	398
5.2 กรมสรรพากรได้วางแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนตามมาตรา 9 แห่งประมวลรัษฎากร	398
5.2.1 คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 132/2548 เรื่อง การคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยตามมาตรา 9 มาตรา 65 ทวิ (5) มาตรา 65 ทวิ (8) และมาตรา 79/4 แห่งประมวลรัษฎากร	398
5.2.2 คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 68/2541 เรื่อง ข้อผูกพันตามสัญญาซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	398

สารบัญ

	หน้า
5.2.3 คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 114/2545 เรื่อง การจ่ายเงินตามสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Swap) และสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Cross Currency Swap)	398
บทที่ 10 คำอธิบายบทบัญญัติ หมวด 1 ทวิ คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร แห่งประมวลรัษฎากร	399
1. หลักการทั่วไปของหมวด 1 ทวิ คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร แห่งประมวลรัษฎากร	399
1.1 เจตนารมณ์ของการตราบทบัญญัติตามหมวด 1 ทวิ คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร แห่งประมวลรัษฎากร	399
1.2 โครงสร้างบทบัญญัติตามหมวด 1 ทวิ คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร แห่งประมวลรัษฎากร	400
2. คำอธิบายบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร	400
2.1 กำหนดองค์คณะของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรตามมาตรา 13 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	400
2.1.1 มาตรา 13 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร กำหนดองค์คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร	401
2.1.2 ให้คณะกรรมการแต่งตั้งข้าราชการสังกัดกระทรวงการคลังเป็นเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ	401
2.2 ให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 3 ปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกได้	401
2.3 การพ้นจากตำแหน่งกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งกรณีอื่น ๆ	401
2.3.1 ตาย	401
2.3.2 ลาออก	401
2.3.3 รัฐมนตรีให้ออก	401
2.3.4 เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือเป็นบุคคลล้มละลาย	401
2.3.5 ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ	401
2.4 กำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรบัญญัติตามมาตรา 13 เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร	401
2.4.1 องค์ประชุมต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด	401
2.4.2 ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม	402
2.4.3 การออกเสียงกรรมการ และมติของคณะกรรมการให้ถือเสียงข้างมาก	402

สารบัญ

	หน้า
2.5 ให้กรรมการในคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรเป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา	402
2.6 อำนาจคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรตามมาตรา 13 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร	402
2.6.1 กำหนดขอบเขตในการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานประเมินและพนักงานเจ้าหน้าที่	402
2.6.2 กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการตรวจสอบและประเมินภาษีอากร	402
2.6.3 วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับภาษีอากรที่กรมสรรพากรขอความเห็น	402
2.7 ห้ามกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ซึ่งมีส่วนได้เสียในเรื่องที่ต้องวินิจฉัย เข้าร่วมประชุม หรือลงมติในเรื่องนั้น	402
3. คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร	402
4. บทสรุป	419
บทที่ 11 คำอธิบายบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ว่าด้วยภาษีอากรประเมิน และวิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน	420
1. หลักการทั่วไปของบทบัญญัติตามหมวด 2 วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน	420
1.1 กำหนดความหมายของ “ภาษีอากรประเมิน”	421
1.2 กำหนดหลักการเกี่ยวกับวิธีการใช้บังคับวิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน ตามมาตรา 15 แห่งประมวลรัษฎากร	421
1.3 เจ้าพนักงานประเมิน	421
1.4 วิธีการเสียภาษีอากรประเมิน	421
1.5 อำนาจเจ้าพนักงานประเมิน	421
1.5.1 อำนาจประเมินก่อนถึงกำหนดเวลาการยื่นแบบแสดงรายการ ตามมาตรา 18 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	421
1.5.2 อำนาจประเมินความถูกต้องของภาษีอากรตามแบบแสดงรายการ ตามมาตรา 18 แห่งประมวลรัษฎากร	421
1.5.3 อำนาจออกหมายเรียกกรณีผู้มีเงินได้ยื่นแบบแสดงรายการ ตามมาตรา 19 แห่งประมวลรัษฎากร	421
1.5.4 อำนาจประเมินและแจ้งการประเมิน	421
1.5.5 อำนาจประเมินเบี้ยปรับตามมาตรา 22 แห่งประมวลรัษฎากร กรณีใช้อำนาจ ประเมิน ตามมาตรา 20 หรือมาตรา 21 แห่งประมวลรัษฎากร	421
1.5.6 อำนาจออกหมายเรียกกรณีผู้มีเงินได้ยื่นแบบแสดงรายการ ตามมาตรา 23 แห่งประมวลรัษฎากร	421
1.5.7 อำนาจประเมินและแจ้งการประเมิน	422

สารบัญ

	หน้า
1.5.8 อำนาจประเมินเบี้ยปรับตามมาตรา 26 แห่งประมวลรัษฎากร กรณีใช้อำนาจประเมินตามมาตรา 24 หรือ มาตรา 25 แห่งประมวลรัษฎากร	422
1.5.9 อำนาจประเมินเงินเพิ่มเนื่องจากการชำระ หรือการนำส่งภาษีอากรประเมินล่าช้า ตามมาตรา 27 แห่งประมวลรัษฎากร	422
1.5.10 กำหนดเวลาชำระภาษีตามหนังสือแจ้งการประเมิน ตามมาตรา 18 ตี แห่งประมวลรัษฎากร	422
1.5.11 กำหนดให้เบี้ยปรับและเงินเพิ่มให้ถือเป็นเงินภาษี และอำนาจในการงดหรือลดเบี้ยปรับตามมาตรา 27 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	422
1.5.12 อำนาจเจ้าพนักงานประเมินในการส่งหนังสือแจ้งความแก่ผู้ขอคืนภาษี ตามมาตรา 27 จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร	422
1.6 การจัดทำบัญชีพิเศษ บัญชีงบบุล หรือบัญชีอื่น ๆ การกรอกข้อความ การแสดงหรือแจ้งข้อความ	422
1.7 การขอคืนเงินภาษีอากรและภาษีที่ถูกหักไว้ ณ ที่จ่าย	422
1.8 การอุทธรณ์	422
1.8.1 กำหนดแบบการอุทธรณ์ตามมาตรา 28 แห่งประมวลรัษฎากร	422
1.8.2 การอุทธรณ์การประเมินที่อำเภอไม่มีหน้าที่ประเมิน ตามมาตรา 30 แห่งประมวลรัษฎากร	422
1.8.3 การอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการเสียภาษีอากรตามมาตรา 31 แห่งประมวลรัษฎากร	422
1.8.4 อำนาจในการออกหมายเรียกของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ตามมาตรา 32 แห่งประมวลรัษฎากร	422
1.8.5 แบบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ และการหมดสิทธิที่จะอุทธรณ์คำวินิจฉัยอุทธรณ์ ตามมาตรา 34 แห่งประมวลรัษฎากร	423
1.9 บทกำหนดโทษ (ทางอาญา) กรณีต่าง ๆ ตามมาตรา 35 ถึง มาตรา 37 ตี แห่งประมวลรัษฎากร	423
2. โครงสร้างบทบัญญัติตามหมวด 2 วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน แห่งประมวลรัษฎากร	423
3. ภาษีอากรประเมินและวิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน	425
3.1 ความหมายของ “ภาษีอากรประเมิน”	425
3.1.1 คำว่า “ภาษีอากรประเมิน”	425
3.1.2 คำว่า “ภาษีอากรประเมิน” เป็นคำสมาส	425
3.1.3 ความหมายของคำว่า “ประเมิน” ตามที่ปรากฏในประมวลรัษฎากร	425
3.2 การนำบทบัญญัติในหมวด 2 วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมินไปใช้	427

สารบัญ

	หน้า
4. วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน	427
4.1 การยื่นรายการประเมินตนเองและการเสียภาษีและนำส่งภาษีอากร	427
4.1.1 แบบยื่นรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หัก ณ ที่จ่าย	428
4.1.2 แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	433
4.1.3 แบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล	438
4.1.4 แบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม	443
4.1.5 แบบแสดงรายการภาษีธุรกิจเฉพาะ	447
4.2 เจ้าพนักงานประเมินและอำนาจเจ้าพนักงานประเมิน	448
4.2.1 ความหมายของคำว่า “เจ้าพนักงานประเมิน”	448
4.2.2 อำนาจประเมินก่อนถึงกำหนดเวลาการยื่นรายการ (มาตรา 18 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร)	448
4.2.3 อำนาจประเมินความถูกต้องของแบบแสดงรายการที่ผู้ต้องเสียภาษีอากรได้ยื่นไว้ (มาตรา 18 ประกอบมาตรา 27 และมาตรา 18 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร)	448
4.2.4 อำนาจประเมินตามผลการตรวจสอบ กรณีผู้ต้องเสียภาษีอากรยื่นแบบแสดง รายการ ตามมาตรา 17 แห่งประมวลรัษฎากร	449
4.2.5 อำนาจประเมินตามผลการตรวจสอบ กรณีผู้ต้องเสียภาษีอากรไม่ยื่นแบบรายการ ตามมาตรา 17 แห่งประมวลรัษฎากร	450
4.2.6 เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม ถือเป็นเงินภาษี (มาตรา 27 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร) สำหรับเบี้ยปรับเจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจพิจารณาลดหรือตัดได้ตามหลักเกณฑ์	451
4.2.7 อำนาจส่งหนังสือแจ้งความเพื่อเรียกตรวจสอบการขอคืนภาษีอากร (มาตรา 27 จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร)	451
4.3 การปฏิบัติหน้าที่อื่นทางภาษีอากร (มาตรา 17 วรรคสอง วรรคสาม แห่งประมวลรัษฎากร)	452
4.3.1 การแจ้งรายการ	452
4.3.2 การจัดทำบัญชีพิเศษ	458
4.3.3 การจัดทำรายงานประจำปี	459
4.3.4 การจัดทำบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุน	459
4.4 การขอคืนภาษีอากร	461
4.5 การจัดข้อโต้แย้งทางภาษีอากร - การอุทธรณ์การประเมิน (ส่วน 2)	461
4.5.1 แบบอุทธรณ์	461
4.5.2 หลักเกณฑ์ และวิธีการอุทธรณ์ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์	461
4.5.3 การอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการเสียภาษีอากร	462

สารบัญ

	หน้า
4.5.4 อำนาจออกหมายเรียกของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์	462
4.5.5 กรณีห้ามอุทธรณ์	463
4.5.6 คำวินิจฉัยอุทธรณ์	463
4.6 บทกำหนดโทษ - ทางอาญา (ส่วน 3)	463
4.6.1 กรณีฝ่าฝืนมาตรา 17 มาตรา 50 และมาตรา 51 แห่งประมวลรัษฎากร	463
4.6.2 กรณีฝ่าฝืนมาตรา 12 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	463
4.6.3 กรณีฝ่าฝืนมาตรา 12 ตริ มาตรา 19 มาตรา 23 และมาตรา 32 แห่งประมวลรัษฎากร	463
4.6.4 กรณีหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีอากร	463
4.6.5 กรณีละเลยไม่ยื่นรายการเพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีอากร	464
4.6.6 บทกำหนดโทษกรณีความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	464
5. บทสรุป	465
บทที่ 12 คำอธิบายรายมาตราบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรว่าด้วยเจ้าพนักงานประเมินและอำนาจเจ้าพนักงานประเมิน	468
1. เจ้าพนักงานประเมิน พนักงานเจ้าหน้าที่อากรแสตมป์ และเจ้าพนักงานรับแบบแสดงรายการ	468
1.1 ความหมาย	469
1.1.1 “เจ้าพนักงานประเมิน”	469
1.1.2 “พนักงานเจ้าหน้าที่” และ “นายตรวจ” กรณีอากรแสตมป์	469
1.1.3 “เจ้าพนักงานรับแบบแสดงรายการ”	470
1.2 การแต่งตั้งเจ้าพนักงานสรรพากรให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานประเมิน พนักงานเจ้าหน้าที่อากรแสตมป์ และเจ้าพนักงานรับแบบแสดงรายการ	470
1.2.1 ให้ข้าราชการพลเรือนสามัญตามที่กำหนดเป็นเจ้าพนักงานประเมิน	470
1.2.2 ให้ข้าราชการพลเรือนสามัญตามที่กำหนดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่อากรแสตมป์ นายตรวจอากรแสตมป์	471
1.2.3 ให้ข้าราชการพลเรือนสามัญตามที่กำหนดเป็นเจ้าพนักงานรับแบบแสดงรายการ	472
1.2.4 อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรสั่งให้เจ้าพนักงานประเมินไปช่วยราชการ หรือไปปฏิบัติราชการในท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจตามที่กำหนดไว้	472

สารบัญ

หน้า

1.3 การแต่งตั้งให้บุคคลอื่นที่มีใช้เจ้าพนักงานสรรพากรปฏิบัติหน้าที่เจ้าพนักงานประเมิน	472
1.3.1 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 8)ฯ	473
1.3.2 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 10)ฯ	473
1.3.3 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 13)ฯ	473
1.3.4 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 17)ฯ	473
1.3.5 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 22)ฯ	473
1.3.6 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 24)ฯ	473
1.3.7 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 33)ฯ	474
1.3.8 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 35)ฯ	474
1.3.9 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 37)ฯ	475
1.3.10 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 50)ฯ	475
1.3.11 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 46)ฯ	475
1.3.12 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 52)ฯ	475
1.3.13 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 53)ฯ	477
1.3.14 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 55)ฯ	477
1.3.15 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 57)ฯ	478
1.3.16 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 62)ฯ	478
1.3.17 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 65)ฯ	478
1.3.18 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 69)ฯ	478
1.3.19 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 71)ฯ	479
1.3.20 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 74)ฯ	479
1.4 การแต่งตั้งให้บุคคลอื่นที่มีใช้เจ้าพนักงานสรรพากร ปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ อากรแสตมป์	479
1.4.1 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 11)ฯ	479
1.4.2 ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ 19)ฯ	480
1.5 การแต่งตั้งให้บุคคลอื่นที่มีใช้เจ้าพนักงานสรรพากรปฏิบัติหน้าที่เจ้าพนักงานรับแบบ แสดงรายการที่มีใช้เจ้าพนักงานสรรพากร	480
2. อำนาจเจ้าพนักงานประเมิน อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ และนายตรวจอากรแสตมป์	480
2.1 อำนาจเจ้าพนักงานประเมินที่กำหนดเป็นการทั่วไปตามลักษณะ 1	480
2.1.1 อำนาจเปรียบเทียบโดยกำหนดค่าปรับแต่สถานเดียวตามมาตรา 3 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	480

สารบัญ

	หน้า
2.1.2 อำนาจตรวจค้น ยึด หรืออายัดบัญชี เอกสารหรือหลักฐานตามมาตรา 3 เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร	481
2.1.3 อำนาจสั่งให้แปลบัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ เป็นภาษาไทยตามมาตรา 3 ฉ แห่งประมวลรัษฎากร	481
2.1.4 อำนาจตรวจสอบผู้ยื่นคำร้องขอออกใบผ่านภาษีอากรตามมาตรา 4 เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร	481
2.1.5 อำนาจออกใบผ่านภาษีอากร ตามมาตรา 4 ฉ และมาตรา 4 อัฐ แห่งประมวลรัษฎากร	482
2.2 อำนาจเจ้าพนักงานประเมินตามหมวด 2 วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน แห่งประมวลรัษฎากร	482
2.2.1 อำนาจประเมินก่อนถึงกำหนดเวลายื่นรายการเป็นไปตามมาตรา 18 ทวิ และมาตรา 60 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	482
2.2.2 อำนาจประเมินความถูกต้องของจำนวนภาษีอากรตามแบบแสดงรายการ ตามมาตรา 18 แห่งประมวลรัษฎากร	483
2.2.3 อำนาจประเมินตามผลการตรวจสอบตามหมายเรียกกรณีผู้ต้องเสียภาษียื่นแบบ แสดงรายการตามมาตรา 19 มาตรา 20 มาตรา 21 มาตรา 27 มาตรา 27 ทวิ และมาตรา 18 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร	484
2.2.4 อำนาจประเมินตามผลการตรวจสอบตามหมายเรียกกรณีผู้ต้องเสียภาษียื่นแบบ แสดงรายการตามมาตรา 23 มาตรา 24 มาตรา 25 มาตรา 26 มาตรา 27 มาตรา 27 ทวิ และมาตรา 18 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร	486
2.2.5 ส่งหนังสือแจ้งความแก่ผู้มีสิทธิขอคืน หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่ง เอกสาร หรือหลักฐานอันควรแก่เรื่องตามมาตรา 27 จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร	488
2.3 อำนาจเจ้าพนักงานประเมินที่บัญญัติเป็นอย่างอื่น กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	490
2.3.1 อำนาจ ตามมาตรา 40 (5) วรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากร	490
2.3.2 อำนาจประเมินเงินได้สุทธิ (Net Worth) ตามมาตรา 49 แห่งประมวลรัษฎากร	490
2.3.3 อำนาจประเมินภาษีเงินได้ก่อนถึงกำหนดเวลายื่นรายการ ตามมาตรา 60 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	491
2.4 อำนาจเจ้าพนักงานประเมินที่บัญญัติเป็นอย่างอื่นในหมวด 3 กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล	493
2.4.1 อำนาจประเมินค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือดอกเบี้ยให้เป็นไปตามราคาตลาด ตามมาตรา 65 ทวิ (4) แห่งประมวลรัษฎากร	493
2.4.2 อำนาจประเมินราคาทุนของสินค้าที่ส่งเข้ามาจากต่างประเทศ ตามมาตรา 65 ทวิ (7) แห่งประมวลรัษฎากร	493

สารบัญ

	หน้า
2.4.3 อำนาจประเมินภาษีเงินได้นิติบุคคลกรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศไม่สามารถคำนวณกำไรสุทธิได้ตาม มาตรา 66 วรรคสอง และ มาตรา 76 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	494
2.4.4 อำนาจประเมินเงินเพิ่มตาม มาตรา 67 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร	494
2.4.5 อำนาจประเมินกรณีพิเศษตาม มาตรา 71 แห่งประมวลรัษฎากร	496
2.4.6 อำนาจประเมินเงินเพิ่มตาม มาตรา 72 แห่งประมวลรัษฎากร	499
2.5 อำนาจเจ้าพนักงานประเมินบัญญัติเป็นอย่างอื่นในหมวด 4 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	499
2.5.1 อำนาจประเมินภายหลังพ้นกำหนดเวลายื่นรายการตาม มาตรา 88 ถึง มาตรา 88/2 แห่งประมวลรัษฎากร	499
2.5.2 อำนาจในการตรวจปฏิบัติการตาม มาตรา 88/3 แห่งประมวลรัษฎากร	500
2.5.3 อำนาจในการออกหมายเรียกตาม มาตรา 88/4 แห่งประมวลรัษฎากร	503
2.5.4 อำนาจแจ้งการประเมินตาม มาตรา 88/5 แห่งประมวลรัษฎากร	503
2.5.5 กำหนดเวลาในการประเมินตาม มาตรา 88/6 แห่งประมวลรัษฎากร	503
2.5.6 อำนาจประเมินเบี้ยปรับตาม มาตรา 89 แห่งประมวลรัษฎากร	504
2.5.7 อำนาจประเมินเงินเพิ่มภาษีมูลค่าเพิ่มตาม มาตรา 89/1 แห่งประมวลรัษฎากร	505
2.6 อำนาจเจ้าพนักงานประเมินบัญญัติเป็นอย่างอื่นในหมวด 5 ภาษีธุรกิจเฉพาะ	505
2.6.1 อำนาจประเมินภาษีธุรกิจเฉพาะ เบี้ยปรับ และเงินเพิ่มตาม มาตรา 91/15 แห่งประมวลรัษฎากร	505
2.6.2 อำนาจเจ้าพนักงานประเมินตาม มาตรา 91/16 แห่งประมวลรัษฎากร เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตาม มาตรา 91/15 แห่งประมวลรัษฎากร	506
2.6.3 อำนาจในการตรวจปฏิบัติการตาม มาตรา 91/21 (5) และ มาตรา 88/3 แห่งประมวลรัษฎากร	507
2.6.4 อำนาจในการออกหมายเรียกตาม มาตรา 91/21 (5) และ มาตรา 88/4 แห่งประมวลรัษฎากร	507
2.6.5 อำนาจแจ้งการประเมินตาม มาตรา 91/21 (5) และ มาตรา 88/5 แห่งประมวลรัษฎากร	507
2.7 อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่และนายตรวจอาคารแสดมปี	508
2.7.1 อำนาจตรวจปฏิบัติการและออกหมายเรียกตาม มาตรา 123 แห่งประมวลรัษฎากร	508
2.7.2 อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรโดยอนุวัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีอำนาจกำหนดวิธีการเสียอาคารแสดมปีเป็นตัวเงินตาม มาตรา 123 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	508
2.7.3 อำนาจกำหนดจำนวนเงินที่แสดงไว้ในใบรับนั้นตามจำนวนเงินที่สมควรได้รับตามปกติตาม มาตรา 123 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร	508

สารบัญ

	หน้า
3. การลดหรืองดเบี้ยปรับ เงินเพิ่ม	509
3.1 การลดหรืองดเบี้ยปรับ เงินเพิ่มภาษีอากรประเมิน	509
3.1.1 การทำคำร้องยื่นต่อเจ้าพนักงานประเมินแสดงเหตุที่ของลดหรือลดเบี้ยปรับ ตามมาตรา 22 มาตรา 26 มาตรา 89 หรือมาตรา 91/21 (6) แห่งประมวลรัษฎากร	509
3.1.2 การพิจารณางดหรือลดเบี้ยปรับภาษีเงินได้ให้เฉพาะกรณีไม่มีเจตนาหลีกเลี่ยง ภาษี และได้ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบไตสวนด้วยดี	509
3.1.3 การพิจารณาสั่งลดลดเบี้ยปรับตามมาตรา 22 หรือมาตรา 26 แห่งประมวลรัษฎากร ให้ได้ แต่ต้องให้เสียไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของเบี้ยปรับ	509
3.1.4 การพิจารณาสั่งลดลดเบี้ยปรับตามมาตรา 89 (1) (2) (3) และ (4) แห่งประมวลรัษฎากร ให้ได้ตามอัตราและเงื่อนไขที่กำหนด	510
3.1.5 การพิจารณาสั่งลดเบี้ยปรับตามมาตรา 89 (5) และ (10) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งไม่ใช่กรณีมีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ได้ตามอัตราและเงื่อนไข	511
3.1.6 การพิจารณาสั่งลดเบี้ยปรับตามมาตรา 89 (10) แห่งประมวลรัษฎากร กรณีมีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ได้ตามอัตราและเงื่อนไขที่กำหนด	511
3.1.7 การพิจารณาสั่งลดเบี้ยปรับตามมาตรา 89 (8) แห่งประมวลรัษฎากร ได้ตามอัตราและเงื่อนไขที่กำหนด	511
3.1.8 การพิจารณาสั่งลดเบี้ยปรับตามมาตรา 89 (9) แห่งประมวลรัษฎากร ได้ไม่เกินกว่าร้อยละ 50 ของเบี้ยปรับ	512
3.1.9 การงดหรือลดเบี้ยปรับตามมาตรา 89 (6) และ (7) แห่งประมวลรัษฎากร เจ้าพนักงานประเมินไม่มีอำนาจพิจารณาสั่งงดหรือลดได้	512
3.1.10 การงดหรือลดเบี้ยปรับนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ ให้กระทำได้เมื่อได้รับอนุมัติ จากอธิบดีกรมสรรพากรหรือผู้ที่อธิบดีกรมสรรพากรมอบหมาย	512
3.1.11 กรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีจะต้องเสียเบี้ยปรับหลายกรณีตามมาตรา 89 แห่งประมวลรัษฎากร	512
3.1.12 ให้นำความในการพิจารณาสั่งลดหรืองดเบี้ยปรับภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้บังคับ สำหรับการงดหรือลดเบี้ยปรับภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/21 (6) แห่งประมวลรัษฎากร โดยอนุโลม	512
3.1.13 การทำคำร้องเป็นหนังสือยื่นต่อเจ้าพนักงานประเมินแสดงเหตุที่ของลด เงินเพิ่มตามมาตรา 67 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร	513
3.1.14 การพิจารณางดหรือลดเบี้ยปรับภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีธุรกิจเฉพาะได้เฉพาะกรณี ไม่มีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษี และได้ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบไตสวนด้วยดี	513
3.1.15 การลดเงินเพิ่มตามมาตรา 67 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร ให้เจ้าพนักงานประเมิน มีอำนาจพิจารณาสั่งลดได้ตามอัตราและเงื่อนไขที่กำหนด	513

สารบัญ

	หน้า
3.1.16 การงดหรือลดเงินเพิ่มนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ ให้กระทำได้เมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากร	513
3.2 แนวปฏิบัติเกี่ยวกับเบี้ยปรับภาษีมูลค่าเพิ่มตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 81/2542ฯ	514
3.2.1 เบี้ยปรับตามมาตรา 89 (2) แห่งประมวลรัษฎากร	514
3.2.2 เบี้ยปรับตามมาตรา 89 (3) และ (4) แห่งประมวลรัษฎากร	514
3.2.3 ให้นำหลักเกณฑ์การคำนวณเบี้ยปรับตามข้อ 3.2.1 และข้อ 3.2.2 มาใช้บังคับการยื่นแบบแสดงรายการภาษี (ภ.พ.36) และแบบใบขนสินค้าขาเข้า โดยอนุโลม	516
3.2.4 กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนไม่ได้จัดทำใบกำกับภาษี และส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ ให้คำนวณเบี้ยปรับ 2 เท่าของจำนวนภาษีตามใบกำกับภาษีตามมาตรา 89 (5) แห่งประมวลรัษฎากร	516
3.2.5 กรณีที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนกระทำผิดเกี่ยวกับรายงานภาษีขาย ให้คำนวณเบี้ยปรับ 2 เท่าของเงินภาษีตามมาตรา 89 (10) แห่งประมวลรัษฎากร	516
3.2.6 กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนไม่ได้เก็บและรักษารายงานภาษีขายไว้ ณ สถานที่ประกอบการที่ทำงานตามมาตรา 87/3 แห่งประมวลรัษฎากร ให้คำนวณเบี้ยปรับ 2 เท่าของเงินภาษีตามมาตรา 89 (10) แห่งประมวลรัษฎากร	517
3.2.7 กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนความผิดเกี่ยวกับรายงานภาษีซื้อ ไม่ต้องคำนวณเบี้ยปรับตามมาตรา 89 (10) แห่งประมวลรัษฎากร	518
3.2.8 ให้นำหลักเกณฑ์การคำนวณเบี้ยปรับเกี่ยวกับรายงานภาษีขายมาใช้บังคับในกรณีรายงานสินค้าและวัตถุดิบ โดยอนุโลม	518
3.2.9 กรณีห้ามประเมินเบี้ยปรับตามมาตรา 89 (10) แห่งประมวลรัษฎากรในการตรวจปฏิบัติการ หรือการตรวจสอบทั่วไป	518
3.2.10 การประเมินเบี้ยปรับตามมาตรา 89 (10) แห่งประมวลรัษฎากรกรณีมีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ	519
3.2.11 ให้คำนวณเบี้ยปรับตามข้อ 3.2.5 ข้อ 3.2.6 ข้อ 3.2.8 หรือข้อ 3.2.10 ทุกกรณี แต่ให้เรียกเก็บเบี้ยปรับเพียงกรณีเดียว ซึ่งเป็นกรณีที่จะทำให้เรียกเก็บเบี้ยปรับได้เงินเป็นจำนวนมากกว่า	519
3.2.12 ให้นำหลักเกณฑ์การคำนวณเบี้ยปรับภาษีมูลค่าเพิ่ม ไปใช้บังคับกับการทำรายงานภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/14 แห่งประมวลรัษฎากร โดยอนุโลม	519
3.2.13 ไม่ต้องคำนวณเบี้ยปรับตามมาตรา 89 แห่งประมวลรัษฎากร กับกรณีนำส่งภาษี (ภ.พ.36) ไว้ไม่ถูกต้อง	519
3.2.14 กรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษี (ภ.พ.36) ตามมาตรา 82/1 แห่งประมวลรัษฎากร ไม่ได้ยื่นแบบนำส่งภาษีหรือยื่นแบบนำส่งภาษีเมื่อพ้นกำหนดเวลา ให้คำนวณเบี้ยปรับ 2 เท่าของเงินภาษีที่ต้องนำส่งตามมาตรา 89 (2) แห่งประมวลรัษฎากร	520

สารบัญ

	หน้า
3.2.15 การคำนวณเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระหรือนำส่งโดยไม่รวมเบี้ยปรับตามมาตรา 89/1 แห่งประมวลรัษฎากร	520
3.2.16 หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณเงินเพิ่มตามมาตรา 89/1 แห่งประมวลรัษฎากร	521
3.2.17 ให้นำหลักเกณฑ์การคำนวณเบี้ยปรับหรือเงินเพิ่มตามข้อ 3.2.1 ถึง ข้อ 3.2.16 มาใช้บังคับในกรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการภาษีเอง หรือผู้มีหน้าที่นำส่งภาษียื่นแบบนำส่งภาษีเอง ในทุกกรณี	521
3.2.18 ให้คำนวณเบี้ยปรับตามมาตรา 89 แห่งประมวลรัษฎากร ทุกกรณี แต่การงดหรือลดเบี้ยปรับและการเรียกเก็บเบี้ยปรับให้เป็นไปตามระเบียบหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง	521
4. การลดหรืองดเงินเพิ่มอากรแสตมป์	521
4.1 ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 129 (พ.ศ. 2512) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยอากรแสตมป์และอากรกรมสรรพ	522
4.2 ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 84/2542 เรื่อง หลักเกณฑ์การลดเงินเพิ่มอากรตามมาตรา 113 และมาตรา 114 แห่งประมวลรัษฎากร	522
5. บทสรุป	523
บทที่ 13 โครงสร้างกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	524
1. หลักการของกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	524
1.1 หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่และควบคุมการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	524
1.1.1 กรมสรรพากร	524
1.1.2 กรมที่ดิน	524
1.2 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นภาษีเงินได้ตามส่วน 2 หมวด 3 ในลักษณะ 2 ตั้งแต่มาตรา 40 ถึง มาตรา 64 แห่งประมวลรัษฎากร และบัญชีอัตราภาษีเงินได้ (1)	524
1.3 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นภาษีอากรประเมิน	525
1.3.1 ความหมายของคำว่า “ภาษีอากรประเมิน”	525
1.3.2 ให้นำวิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมินไปใช้บังคับเพื่อการบริหารการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	525
1.4 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นภาษีทางตรง	526
1.5 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นภาษีที่มุ่งจัดเก็บจากเงินได้ของบุคคลธรรมดา ตลอดจนผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษีและหน่วยทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	526
1.5.1 หลักแหล่งเงินได้	526
1.5.2 หลักถิ่นที่อยู่	526
1.6 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจัดเก็บเป็นราย “ปีภาษี” หรือปีประติทิน	527

สารบัญ

	หน้า
1.7 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจัดเก็บตามหลักความสามารถในการเสียภาษี	527
1.8 บทบัญญัติภาษีเงินได้ตามส่วน 2 หมวด 3 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร	527
2. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	529
2.1 บุคคลธรรมดาที่มีเงินได้พึงประเมินในระหว่างปีภาษี	529
2.1.1 บุคคลธรรมดาที่เป็นผู้มีความสามารถตามกฎหมาย	529
2.1.2 กรณีผู้มีเงินได้เป็นผู้เยาว์	529
2.1.3 กรณีผู้มีเงินได้เป็นผู้ที่ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ	530
2.1.4 กรณีผู้มีเงินได้เป็นผู้ที่ศาลสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ	530
2.1.5 กรณีผู้มีเงินได้เป็นผู้อยู่ในต่างประเทศ	530
2.1.6 กรณีผู้มีเงินได้เป็นผู้ที่ตั้งตัวแทนจัดการทรัพย์สิน หรือผู้รับประโยชน์จากทรัสต์	530
2.1.7 กรณีผู้มีเงินได้เป็นผู้มีชีวิตตลอดปีภาษีที่ผ่านมา แต่ได้ถึงแก่ความตายก่อนที่จะได้ยื่นแบบแสดงรายการ	530
2.2 กรณีผู้มีเงินได้เป็นผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี	530
2.3 กองมรดกของผู้ตายที่ยังมิได้แบ่ง	530
2.4 กรณีผู้มีเงินได้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีโชินนิติบุคคล	531
2.5 กรณีที่กฎหมายถือว่าเป็นผู้มีเงินได้	531
2.5.1 ในกรณีการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์ โดยไม่มีค่าตอบแทนตามมาตรา 41 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	531
2.5.2 “ตัวแทนเชิด” ตามมาตรา 61 แห่งประมวลรัษฎากร	531
3. การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	531
3.1 ฐานภาษีหรือกิจกรรมที่อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	531
3.1.1 ฐานเงินได้สุทธิตามมาตรา 48 (1) แห่งประมวลรัษฎากร	531
3.1.2 ฐานเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 48 (2) แห่งประมวลรัษฎากร	532
3.2 เงินได้พึงประเมิน	532
3.2.1 ความหมายของคำว่า “เงินได้พึงประเมิน”	532
3.2.2 รูปแบบ “เงินได้พึงประเมิน”	532
3.2.3 แหล่งเงินได้พึงประเมิน	533
3.2.4 ประเภทเงินได้พึงประเมิน	533
3.3 การหักค่าใช้จ่าย	535
3.3.1 ประเภทค่าใช้จ่ายตามมาตรา 42 ทวิ ถึง มาตรา 46 แห่งประมวลรัษฎากร	535
3.3.2 เกณฑ์การหักค่าใช้จ่าย	535

สารบัญ

	หน้า
3.4 ค่าลดหย่อน	540
3.4.1 สำหรับผู้มีเงินได้ที่เป็นบุคคลธรรมดาหรือผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี	540
3.4.2 สำหรับผู้มีเงินได้ที่มีคู่สมรส (มาตรา 47 (2) และมาตรา 57 ฉ แห่งประมวลรัษฎากร)	544
3.4.3 สำหรับผู้มีเงินได้ที่เป็นผู้อยู่ในต่างประเทศ (มาตรา 47 (3) แห่งประมวลรัษฎากร)	544
3.4.4 สำหรับผู้มีเงินได้ที่เป็นผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี ให้หักลดหย่อนได้เสมือน ผู้ตายมีชีวิตอยู่ตลอดปีภาษีที่ถึงแก่ความตาย (มาตรา 47 (4) แห่งประมวลรัษฎากร)	544
3.4.5 สำหรับผู้มีเงินได้ที่เป็นกองมรดกของผู้ตายที่ยังไม่ได้แบ่ง (มาตรา 47 (5) แห่งประมวลรัษฎากร)	544
3.4.6 สำหรับผู้มีเงินได้ที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีโชตินิติบุคคล (มาตรา 47 (6) แห่งประมวลรัษฎากร)	544
3.5 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	547
3.5.1 อัตราก้าวหน้าของเงินได้สุทธิตามมาตรา 48 (1) แห่งประมวลรัษฎากร	547
3.5.2 อัตราร้อยละ 0.5 ของยอดเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 48 (2) แห่งประมวลรัษฎากร	547
3.5.3 อัตราร้อยละ 0.1 ของยอดเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (7) และ (8) แห่งประมวลรัษฎากร	547
3.6 วิธีการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	548
3.6.1 วิธีที่ 1 การคำนวณภาษีเงินได้จากเงินได้สุทธิ	548
3.6.2 วิธีที่ 2 การคำนวณภาษีเงินได้จากยอดเงินได้พึงประเมิน	548
3.6.3 ให้เปรียบเทียบภาษีเงินได้ตามวิธีที่ 1 กับภาษีเงินได้ตามวิธีที่ 2 วิธีใดสูงกว่าให้เสียตามวิธีนั้น	548
4. วิธีการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	549
4.1 การเสียภาษีโดยหักไว้ ณ ที่จ่าย	549
4.1.1 หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย	549
4.1.2 การนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	551
4.1.3 การยื่นรายการสรุปการจ่ายเงินได้และการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	552
4.1.4 การออกหนังสือรับรองการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	552
4.1.5 การจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย และการนำส่ง	552
4.1.6 ให้ถือว่าเงินภาษีที่ได้หักและนำส่งไว้แล้วเป็นเงินได้พึงประเมินที่ผู้ต้องเสียภาษี ได้รับและเป็นเครดิตของผู้ต้องเสียภาษีในการคำนวณภาษี	552
4.1.7 ความรับผิดในจำนวนภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ที่ไม่ได้หักและนำส่ง หรือหักนำส่ง ไม่ครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนด	553

สารบัญ

	หน้า
4.1.8 การจัดเก็บภาษีโดยวิธีหักไว้ตามมาตรา 50 และมาตรา 53 แห่งประมวลรัษฎากร มิให้เป็นเหตุเสื่อมสิทธิที่จะเรียกเก็บเงินภาษีนั้นโดยวิธีอื่น	553
4.1.9 อำนาจส่งหนังสือแจ้งความแก่ผู้จ่ายเงินได้ ให้ยื่นบัญชีจ่ายเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 40 (1) (2) (3) (4) และ (7) แห่งประมวลรัษฎากร หรือพยานหลักฐานอื่น อันควรแก่เรื่อง เพื่อตรวจสอบการหักภาษี ณ ที่จ่าย ได้ตามที่เห็นสมควร	553
4.2 การเสียภาษีโดยการยื่นรายการประเมินตนเอง	553
4.2.1 การประเมินตนเองก่อนถึงเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือการเสียภาษีล่วงหน้า ตามแบบ ภ.ง.ด.93 ตามมาตรา 52 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	553
4.2.2 การประเมินตนเองตามกำหนดเวลายื่นรายการที่กฎหมายกำหนด	553
4.2.3 กรณีการยื่นแบบแสดงรายการประเมินตนเองผ่านอิเล็กทรอนิกส์	554
4.3 การเสียภาษีโดยเจ้าพนักงานประเมินเรียกเก็บ	554
4.3.1 การประเมินก่อนถึงกำหนดเวลายื่นรายการ	554
4.3.2 การประเมินตามผลการตรวจสอบ	555
4.3.3 การประเมินกรณีพิเศษ	556
4.4 การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแทนผู้ค้ายาสูบ โดยการยาสูบแห่งประเทศไทย	557
4.5 การเลือกเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	557
4.5.1 การเลือกเสียภาษีสำหรับเงินได้ตามมาตรา 40 (4) (ก) และ (ข) แห่งประมวลรัษฎากร	557
4.5.2 การเลือกเสียภาษีสำหรับเงินได้เงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไร ตามมาตรา 40 (4) (ข) แห่งประมวลรัษฎากร	557
4.5.3 การเลือกเสียภาษีสำหรับเงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ตามมาตรา 40 (8) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50 (5) หรือ (6) ตามมาตรา 48 (4) และ (4/1) แห่งประมวลรัษฎากร	558
4.5.4 การเลือกเสียภาษีสำหรับเงินได้จากการรับให้โดยเสนหาตามมาตรา 48 (6) และ (7) แห่งประมวลรัษฎากร	558
4.5.5 การเลือกเสียภาษีเงินได้สำหรับเงินได้ตามมาตรา 40 (1) หรือ (2) แห่งประมวลรัษฎากร	558
4.5.6 การเลือกเสียภาษีสำหรับเงินได้ตามมาตรา 40 (8) แห่งประมวลรัษฎากร	560

สารบัญ

	หน้า
5. การยกเว้นภาษี	562
5.1 การกำหนดยกเว้นภาษีอากรให้แก่บุคคล	562
5.1.1 การยกเว้นภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร แก่บุคคลตามข้อผูกพันที่ประเทศไทย มีอยู่ตามสัญญา ว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจหรือทางเทคนิค ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศตามมาตรา 3 แห่งพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2499	562
5.1.2 การยกเว้นภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรแก่เจ้าหน้าที่องค์การสหประชาชาติ หรือทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ เอกอัครราชทูต ทูต กงสุลใหญ่ กงสุล หรือบุคคลในคณะทูตตามมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2500	562
5.1.3 ยกเว้นภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรแก่บุคคลตามสัญญา ว่าด้วยการเว้น การเก็บภาษีซ้อนที่รัฐบาลไทยได้ทำไว้หรือจะได้ออกทำกับรัฐบาลต่างประเทศ ตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2505	562
5.1.4 ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่กองทุนเฉพาะกิจที่จัดตั้งขึ้นในหมู่บ้าน เพื่อดำเนินงานหาประโยชน์และให้บริการแก่ประชาชนส่วนรวมในหมู่บ้าน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนพัฒนาชนบท	562
5.1.5 ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ แก่คณะกรรมการไทยช่วยไทย	563
5.1.6 ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่ผู้มีเงินได้ซึ่งเป็นคนต่างด้าวและไม่มีถิ่นที่อยู่ใน ประเทศไทย สำหรับเงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน หรือเนื่องจากหน้าที่ หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือจากการรับทำงานให้ ตามโครงการพัฒนาขีดความสามารถ ด้านยุทธโธปกรณ์ของกองทัพไทยให้ทันสมัย	563
5.1.7 ให้ยกเว้นภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรให้แก่บุคคลตามข้อผูกพันในการเว้น การเก็บภาษีซ้อนที่สำนักงานการค้าและเศรษฐกิจไทยได้ทำไว้กับหน่วยงาน ของต่างประเทศตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี	563
5.2 การกำหนดยกเว้นภาษีอากรสำหรับการกระทำกิจกรรมหรือรายได้	563
5.2.1 การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้พึงประเมินบางประเภท ตามมาตรา 42 แห่งประมวลรัษฎากร	563
5.2.2 กฎกระทรวง ฉบับที่ 126 การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	566
5.2.3 การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามพระราชกฤษฎีกา ออกตามความ ในประมวลรัษฎากร	587

สารบัญ

	หน้า
5.3 การกำหนดวงเงินภาษีอากรสำหรับจำนวนเงินภาษี	596
5.3.1 การยกเว้นเศษของบาทในการคำนวณภาษีให้แก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะ ตามมาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2500	596
5.3.2 การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีจำนวนต่ำกว่า 5 บาท เป็นอันไม่ต้องเรียกเก็บตามมาตรา 48 วรรคท้าย แห่งประมวลรัษฎากร	596
5.4 การให้เครดิตภาษี	596
5.4.1 การให้เครดิตภาษีในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับเงินได้ที่เป็นเงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไรที่ได้จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยตามมาตรา 47 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	596
5.4.2 การให้เครดิตภาษีตามข้อตกลงว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ	596
5.5 การกำหนดวงเงินภาษีอากรกรณีอื่น	596
6. การขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	596
6.1 การขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50 มาตรา 3 เศรส แห่งประมวลรัษฎากร และคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 4/2528ฯ ตามมาตรา 63 แห่งประมวลรัษฎากร	597
6.2 การขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากรณีอื่น ๆ ให้ขอคืนตามมาตรา 27 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร	597
7. หน้าที่อื่นของผู้ต้องเสียหรือนำส่งภาษีอากร	597
7.1 การมีและใช้เลขประจำตัว	597
7.2 การจัดทำบัญชีและบัญชีพิเศษ	597
7.2.1 ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 10) บัญชีพิเศษสำหรับผู้ดำเนินการสถานพยาบาลที่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน	597
7.2.2 บัญชีพิเศษสำหรับผู้ทำการค้าของเก่าประเภทรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 12)	597
7.2.3 บัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย และการนำส่งภาษี ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้และภาษีการค้า (ฉบับที่ 4) เรื่อง กำหนดให้ผู้มีหน้าที่หักภาษีเงินได้หรือภาษีการค้า ณ ที่จ่าย มีบัญชีพิเศษ	598
7.2.4 บัญชีพิเศษสำหรับผู้ผลิตหรือผู้รับจ้างผลิตผลิตภัณฑ์ซีดีมีตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่ม เรื่อง กำหนดให้ผู้ผลิตหรือผู้รับจ้างผลิตผลิตภัณฑ์ซีดีมีบัญชีพิเศษ	598

สารบัญ

	หน้า
7.2.5 บัญชีแสดงรายได้และรายจ่ายประจำวันตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 161)	598
7.3 การแจ้งข้อความตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด	598
7.4 การให้ความร่วมมือแก่ทางราชการในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากร	598
8. วิธีจัดซื้อโต้แย้งทางภาษีอากร	598
8.1 การวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามประมวลรัษฎากร	598
8.2 การพิจารณาคดีภาษีอากรของศาล	598
8.2.1 การพิจารณาคดีภาษีอากรของศาลภาษีอากร	598
8.2.2 การพิจารณาคดีภาษีอากรของศาลฎีกา	598
9. บทกำหนดโทษ	598
9.1 บทกำหนดโทษทางแพ่ง	599
9.1.1 เบี้ยปรับ	599
9.1.2 เงินเพิ่ม	599
9.2 บทกำหนดโทษทางอาญา	599
9.2.1 กรณีฝ่าฝืนมาตรา 17 มาตรา 50 ทวิ และมาตรา 51 แห่งประมวลรัษฎากร	599
9.2.2 กรณีฝ่าฝืนมาตรา 12 ตี มาตรา 19 มาตรา 23 และมาตรา 32 แห่งประมวลรัษฎากร	599
9.2.3 กรณีหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีอากร	599
9.2.4 กรณีละเลยไม่ยื่นรายการเพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีอากร	600
10. บทสรุป	600
บทที่ 14 โครงสร้างกฎหมายภาษีเงินได้นิติบุคคล	601
1. หลักการของกฎหมายภาษีเงินได้นิติบุคคล	602
1.1 โดยทั่วไป ภาษีเงินได้นิติบุคคลจัดเก็บจากกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่ได้กระทำในรอบระยะเวลาบัญชี	602
1.2 ภาษีเงินได้นิติบุคคลจัดเก็บเป็นรายรอบระยะเวลาบัญชี	602
1.3 ภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นภาษีทางตรง	603
1.4 ภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นภาษีอากรประเมิน	603
1.4.1 เป็นภาษีอากรประเภทที่กำหนดให้ผู้มีเงินได้หรือผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล	603
1.4.2 วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมินหรือวิธีการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรประเมินที่ต้องนำไปใช้บังคับกับภาษีเงินได้นิติบุคคล	603

สารบัญ

	หน้า
1.5 หลักการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล	604
1.5.1 สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย เนื่องจากกรณีตามมาตรา 66 แห่งประมวลรัษฎากร	604
1.5.2 สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ ตามข้อกำหนดมาตรา 66 วรรคสอง มาตรา 67 และมาตรา 70 แห่งประมวลรัษฎากร	604
1.6 การจัดเก็บภาษีเงินได้จากฐานกำไรสุทธิตามประมวลรัษฎากร เป็น 2 ระดับ เฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการจัดเก็บจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้น ตามกฎหมายไทย รวมทั้งกิจการร่วมค้าที่ประกอบกิจการในประเทศไทย กำหนดจัดเก็บภาษีเงินได้	605
2. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล	605
2.1 จำแนกผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล	606
2.1.1 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย	606
2.1.2 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ	606
2.1.3 กิจการที่ดำเนินเป็นทางค้าหรือหากำไร โดยรัฐบาลต่างประเทศ องค์การของ รัฐบาลต่างประเทศ หรือนิติบุคคลอื่นที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ	607
2.1.4 กิจการร่วมค้า	607
2.1.5 กองทุนรวม	609
2.1.6 มูลนิธิหรือสมาคมที่ประกอบกิจการซึ่งมีรายได้	609
2.1.7 นิติบุคคลอื่นที่อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ให้เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามประมวลรัษฎากร	609
2.2 นิติบุคคลที่ไม่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล	610
2.2.1 องค์การของรัฐบาลไทย	610
2.2.2 วัดวาอาราม	610
2.2.3 สภากาชาดไทย	610
2.2.4 สหกรณ์	610
2.2.5 นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายอื่นใด	610
2.2.6 มูลนิธิหรือสมาคมที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย	610
2.2.7 รัฐบาลต่างประเทศ องค์การของรัฐบาลต่างประเทศ หรือนิติบุคคลอื่นที่ตั้งขึ้น ตามกฎหมายของต่างประเทศ	610
3. การคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล	610
3.1 กำไรสุทธิ	611